

GAZETA NIEPOŁOMICKA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr 6/352

LIPIEC 2024

ISSN 1429-004

SAMI PISZEMY GAZETĘ: 57 AUTORÓW, 54 TEKSTY



**Półmaraton i Gravel w Puszczy
za nami!
str. 41**

Lipiec – rozkład jazdy



6 lipca, godzina 14.00-18.00

Mamo, Tato, chodź na Chaty!

Atrakcje dla dzieci

12 lipca, godzina 19.00

Karaoke

13 lipca, godzina 19.00

Muzyka pod Gwiazdami

Zespół Blue Transfer

13 lipca, godzina 21.00

Seans na Niepołomickich Błoniach

Kino Letnie

Organizator: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach

20 lipca, godzina 16.00

Bajkowe Chaty

Pokaz bajek dla dzieci

26 lipca, godzina 20.00

Impreza w stylu retro

Dancing z Kapelą Mietniowską

27 lipca, godzina 14.00-18.00

Mamo, Tato, chodź na Chaty!

Atrakcje dla dzieci

...
Zapraszamy do Chat przez całe wakacje!

śr.-czw.: 15.00-21.00 | pt-sob: 12.00-22.00 | nd: 11.00-21.00

Polecamy

Potrawy z grilla | Zimne napoje | Kuźnia lodów
Strefa chillout | Rajskie huśtawki | Piaskownica dla dzieci

Nowe, letnie menu!

Gwarantujemy wspaniałą atmosferę

Możliwość rezerwacji miejsc

Zadzwoń pod numer: 12 395 87 60

GAZETA NIEPOŁOMICKA

SPRAWOZDANIE BURMISTRZA

2. Pracujemy

TEMATY MIESIĄCA

3. Fundusz sołecki – jak to działa?
4. X edycja Kampanii Rowerowy Maj za nami!

WYDARZENIA

5. 32. Dni Niepołomic
6. Działo się na Jazach
6. Muzyka pod gwiazdami
7. To już 20 lat
7. Radośnie i z pasją, bo z psem weselej

EDUKACJA

8. Międzyszkolna Liga Debat
9. Całościowy Rozwój Szkoły
10. II Gminny Konkurs Wiedzy o Ruchu Drogowym
11. Przedszkole bez zabawek?
12. Raperzy z Suchoraby
12. Gramy i śpiewamy dla taty i mamy
12. Konkurs Eko-zwierzak
13. Radosny Dzień Dziecka
13. Przedszkolaki z Czech w Niepołomicach
14. Tydzień z chemią
15. Piknik szkolny: dzień pełen atrakcji i radości
16. Mamo, tato, kochamy Was
16. Piknik w Zabierzowie Bocheńskim

ASTRONOMIA

17. Lipiec 2024

NA FALI

18. ARISS. Przygotowania do łączności

BIBLIOTEKA

20. Mandale Sabiny Dziedzic: sztuka i terapia w jednym
21. Spotkanie z Anną Czerwińską-Rydel
21. Czy można wyzwolić się ze stanu splątania?
23. Relacja ze spotkania Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic
24. Na usługach Gestapo. Agenci, konfidenci, zdrajcy z okolic Niepołomic

FELIETON

25. Szczęście po japońsku

HISTORIA

26. Ojcowie reformacji według warsztatu Cranachów
28. Podróż w czasie
28. Muzeum na kółkach. Niepołomice (2024)

KULTURA

30. Niepołomicki Dzień Dziecka, czyli Festiwal Wiatru
31. Warsztaty Ma-My na Dzień Mamy
31. 37. Ulica Festival – teatr na

wyciągnięcie ręki

32. Uroczyste i z humorem, czyli koncert Muzyka Europy
33. Taniec – to nie takie proste
34. Śpiewająco w drugie półrocze z Cantatą

OGRÓD

35. Kompost – złoto ogrodnika
36. Pozyskaj kompostownik

ZDROWIE

39. Żołądek – dlaczego warto o niego dbać?

SPORT

40. Błonia Dobrej Energii
41. Półmaraton i Gravel w Puszczy za nami!
42. Hwa Rang Do: starożytna sztuka walki
43. Udany start w Pucharze Świata
44. 5 Medali na turnieju Kyokushin
44. Wystrzałowy Dzień Dziecka
45. 32. Dni Niepołomic po strzelecku
45. III Memoriał Olega Badałowa
46. Niepołomicka Liga Podwórkowa
46. Finałowy Turniej Sermierczy dla Dzieci
47. Zmagania Młodzieżowych Grup Pożarniczych
47. Zagrali dla Kosmy



GAZETA NIEPOŁOMICKA

www.niepolomice.eu

Nakład: 5000 egz.

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach, Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice

Redakcja: ul. Zamkowa 9a, 32-005 Niepołomice
tel. 12 250 94 50, faks 12 250 94 00

e-mail: joanna.kocot@niepolomice.eu

Redaktor naczelna: Joanna Kocot

Korekta: Ksenia Olkusz

Skład: Krzysztof Biliński

Kolportaż: UMiG w Niepołomicach,

tel. 12 250 94 50

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca, ponadto zastrzega sobie prawo do skracania

artykułów i opatrywania ich własnym tytułem oraz do korespondencji.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Druk: Rafał Krasny Drukarnia Papillon

<https://www.drukarniapapillon.pl/>

Pismo należy do Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

Pracujemy

Na początku kadencji postanowiłem, że będę składał co miesiąc przed Państwem sprawozdania z mojej bieżącej działalności jako Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice. Ponieważ to pierwsza taka relacja, zebrałem i prezentuję wszystkie najistotniejsze działania inwestycyjne i remontowe prowadzone obecnie na terenie miasta i gminy:

Wspomnę, że w trosce o poprawę jakości naszych dróg podczas ostatniej sesji zwiększyliśmy wydatki na remont dróg. Blisko 2 mln złotych zostaną przeznaczone na nowe nakładki asfaltowe. Aktualnie realizowane prace to m.in.:

1. Przebudowa ul. Pociągów Pancernych w Niepołomicach

- Rozpoczęcie prac: 25.04.2024
- Zakończenie prac: 25.11.2024
- Wykonawca: Ermika
- Wartość prac: 2 390 000 zł
- Dofinansowanie: 1 995 000 zł z Polskiego Ładu
- Obecne prace: przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz gazowej.

2. Rozbudowa ul. Akacyjowej w Niepołomicach

- Wykonawca: TERS
- Wartość prac: 8 142 600 zł
- Dofinansowanie: 7 735 470 zł z Polskiego Ładu
- Rozpoczęte prace: na odcinku od ul. Kolejowej.

3. Kluby Malucha Jaś i Małgosia w Podłężu

- Powierzchnia: 393 m²
- Miejsce dla 60 dzieci (2 kluby po 30 dzieci)
- Dofinansowanie: 2 151 720 zł na utworzenie miejsc opieki, 1 808 700 zł na funkcjonowanie
- Razem: 3 960 420 zł
- Przetarg: wygrana oferta firmy Budolex z Ujanowic (4 580 000 zł)

4. Dom Kultury Senior w Podłężu

- Wykonawca: Samson
- Wartość prac: 1 107 000 zł
- Roboty dodatkowe: 113 000 zł
- Zakończenie: do czerwca 2024 r.
- Dofinansowanie: 451 308 zł (PROW)

5. Remont dachu ratusza

- Wniosek o dofinansowanie: 1 299 000 zł brutto z Polskiego Ładu
- Kwota ofertowa: 2 172 043,74 zł
- Podpisanie umowy: 24.06.2024
- Planowane rozpoczęcie: początek lipca 2024 r.

6. OSP Wola Batorska

- Wykonawca: Stambud

- Zmiana wartości zadania: +356 812,08 zł brutto (łącznie wartość: 4 437 904,28 zł brutto)

- Gotowość odbioru: zgłoszona przez wykonawcę.

7. Skatepark przy Błoniach

- Wartość prac: 1 119 915 zł
- Termin zakończenia: lipiec 2024 r.

8. Obiekty w projektowaniu

- Podjazd dla osób niepełnosprawnych i zagospodarowanie wokół ratusza: wartość 66 420 zł, termin realizacji: 30.09.2024.
- PFU dla orlika

przy Sz.P. nr 4: termin do 10.06, wniosek o dofinansowanie do 30.06.

9. Inne prace

- Naprawa elewacji budynku Ośrodka Zdrowia w Podłężu. Wartość zadania: 84 870,00 zł.
- Wymiana uszkodzonych klimatyzatorów w Ośrodku Zdrowia w Podłężu (2 szt.) Wartość zadania: 10 086,00 zł.
- Naprawa oświetlenia boiska Klubu Sportowego Tęcza w Słomirogu. Wartość zadania: 11 463,60 zł.
- Wymiana uszkodzonego słupa oświetleniowego w miejscowości Staniątka. Wartość zadania: 7 146,30 zł.
- Dostawa i montaż kompensatorów mocy biernej w budynkach: Piekarnia Sztuki, ul. Spółdzielcza 7 w Niepołomicach oraz budynek administracyjny, ul. Targowa 7 w Niepołomicach. Wartość zadania: 32 472,00 zł.
- Wymiana uszkodzonego falownika instalacji fotowoltaicznej w budynku Domu Kultury w Zabierzowie Bocheńskim. Wartość zadania: 8 856,00 zł.



Fot. Wojciech Borkowski

W ramach umowy z Infrastrukturą Niepołomicką (całkowita wartość umowy w 2024 r.: 1 400 000,00 zł, wartość miesięczna robót: 116 666,66 zł) w maju i czerwcu wykonano m.in.:

- Prace porządkowe w parku miejskim oraz na cmentarzach.
- Wykonanie wiaty magazynowej na ul. Targowej.
- Prace malarskie w budynku Zespołu Szkół im. Ojca Świętego.
- Prace malarskie w budynku administracyjnym przy ul. Bocheńskiej 26 w Niepołomicach.
- Prace remontowo-malarskie i elektryczne w budynku Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa w Niepołomicach.
- Remont szatni MKS Puszcza Niepołomice.
- Remont pomieszczenia gospodarczego i dostosowanie pomieszczenia do potrzeb pedagoga szkolnego w SP w Suchorabie.
- Prace porządkowe w budynku SPAR w Podłężu i przygotowanie obiektu pod planowaną inwestycję.

- Pomoc przy organizacji pikników szkolnych.
- Bieżące prace remontowe w budynkach komunalnych na terenie gminy Niepołomice.

Obecnie realizowane są wnioski dotyczące zakupu elementów wyposażenia do świetlic wiejskich w ramach zadania pn. *Małopolskie świetlice wiejskie 2024*:

- Nazwa zadania: „Kuchnia pokoleń”, świetlica wiejska w Woli Zabierzowskiej. Całkowity koszt brutto: 22 900,00 zł Dotacja: 16 030,00 zł.

- Nazwa zadania: *Cyfrowa Świetlica* w remizie OSP, świetlica w Podgrabiu. Całkowity koszt brutto: 47 946,00 zł Dotacja: 23 970,00 zł.

Bieżące drogowe projekty naprawcze w realizacji:

- Profilowanie dróg gminnych w różnych lokalizacjach.
- Wykonanie stałej organizacji ruchu na kilku ulicach.
- Bieżące naprawy ubytków w drogach, koszenie poboczy.

- Zlecone prace: odnowienie poziomego oznakowania na drogach gminnych.

Aktualne zapytania ofertowe:

- Doposażenie placów zabaw w elementy zabawowe (5 placów zabaw za kwotę ok. 90 000,00 zł).
- Modernizacja oświetlenia w placówkach edukacyjnych (4 placówki, ok. 120 000,00 zł).

MICHAŁ HEBDA

Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice

Fundusz sołecki – jak to działa?

Paweł Pawłowski

Fundacja Lepsze Niepołomice

W marcu 2024 r. Rada Miejska w Niepołomicach zdecydowała o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego w budżecie gminy na 2025 r.

Fundusz sołecki to forma konsultacji społecznych. W prawodawstwie polskim funkcjonuje od 2009 r. Warunkiem uruchomienia funduszu jest podjęcie stosownej uchwały przez Radę Miejską i taką właśnie uchwałę jednogłośnie podjęli radni poprzedniej kadencji.

Fundusz sołecki funkcjonuje w 1522 gminach w Polsce. Doświadczenia pokazują, że wspólne podejmowanie decyzji integruje mieszkańców, wzmacnia więzi społeczne i buduje poczucie wspólnoty. Mieszkańcy sołectw znają lokalne potrzeby, dzięki temu inwestycje są bardziej trafione i skuteczne.

Kwota funduszu sołeckiego wyliczana jest na podstawie wzoru określonego ustawą. Jej wysokość zależy od liczby mieszkańców oraz dochodów gminy. Określony jest też górny limit kwoty na jednostkę pomocniczą. Według wstępnej prognozy sołectwa otrzymają od 35 000 zł (Chobot) do 66 000 zł (Podłęże, Staniątki, Wola Batorska, Wola

Zabierzowska, Zabierzów Bocheński, Zagórze, Zakrzów). Środki funduszu mogą być przeznaczone na zadania własne gminy, które służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Fundusz sołecki działa podobnie do budżetu obywatelskiego. Mieszkańcy zgłaszają zadania, a Urząd Miasta i Gminy je realizuje. Są jednak istotne różnice. Budżet obywatelski obejmował całą gminę, fundusz sołecki nie dotyczy miasta. Inaczej wygląda również zgłaszanie pomysłów. Przy budżecie obywatelskim wnioski przekazywaliśmy do urzędu, teraz wybór zadań odbywa się na poziomie sołectwa. Propozycję zadań może zgłosić sołtys, rada sołecka lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa. Następnie zebranie wiejskie uchwała wniosek uwzględniający wybrane zadania. Wniosek przekazywany jest do 30 września do burmistrza. Jeżeli propozycja mieszkańców spełnia

wymogi formalne, jest włączana do projektu budżetu gminy na kolejny rok. Za realizację zgłoszonych zadań odpowiada burmistrz.

Fundusz sołecki to procedura nie tylko krótsza, ale i bardziej elastyczna. Może się okazać, że część zadań uda się zrealizować taniej niż zakładano bądź pojawi się potrzeba realizacji pomysłów innych niż zgłoszone. W takiej sytuacji sołectwo może złożyć wniosek o zmianę zgłoszonego wniosku. Kolejną istotną różnicą w stosunku do budżetu obywatelskiego jest możliwość uzyskania zwrotu części kosztów z budżetu państwa. Po realizacji zadań gmina może starać się o refundację 20-40% poniesionych kosztów.

Na początku lipca Fundacja Lepsze Niepołomice przeprowadziła szkolenie na temat nowej formy partycypacji dla sołtysów. Takie szkolenia planowane są również we wszystkich sołectwach na terenie gminy. Szczegółowe informacje na temat funduszu sołeckiego można uzyskać pod numerem telefonu: 730-778-394.

Zadanie *Fundusz Sołecki – szkolenia i doradztwo* jest realizowane przy wsparciu finansowym gminy Niepołomice.



Szkolenie dotyczące funduszu sołeckiego. Fot. Paweł Pawłowski

X edycja Kampanii Rowerowy Maj za nami!

Klaudia Kowalczyk

Wydział Gospodarki Komunalnej

Po raz kolejny gmina Niepołomice stanęła ramię w ramię z głównym organizatorem kampanii – miastem Gdańsk, by przez cały miesiąc zachęcać uczniów szkół podstawowych i przedszkoli do aktywnego, zdrowego trybu życia oraz promować alternatywne środki transportu. Udział w kampanii to nie tylko kształtowanie dobrych postaw, ale przede wszystkim świetna zabawa i zdrowa rywalizacja w ruchu fair play. Za aktywne przejazdy do szkoły (rowerem, hulajnogą, deskorolką, rolkami, w fotelikach lub przyczepkach rowerowych) uczniowie otrzymywali naklejki, które wklejali do swoich osobistych dzienniczków oraz na plakaty grupowe.

W tegorocznej kampanii prawie 1600 uczestników z 12 placówek. Jeździli z nami uczniowie, nauczyciele, dyrektorowie oraz kadra szkolna z:

- Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach
- Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej
- Przedszkola Olimpijskiego w Niepołomicach
- Szkoły Podstawowej nr 1 w Niepołomicach
- Szkoły Podstawowej nr 2 w Niepołomicach
- Szkoły Podstawowej nr 3 w Niepołomicach

- Szkoły Podstawowej nr 4 w Niepołomicach
- Szkoły Podstawowej w Staniątkach
- Szkoły Podstawowej w Podłężu
- Szkoły Podstawowej w Zagórz
- Szkoły Podstawowej w Woli Zabierzowskiej
- Szkoły Podstawowej w Zabierzowie Bocheńskim.

Placówki, które zajęły I miejsce w swojej klasyfikacji, otrzymały nagrodę ufundowaną przez Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne w Niepołomicach – zaproszenie na specjalny seans astronomiczny. Aktywni uczestnicy z klas, które wykazały się najwyższą frekwencją, otrzymali specjalnie przygotowane przez naszych partnerów nagrody. Pole Kultury zorganizowało dla zwycięzców warsztaty przyrodnicze – sensoryka w plenerze, warsztat archeologiczny, spotkanie z mistrzami – malowanie ceramiki, drukowanie roślinami na torbach bawełnianych. Szkoła Językowa Bright zaprosiła dzieci do Escape Roomu, w którym uczestnicy musieli wydostać się z zamkniętych pomieszczeń, wykonując zadania-zagadki. Wszystko w języku angielskim! Szkoła Giganci

Programowania ufundowała vouchery na lekcję programowania w swoim oddziale w Niepołomicach. Oprócz tego na uczniów, którzy wykazali się największą liczbą przejazdów w swojej grupie, czekały nagrody indywidualne.

Drodzy Uczestnicy!

Wasze zaangażowanie i motywacja pozwoliły na uzyskanie rekordowego dla naszej gminy wyniku 28 808 aktywnych przejazdów do szkół i przedszkoli. Dzięki Waszym staraniom Rowerowy Maj stał się ważnym elementem roku szkolnego. Nieoceniony pozostaje wkład koordynatorów szkolnych i rodziców, którzy stale wspierali uczestników i zachęcali wytrwałości. Dziękujemy i gratulujemy!

Już dziś zapraszamy i zachęcamy do udziału w przyszłorocznej edycji. Mamy nadzieję, że w XI odsłonie pobijemy swój rekord.

Poniżej przedstawiamy klasyfikację generalną:



Klasyfikacja przedszkoli	Placówka	Grupa aktywnych uczestników z najwyższą frekwencją
1 miejsce	Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach	Grupa 6-latków
2 miejsce	Przedszkole Olimpijskie w Niepołomicach	Grupa 4-latków
3 miejsce	Przedszkole Samorządowe w Woli Batorskiej	Grupa 4-latków
Klasyfikacja szkół podstawowych	Placówka	Klasa aktywnych uczestników z najwyższą frekwencją
1 miejsce	Szkoła Podstawowa w Woli Zabierzowskiej	V a
2 miejsce	Szkoła Podstawowa w Staniątkach	IV a
3 miejsce	Szkoła Podstawowa nr 3 w Niepołomicach	IV a
	Szkoła Podstawowa nr 4 w Niepołomicach	IV a
	Szkoła Podstawowa nr 2 w Niepołomicach	II c
	Szkoła Podstawowa w Zabierzowie Bocheńskim	V a
	Szkoła Podstawowa w Zagórz	IV a
	Szkoła Podstawowa nr 1 w Niepołomicach	III d
	Szkoła Podstawowa w Podłężu	VI a

32. Dni Niepołomic

Niepołomice jak co roku tętniły życiem podczas 32. Dni Niepołomic, które odbywały się od 14 do 16 czerwca 2024 roku. Trzy dni pełne muzyki, sportu, kultury i rodzinnej zabawy przyciągnęły zarówno mieszkańców, jak i gości

Koncerty i występy muzyczne

Muzycznie i artystycznie było już od piątkowego wieczoru, kiedy to na dziedzińcu Zamku Królewskiego odbył się koncert Warszawskiej Orkiestry Sentymentalnej. Zresztą muzyka była integralną częścią święta, co udowodniły kolejne dni. Śpiewały dla nas przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych, laureaci konkursów piosenki, grupy śpiewacze, chóry i zespoły działające na co dzień na terenie gminy. Szczególnie mocnym muzycznym akcentem był sobotni wieczór. Park miejski rozbrzmiewał dźwiękami gitary Igora Drelichowskiego i energetycznym koncertem zespołu Broken Flowers. Występy sceny zamkowej zakończyli Piotr Krupa Trio oraz gwiazda wieczoru Tatiana Okupnik. Wisienką na torcie 32. Dni Niepołomic był niedzielny, niezwykle energetyczny koncert Reni Jusis, który po całym dniu deszczu rozjaśnił ostatni dzień imprezy.

Taniec i pokazy artystyczne

Tradycyjnie Niepołomice miały również okazję podziwiać różnorodne występy artystyczne dzieci, młodzieży i dorosłych, którzy ćwiczą się w różnych formatach tanecznych w naszej gminie. Sobotnie pokazy taneczne w parku miejskim obejmowały rejon od akrobatyki powietrznej po gimnastykę artystyczną. Na dziedzińcu Zamku Królewskiego publiczność mogła zachwycać się układami baletowymi, pokazami tańca estradowego, funky oraz bardziej marszowych układów mażorettek. Warto dodać, że sobota zakończyła się potańcówką, gdzie absolutnie każdy mógł popisać się swoimi umiejętnościami tanecznymi i wiele osób z tej okazji skorzystało, bawiąc się do późnych godzin nocnych lub, jak mówią niektórzy, do wczesnych godzin porannych. Pokazy taneczne ubarwiły również niedzielę. Wykonawcy dawali z siebie wszystko, co najlepsze, chociaż aura im nie sprzyjała.

Kultura i sztuka

Miłośnicy sztuki mieli wiele okazji do satysfakcji. W piątek w Domu Pełnym Kultury w Staniątkach odbył się wernisaż *Sztuka*



Fot. Wojciech Borkowski

Widzenia z pracami fotograficznymi oraz koncertem Jana Kondraka. W sobotę Sala Portretowa Zamku Królewskiego gościła wystawę pocztówek Dawida Gastomskiego oraz spotkanie autorskie i promocję książki. Ponadto gotycka piwnica zamku była miejscem Nocy Poetów – literackiego spotkania, które umilał koncert Wiktorii Oliwy.

Strefa Kibica Euro 2024

Jednym z najważniejszych elementów tegorocznego święta miasta była strefa kibica Euro 2024. Przy izbie regionalnej na leżakach, ławkach lub po prostu siedząc na trawie, można było oglądać zarówno mecz otwarcia, jak i kolejne spotkania aż do ostatniego niedzielnego meczu. Euro 2024 transmitowane na żywo gromadziło fanów piłki nożnej. Szczególnie gorąco kibicowaliśmy reprezentacji Polski podczas meczu Polska-Holandia, ale pozostałe spotkania również cieszyły się dużym powodzeniem. Dodajmy, że po Dniach Niepołomic kibicowanie zmaganiom piłkarskim przeniosło się za Zamek Królewski w pobliże Chałup.

Sport i aktywność fizyczna

Tradycją Dni Niepołomic są również pokazy i zawody sportowe. W tym roku zaczęło się od zawodów strzeleckich organizowanych przez PTTK Wiarus,

później odbyły się także turniej tenisa stołowego, pierwsza Niepołomicka Bitwa Bramkarska, pokazy zespołów cheerleaders, zawody konne, turniej siatkówki oraz pokazy – sprzętu paralotniowego i sztuk walki reprezentowanych przez kluby Kyoushin-Boxing Niepołomice oraz Akademię Karate Tradycyjnego Niepołomice-Kraków.

Atrakcje dla dzieci i rodzin

Dni Niepołomic były także rajem dla dzieci. Wesole miasteczko Luna-Park oraz strefa zabaw na rynku miasta były otwarte przez całe trzy dni, oferując niekończącą się rozrywkę. Dodatkowymi atrakcjami były animacje dla dzieci, warsztaty językowe oraz ogrodnicze, strefa MAN Trucks oraz pokaz strażacki wykonany przez jednostki z terenu gminy Niepołomice.

Mamy nadzieję, że 32. Dni Niepołomic dla wszystkich odwiedzających stały się świętem miasta, pełnym różnorodnych atrakcji, radości i integracji. Dziękujemy absolutnie wszystkim, którzy przyczynili się do wzbogacenia i uatrakcyjnienia imprezy. Mamy nadzieję, że w nie mniej licznym gronie spotkamy się w przyszłym roku na 33. Dniach Niepołomic.

JOANNA KOCOT
Referat Promocji i Kultury

Działo się na Jazach

Marek Burda
organizator festynu

Setki osób skorzystały z zaproszenia na 23. Festyn Rodzinny z okazji Dnia Matki, który odbył się przy parafii na Jazach. Impreza przyciągnęła tłumy, a różnorodne atrakcje sprawiły, że zarówno dzieci, jak i dorośli bawili się wyśmienicie

Podczas festynu odbył się tradycyjny koncert dedykowany Mamom, a także Bieg na Jazach, występ iluzjonisty oraz pokaz tańca towarzyskiego. Uczestnicy mogli wziąć udział w licznych grach i zabawach sportowych, animacjach, korzystać z dmuchańców, waty cukrowej, planszówek i szachów. Dużą atrakcją były również samochody strażackie oraz krótkofalowcy. Muzyczną oprawę zapewnił zespół Muzyczna Alternatywa, który zadbał o to, by nikt się nie nudził.

Swoimi pasjami dzielili się m.in. szkoła językowa Educato, nauczyciele i uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 w Niepołomicach – Jazy, strażacy z OSP Wola Batorska, a także Sylwia i Łukasz ze @zgranemeepelki.

Nie zabrakło również kulinarnych atrakcji. Wielu gości skorzystało

z oferty Anielskiej Kuchni księdza Marka, a stanowisko z grillem cieszyło się ogromnym zainteresowaniem.

W Siódmym Biegu na Jazach triumfowali Michał Pauli i Maja Gradoś, ale każdy ze startujących cieszył

się medalem, a wielu uczestników otrzymało nagrody w poszczególnych kategoriach.

Festyn parafialny stał się doskonałą okazją do spotkania i integracji mieszkańców prężnie rozwijającej się dzielnicy Jazy, która każdego roku przyciąga nowych mieszkańców.

Festyn wsparli m.in.: Kopalnia Soli Wieliczka, Wsparcie sp. z o.o., powiat wielicki oraz firmy: Biuromix Marian Pękala i Produkt-Sol.

Dziękujemy za obecność i do zobaczenia za rok!



Muzyka pod gwiazdami

Monika Maślaniec
wicedyrektor Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach

W niedzielne popołudnie 26 maja w Planetarium w Niepołomicach odbył się koncert *Muzyka pod gwiazdami*. Miłośnicy dobrej muzyki pod niebem Planetarium mogli usłyszeć znane utwory kompozytorów muzyki gitarowej takich jak: Francesco Molino, Matteo Carcassi, Mirosław Drożdżowski, Vicent Gomez. Na gitarach zagrali absolwenci Szkoły Muzycznej I stopnia w Niepołomicach, którzy w 2023 roku otrzymali świadectwo ukończenia z wyróżnieniem: Szymon Mazur oraz Tomasz Rybka

Szymon w 2020 roku rozpoczął swoją gitarową przygodę w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Mieczysława Karłowicza w filii w Niepołomicach pod okiem mgr. Andrzeja Świerkosza. Od września 2023 r. kontynuuje naukę gry w Państwowej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej II stopnia im. Fryderyka Chopina w Krakowie w klasie gitary klasycznej mgr. Joanny Baran-Nosiadek.

Tomasz edukację muzyczną rozpoczął w 2018 roku w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Żurawlewa w Bochni w klasie gitary mgr. Andrzeja Świerkosza. Następnie kontynuował

naukę w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Mieczysława Karłowicza w filii w Niepołomicach u tego samego nauczyciela.

W piątej klasie cyklu sześcioletniego obaj panowie rozpoczęli współpracę, tworząc duet gitarowy. Jako uczniowie Szkoły Muzycznej brali udział w wielu konkursach, koncertach oraz audycjach. Dzisiaj

już planują kolejne kroki w swej karierze muzycznej, a w czasie spotkania w Planetarium Niepołomiczkim oczarowali publiczność.

W czasie koncertu muzyka gitarowa połączona z gwiazdzistym niebem zachwycała wszystkich i przeniosła ich w odległe rejony Wszechświata. Oprawę astronomiczną podczas koncertu przygotowała p. Monika Maślaniec.

Dziękujemy wszystkim za obecność i do zobaczenia na kolejnym koncercie pt.: *Muzyka pod gwiazdami* w niepołomiczkim Planetarium.



To już 20 lat

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

12 maja Park Miejski w Niepołomicach stał się miejscem Pikniku Rodzinnego z okazji 20-lecia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Organizatorem imprezy był Otwarty Klub Obywatelski im. Piotra Szczęsnego we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy w Niepołomicach

Do uczestnictwa w wydarzeniu zaproszone zostały szkoły gminy Niepołomice i brały w nim udział na wielu poziomach. Najpierw ogłosiły u siebie konkurs plastyczny na plakat Ja i Europa. Rozstrzygnięcie konkursu było centralnym punktem programu imprezy, ale też wykonane do konkursu prace były kreatywną ozdobą parku miejskiego podczas pikniku. Drugą aktywnością włączającą szkoły było przedstawienie w zwartej formule krajów Unii Europejskiej. Placówki przygotowywały stoiska, które gromadziły charakterystyczne ozdoby, budowle, przysmaki czy stroje danego kraju. Dzięki nim mogliśmy odbyć interesującą podróż po Europie, nie wychodząc z parku miejskiego.

Ale to jeszcze nie wszystkie atrakcje imprezy. Nasi goście mieli okazję

wspólnie śpiewać hymn Unii – *Ode do radości*, posmakować unijnego tortu oraz posłuchać utalentowanych uczniów niepołomickiej Szkoły Muzycznej w repertuarze międzynarodowym.

Nie zabrakło również atrakcji sportowych i rozrywkowych. Dzieci wzięły udział w zawodach biegowych, próbowały swoich sił w układaniu puzzli (mapa Europy) na czas, a także rozwijały artystyczne talenty podczas malowania na planszach oraz malowania twarzy. Spontanicznie, dzięki dwóm uczennicom, wspólnie odtaliśmy belgijkę – niektórzy

absolutnie po raz pierwszy, ale i przy nauce może być świetna zabawa.

Inicjatywę wsparło wiele lokalnych organizacji i instytucji takich jak Lokalna Grupa Działania Powiatu Wielickiego, Pole Kultury, Młodzieżowa Rada Miejska Gminy Niepołomice, Niepołomice Biegają, Fundacja Lepsze Niepołomice oraz Przystań Niepołomice, które przyczyniły się do stworzenia niezapomnianej atmosfery pełnej radości i wspólnego świętowania. Serdecznie dziękujemy za Waszą obecność.

Zadanie *20 lat Polski w Unii Europejskiej* zostało zrealizowane przy wsparciu gminy Niepołomice.



Radośnie i z pasją, bo z psem weselej

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

W niedzielę 19 maja spotkaliśmy się na imprezie *Z psem weselej w Niepołomicach*. To pierwsze takie wydarzenie w mieście!

19 maja w Parku Miejskim odbyła się wyjątkowa impreza *Z psem weselej w Niepołomicach*, która zgromadziła licznych miłośników czworonogów i oferowała pełen wachlarz atrakcji z myślą o zwierzętach.

To pierwsze tego typu wydarzenie w Niepołomicach było okazją do integracji społeczności z pasją do psów oraz do edukacji w temacie opieki nad nimi. Na uczestników czekało wiele atrakcji, w tym adopcje zwierząt, porady weterynaryjne, pokazy agility, rozmowy na tematy związane z rehabilitacją zwierząt oraz porady behawiorystów.

Z psem weselej w Niepołomicach przyciągnęło zarówno pieski, jak i ich opiekunów – organizacje zajmujące się pomocą zwierzętom, weterynarze oraz behawiorysty z zaangażowaniem podzieliли się swoją wiedzą i doświadczeniem.

Impreza nie tylko umożliwiła spędzenie czasu w towarzystwie pupili, ale również stworzyła atmosferę przyjazną dla miłośników zwierząt, którzy mogli wymieniać doświadczenia oraz zdobywać nową wiedzę o swoich ulubieńcach.

Z inicjatywą zorganizowania wydarzenia wyszła Przystań Niepołomice i Fundacja Człowiek dla zwierząt. Wsparł je Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach. Zaangażowali się również: Fundacja La Fauna, Przychodnia Weterynaryjna DAN-VET,

Space4Dogs, Psijaciel – groom & rehab, Perros-Holky Nosework, Ostolka, Purr Science – naukowo o kotach, Must Be Virbe, Stowarzyszenie Emaus oraz CanineFluent by Kamila Okrajni.

Organizatorzy zapowiadają kolejne wydarzenia, które będą promować zdrowie, dobrostan i radość życia z czworonogami. Informacje o nich pojawią się z całą pewnością na naszej stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych.



Międzyszkolna Liga Debat

Zakończyła się czwarta edycja Gminnej Międzyszkolnej Ligi Debat, która odbyła się w Niepołomicach wraz z końcem roku szkolnego. Jesteśmy niezmiernie zadowoleni z zaangażowania uczestników

Sukces projektowi przyniosło kilka kluczowych elementów:

- Utworzenie dwunastu drużyn młodzieżowych z dziesięciu szkół podstawowych, które z pasją i ciekawością przyjęły nowe umiejętności i informacje,
- Wsparcie nauczycieli-opiekunów, którzy nieustannie motywowali i kierowali młodych debatujących,
- Zaangażowanie grupy dorosłych – kierowników gminnych Domów Kultury oraz seniorów, którzy otwarcie dzielili się swoimi doświadczeniami,
- Profesjonalizm i świetny kontakt z uczestnikami ze strony naszych trenerów, marszałków i sędziów prowadzących warsztaty i debaty,
- Merytoryczne i praktyczne warsztaty z budowania argumentacji, zasad dyskusji, samoprezentacji oraz zasad debaty oksfordzkiej,
- Interesujące i wymagające tezy debat, które skłaniały uczestników do poszukiwania dodatkowej wiedzy, a także umiejętności obrony zarówno stanowiska propozycji, jak i opozycji,
- Debata międzypokoleniowa, która po raz kolejny okazała się cennym doświadczeniem zarówno dla uczestników, jak i widzów, pozwalając na różnorodne spojrzenie na rzeczywistość i zjawiska społeczne,
- Półfinały i finały, podczas których wyłoniono tegorocznego zwycięzcę – drużynę ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Niepołomicach, której serdecznie gratulujemy!

Celem projektu były: nauka konstruktywnego dialogu i dyskusji, rozwój umiejętności publicznego wystąpienia, pisanie przemówień oraz argumentacji w różnych kontekstach tematycznych i czasowych. Chcieliśmy, aby uczestnicy nie tylko przyswoili teorię, ale także doświadczali praktycznie wartości i wyzwań debaty. Wierzmy, że taka forma dyskusji jest skutecznym narzędziem do poruszania ważnych i trudnych tematów oraz uczenia budowania dobrych relacji międzyludzkich w obywatelskim społeczeństwie, w którym siła argumentu



i słowa jest często niedoceniana. Zdobyte umiejętności na pewno będą również pomocne w życiu zawodowym i codziennym naszych absolwentów.

Organizatorem wydarzenia były Stowarzyszenie Propagujące Idee Kazimierzowskie oraz Szkoła Podstawowa nr 2 im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Burmistrz Miasta i Gminy w Niepołomicach, a patronat merytoryczny sprawowało Krakowskie Stowarzyszenie Mówców. Naszymi

partnerami, którym serdecznie dziękujemy za wsparcie były: Pole Kultury, Córka Piekarza i Biuromix. Szkolenia i debaty odbywały się w salach Centrum Dźwięku i Słowa, Izby Regionalnej oraz Zamku Królewskiego w Niepołomicach.

Projekt IV Gminna Międzyszkolna Liga Debat Oksfordzkich został dofinansowany ze środków gminy Niepołomicice.

MAŁGORZATA JUSZCZYK
koordynatorka projektu

Całościowy Rozwój Szkoły

Agnieszka Karcz, Anna Marzec

nauczycielki w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Niepołomicach

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Niepołomicach otrzymał zaszczytny tytuł Szkoły Uczącej Się, który jest potwierdzeniem ukończenia z sukcesem wielu szkoleń dotyczących oceniania kształtującego

Dwuletni program *Całościowy Rozwój Szkoły* miał na celu zmianę sposobu oceniania oraz przede wszystkim rewolucję w podejściu do procesu edukacyjnego. Wdrożyliśmy nowe praktyki na lekcjach, stwarzając przyjazną atmosferę sprzyjającą uczeniu się oraz zwiększając efektywność procesu nauczania. Był to czas intensywnej pracy, refleksji i wielu zmian, które już na zawsze odmieniają sposób uczenia się i nauczania.

Przede wszystkim zależy nam, aby ocena postrzegana była jako proces pomagający naszym wychowankom zrozumieć, co już osiągnęli oraz wskazać im obszary do dalszego rozwoju. Kładziemy nacisk na rozwój i postępy uczniów, zamiast koncentrować się wyłącznie na wynikach czy ocenach wyrażonych cyfrą. Głównym celem tego nurtu w edukacji jest motywowanie do nauki oraz ponoszenie odpowiedzialności za proces dydaktyczny.

Dążymy do tego, aby oceny nie były tylko cyframi, lecz pełniły funkcję wspierającą ucznia, a ocenianie postępów edukacyjnych odbywało się bez presji zdobywania ocen. Nasi nauczyciele stosują ocenę opisową, która skuteczniej informuje o postępach ucznia. Często udzielamy informacji zwrotnej, która pomaga w świadomym rozwoju. Nauczyciele aktywnie angażują uczniów, organizując dyskusje i pracę w grupach. Dla ucznia oznacza to poczucie bezpieczeństwa i rozwijanie samooceny. Dla szkoły to szansa na dobre wyniki nauczania, wsparcie uczniów z trudnościami i budowanie pozytywnych relacji.

Istotnym elementem każdej lekcji jest wyraźne określenie celów i kryteriów sukcesu. Dzięki temu uczniowie wiedzą, czego się spodziewać i w jaki sposób będą oceniani, a formułowanie pytań kluczowych na początku lekcji

kształtuje myślenie krytyczne i samodzielność w uczeniu się.

Ocenianie kształtujące to więcej niż tylko zmiana w sposobie wystawiania ocen. To zmiana kultury edukacyjnej, która przynosi wymierne korzyści dla wszystkich uczestników procesu nauczania i uczenia się. Dzięki temu podejściu szkoła staje się miejscem wspierania i rozwoju, gdzie każdy uczeń może w pełni wykorzystać swój potencjał.

Udział w dwuletnim programie oceniania kształtującego był dopiero początkiem naszej podróży ku lepszej edukacji. Z satysfakcją informujemy, że weźmiemy również udział w drugiej części programu *Całościowy Rozwój Szkoły*. To dla nas kolejna szansa, aby usystematyzować zdobytą dotychczas wiedzę i umiejętności oraz doskonalić nasze praktyki edukacyjne. Wierzymy, że kontynuacja wysiłku przyniesie jeszcze lepsze efekty w kształceniu naszych uczniów. To właśnie poprzez ciągłą refleksję, rozwój i otwartość na nowe pomysły będziemy mogli jeszcze skuteczniej wspierać naszych wychowanków w ich drodze do osiągnięcia sukcesu edukacyjnego i osobistego.



WYDARZENIA

- 2.07 NIEPOŁOMICKIE BŁONIA
- 1.07 ZAKRZÓW SZKOŁA
- 4.07 SIEMIRÓB KS IĘCZA
- 11.07 WOLA ZABIERZOWSKA PRZY DK
- 16.07 PODGRABIE PRZY OSP
- 18.07 JAZY ŹŁKUCZA
- 23.07 PODĄŻE PIKARZ PODĄŻE
- 25.07 ZAGÓRZE PRZY DK
- 30.07 ZABIERZÓW BOCHEŃSKI PRZY SZKOLE
- 1.08 WOLA BATORSKA KS BATORZY
- 6.08 ZAKRZÓWIEC PRZY DK
- 8.08 BOPYCZÓW ZIELONY OGRÓD
- 13.08 CHOBOT PRZY DK
- 20.08 STANIĄTKI PRZY SZKOLE
- 22.08 SUCHORABA PRZY SZKOLE
- 27.08 OCIMANÓW PRZY DK

BURMISTRZ MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE MICHAŁ HEBDA ZAPRASZA NA PLENEROWE WYDARZENIA W CAŁEJ GMINIE

W WAKACJE POSTAW NA RODZINĘ


WTORKI I CZWARTKI od 14.00 do 17.00

W PROGRAMIE

ZJEŹDZANIE, JODY, MAJOWANIE TWARZY, ZABAWY RUCHOWE I MINI DISKO, MAJOWANIE



WARSZTATY MUZYCZNE



ZAJĘCIA PLASTYCZNE I TECHNICZNE



Letnie półkolonie z Muzycznym Podwórkiem

TERMINY

01.07-05.07

22.07-26.07

GRY I ZABAWY PLENEROWE

KINO PARTY



WYCIECZKA

KONTAKT: 690-209-001



Dom Peten Kultury w Staniątkach

850zł

w cenie
wyżywienie
ubezpieczenie NNW
opieka
8:00-16:30



II Gminny Konkurs Wiedzy o Ruchu Drogowym

21 maja 2024 r. na terenie Firmy MAN Trucks w Niepołomicach odbył się II Gminny Międzyszkolny Konkurs Wiedzy i Umiejętności *Bezpiecznie na drodze* skierowany do uczniów szkół podstawowych

Głównym celem konkursu jest rozpowszechnianie wśród dzieci i młodzieży znajomości przepisów i zasad ruchu drogowego, kształtowanie bezpiecznych i kulturalnych zachowań na drodze, uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych oraz popularyzowanie prawidłowej jazdy rowerem.

W szranki stanęły drużyny uczniów z dziewięciu szkół podstawowych z naszej gminy. Uczestnicy musieli rozwiązać testy ze znajomości przepisów ruchu drogowego i ustalania kolejności przejazdu przez skrzyżowanie, a potem przyszedł czas na część praktyczną, tj. jazdę na rowerze po torze przeszkód, poruszanie się po miasteczku ruchu drogowego oraz udzielanie pierwszej pomocy. Do oceny wszystkich zadań powołano komisję, którą reprezentowali przedstawiciele różnych instytucji: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach, Straży Pożarnej oraz firmy Polski Event. Sędzią głównym konkursu był Grzegorz Wypiański z Małopolskiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Krakowie.

Po zakończeniu zmagania przyszedł czas na rozstrzygnięcie konkursu. Nagrody i puchary najlepszym drużynom i zawodnikom indywidualnym wręczyli: Richard Slovak, prezes MAN Trucks, Michał Hebda, Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice, Marta Jędrusiak-Strózik, sekretarz gminy Niepołomice, Wiesław Bobowski, dyrektor Wydziału Edukacji, Izabela Hytroś, dyrektor ZSP w Suchorabie oraz Rafał Dzierżak, komendant Komisariatu Policji w Niepołomicach.

Klasyfikacja końcowa w kategorii zespołowej (najlepsza drużyna):

1. miejsce: Szkoła Podstawowa nr 4 w Niepołomicach
2. miejsce: Zespół Szkolno-Przed-
szkolny w Woli Zabierzowskiej



3. miejsce: Zespół Szkolno-Przed-
szkolny w Zakrzowie

Klasyfikacja końcowa w kategorii indywidualnej:

1. miejsce: Milena Guzik, ZSP Zakrzów
2. miejsce: Mateusz Szostak, ZSP Zakrzów
3. miejsce: Jakub Calikowski, ZSP Wola Zabierzowska

Dla drużyn, które wykazały się największą wiedzą i znajomością udzielania pierwszej pomocy, ratownicy ufundowali puchary i nagrody specjalne. Te trafiły do SP w Woli Batorskiej, ZSP w Suchorabie i SP w Zabierzowie Bocheńskim.

Wszystkie drużyny otrzymały pamiątkowe dyplomy oraz drobne upominki. Konkurs przebiegał w miłej i serdecznej atmosferze. Zawodnicy w oczekiwaniu na wyniki mieli jeszcze niecodzienną lekcję profilaktyki dotyczącej skutków spożywania alkoholu. To ćwiczenie miało na celu uświadomienie dzieciom i młodzieży, jak alkohol działa na nasze zmysły. W celu lepszego zrozumienia i zobrazowania poruszanych tematów młodzi ludzie mieli możliwość założenia specjalnych okularów, które sprawiają, że świat wygląda podobnie jak po wypiciu

alkoholu. Okazało się, że założenie okularów skutkuje podwójnym widzeniem, spowolnieniem czasu reakcji, problemem z ustaleniem odległości, myleniem kierunków, pogorszeniem koordynacji ruchowej, zniekształceniem widzianego obrazu i widzenia kolorów. Ćwiczenia w okularach dały pełną świadomość tego, jak trudno wykonywać zwykłe czynności po spożyciu alkoholu i uzmysłowiły, że można zrobić sobie lub innym krzywdę.

Mamy nadzieję, że zdobyta wiedza i osobiste doświadczenia wynikające z praktycznych ćwiczeń zaowocują większą świadomością prawidłowych i odpowiedzialnych zachowań w ruchu drogowym.

Edukacja z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym od lat wpisuje się w program współpracy szkoły w Suchorabie z Firmą MAN Trucks Niepołomice. Dziękujemy wszystkim, którzy zaangażowali się w przygotowanie i przebieg konkursu.

JOANNA BAJER

ZSP Suchoraba

BEATA MŁYNEK

Firma MAN Trucks Niepołomice

Przedszkole bez zabawek?

Kolorowy teatrzyk z kartonów? Gra planszowa z plastikowych nakrętek? Mify stwerek z gumowej rękawiczki? Właśnie takie zabawki tworzą dzieci, które mogą rozwijać swoją wyobraźnię podczas realizowanego tygodniowego projektu edukacyjnego: *Przedszkole bez zabawek* w Przedszkolu Olimpijskim w Niepołomicach

W dniach 13-17 maja 2024 roku w niepołomicznych przedszkolach olimpijskich cała kadra pedagogiczna realizowała drugą edycję tygodniowego projektu edukacyjnego pt. *Przedszkole bez zabawek*. Głównym celem projektu było rozwijanie dziecięcej wyobraźni i kreatywności – zaznacza dyrektor przedszkola ds. organizacji i dydaktyki, mgr Ewa Karpińska-Piecuch.

Przedszkole bez zabawek jest także jedną z metod wczesnej profilaktyki uzależnień, w przypadku dzieci przedszkolnych – uzależnień od smartfonów, tabletek i gier komputerowych. Idea projektu została zaczerpnięta z niemieckich i szwajcarskich przedszkoli.

W tych dniach dzieci samodzielnie wykonywały zabawki, ale również bawiły się tymi, które wcześniej robiły wspólnie z rodzicami w domu. Wszyscy byli nimi zachwyceni, gdyż zabawki stworzone samodzielnie przerosły oczekiwania dzieci oraz całej kadry pedagogicznej naszego przedszkola. Samodzielne budowanie zabawek przez rodzica i dziecko oprócz wyzwolenia pozytywnej energii miało na celu pogłębienie rodzicielskiej więzi i spędzenie czasu razem.

Zaletą realizacji projektu jest to, że dzieci nauczyły się dostrzegać różnorodne właściwości i funkcje przedmiotów oraz możliwość zmiany ich zastosowania. Dzieci zdobyły umiejętność tworzenia i prezentowania swoich pomysłów oraz doskonalili umiejętność współdziałania w grupie, uruchamiając myślenie innowacyjne i kombinacyjne.

Nauczyciele wychowania przedszkolnego, realizujący ten projekt, podsumowują: „*Przedszkole bez zabawek*” pozwoliło dzieciom na wyzwolenie nieskrępowanej ekspresji, wyrażenie siebie, rozbudzenie motywacji do działania oraz rozwinięcie poczucia sprawczości, co wpływa na pozytywną samoocenę dziecka, a w przyszłości – dorosłego.

Projekt był dostosowany do indywidualnych możliwości rozwojowych dzieci w wieku przedszkolnym i został



zrealizowany we wszystkich grupach wiekowych. Każda nauczycielka w Przedszkolu Olimpijskim stworzyła autorski, tygodniowy program dostosowany do głównego tematu. W tygodniu bez zabawek dzieci przeniosły się w kosmos, tworzyły muzykę, projektowały kartonowe miasto i odwiedziły krakowski teatr dla dzieci Grotteska. W ostatnim dniu projektu dzieci zamieniły się w podróżników, wysłuchując „co w trawie piszczy”.

Druga edycja „Przedszkola bez zabawek” w naszym olimpijskim przedszkolu została niezwykle pozytywnie przyjęta przez naszych przedszkolaków – zaznacza dyrektor przedszkola. Żadne dziecko nie dopytywało o standardowe zabawki, niektóre mówiły, że mogłyby zawsze chodzić do takiego przedszkola.

Przy okazji Tygodnia bez zabawek kadra pedagogiczna wraz z dziećmi i rodzicami bardziej zadbała o naszą planetę, gdyż wszyscy poczuli się bardziej eko. Pragniemy, aby przedszkolaki olimpijskie nauczyły się, że nie wszystko trzeba wyrzucać do śmietnika. Wiele rzeczy, na pozór niepotrzebnych, może okazać się przydatnymi i możliwymi do ponownego wykorzystania – zaznaczają olimpijscy nauczyciele.

Dzieci, ich rodzice oraz cały zespół przedszkola nie mogą doczekać się następnej edycji „Przedszkola bez zabawek”. Być może zabawki kolejnym razem znikną z przedszkolnych półek na nieco dłużej...

EWA KARPIŃSKA-PIECUCH
główny realizator projektu

Raperzy z Suchoraby

Agnieszka Pawłowska, Natalia Szewczyk

ZSP w Suchorabie

W roku szkolnym 2023/2024 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Suchorabie realizowana była ważna kampania społeczna pt. *No promil, no problem*. Uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w warsztatach zwiększających świadomość trzeźwości za kierownicą. W szkole odbył się także konkurs na tekst piosenki profilaktycznej – młodzieżowy rap

Młodzi artyści z wielu klas starli się w artystycznym boju na słowa. Okazało się, że uczniowie z klasy II stworzyli błyskotliwy tekst piosenki z ekspresyjną choreografią. Z tego powodu zostali zaproszeni na Gminny Konkurs Piosenki Raperskiej pt. *No promil, no problem*.

Raperzy z naszej szkoły świetnie zaprezentowali się na scenie MCDiS w Niepołomicach, zajmując I miejsce. Gościem

honorowym był znany raper zajmujący się profilaktyką uzależnień o pseudonimie artystycznym „Boski”. Nagrodą w konkursie okazała się wycieczka krajoznawcza do Ojcowa. Warto podkreślić, że podczas wycieczki do Jury Krakowsko-Częstochowskiej uczniowie klasy II, wraz z wychowawcą oraz pedagogiem szkolnym, brali aktywny udział w warsztatach profilaktycznych. Jednak największą atrakcją dla

dzieciaków oraz dorosłych było zwiedzenie mrocznej Jaskini Ciemnej oraz piknik w leśnych klimatach.

Podsumowując nasze działania, stwierdzamy z przekonaniem, iż kampanie społeczne z dobrym przekazem oraz w miłym towarzystwie mogą być prawdziwie inspirujące. Specjalne podziękowania za organizację wycieczki dla pani Marzeny Stawarz.



Gramy i śpiewamy dla taty i mamy

Zofia Wrześniak

Przedszkole Samorządowe w Podłężu

11 czerwca na boisku w Podłężu odbył się festyn rodzinny *Gramy i śpiewamy dla taty i mamy*. Organizowało go Przedszkole Samorządowe im. Świętej Kingi we współpracy z Klubem Sportowym Piłkarz Podłęże

Głównym założeniem imprezy było miłe, aktywne i pomysłowe spędzenie wolnego czasu całej społeczności przedszkolnej, ale także uczczenie przez dzieci święta ich rodziców. Uroczystość licznie zgromadziła rodziny przedszkolaków. Niezliczonych emocji dostarczyły same dzieci, a wrażenie na wszystkich zrobiły przygotowane występy artystyczne przedszkolaków z poszczególnych grup. Można było posłuchać okolicznościowych wierszy

i piosenek, a także zobaczyć interpretacje ruchowe wesołych piosenek wykonanych przez najmłodszych.

Duże zainteresowanie wywołała loteria fantowa zorganizowana przez przedszkole oraz Radę Rodziców, do której ustawiała się długa kolejka, a każdy szczęśliwiec mógł cieszyć się ze swojej wygranej. Równie dużą atrakcją dla dzieci były zabawy z animatorami oraz sportowcami, dmuchańce, kręcone balony i malowanie twarzy.

Powodzeniem cieszyło się stoisko z popcornem, watą cukrową i ciastami, gdzie można było posmakować pysznych wypieków przygotowanych przez rodziców. Nie zabrakło również kiełbasek z grilla oraz pysznych szaszłyków. Szczególnymi gośćmi byli żołnierze 5 Pułku Dowodzenia, którzy zaprezentowali swój ekwipunek, pojazdy wojskowe z wyposażeniem oraz pokaz musztry.

Wszyscy aktywnie spędzali czas na wspólnej zabawie, a śmiechom nie było końca. Dziękujemy wszystkim rodzicom, którzy zaszczylili nas swoją obecnością, ale także naszym wspaniałym gościom, dzięki którym festyn okazał się być niezwykle udanym wydarzeniem w życiu naszego przedszkola.

Konkurs Eko-zwierzak

Jolanta Wilkosz, Ewa Budek, Małgorzata Mleko

Nauczyciele Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej

Pojęcie ekologii jest znane powszechnie, lecz nie każdy z nas wie, w jaki sposób można dbać o planetę. Przedszkole Samorządowe w Woli Batorskiej regularnie rozwija wiedzę i umiejętności dzieci w tym kierunku, dlatego w naszej placówce został zorganizowany konkurs Eko-zwierzak

Chętne dzieci wraz z rodzicami przygotowały przestrzenną pracę plastyczno-techniczną przedstawiającą dowolne zwierzę. Do pracy zostały wykorzystane jedynie surowce wtórne, np. puszki, butelki, za-

krętki, kapsle, torebki foliowe oraz inne odpady. Głównym celem konkursu było pobudzenie inwencji twórczej i rozwój zdolności manualnych dzieci w zakresie wykorzystywania surowców wtórnych.

Dostaliśmy wiele prac konkursowych, z których została przygotowana wystawa. Dzięki temu każda odwiedzająca nas osoba mogła podziwiać piękne eko-zwierzaki. Prace przedstawiały rozmaite zwierzęta domowe, hodowlane, dzikie, a nawet owa- dy. Nasi mali artyści wykazali się ogromnym zaangażowaniem oraz kreatywnością. Wszystkie dzieci zostały wyróżnione, każdy w uczestników otrzymał dyplom oraz nagrodę.

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za ogromne zaangażowanie.

Radosny Dzień Dziecka

Ilona Latafa

nauczycielka PS nr 1 w Niepołomicach

3 czerwca w Przedszkolu Samorządowym nr 1 w Niepołomicach obchodzony był Dzień Dziecka. Święto, które uwielbiają wszystkie dzieci. Dzień pełen uśmiechów, zabawy, niespodzianek, radości oraz wielu niezapomnianych wrażeń! Z tej okazji przygotowano wiele atrakcji, m.in. malowanie twarzy, zabawę na dmuchanej zjeź-

dźalni, słodki poczęstunek (wata cukrowa i lody), tańce i zabawy rytmiczne.

Tego dnia chętne dzieci wraz z rodzicami, babciami i rodzeństwem miały możliwość pokazania kolegom i koleżankom swoich mocnych stron, pasji i talentów w przedszkolnym przeglądzie Talent Show. Każdy z nas jest wyjątkowy i posiada

jakiś talent, o czym dzieci doskonale wiedzą. Wszystkie starannie przygotowały się do prezentacji, które wypadły wspaniale. Nie zabrakło występów tanecznych, wokalnych, sportowych czy doskonałej pamięci podczas recytacji wiersza. Uczestnikom przeglądu dziękujemy i gratulujemy talentów.

Bardzo dziękujemy Radzie Rodziców oraz firmie STACO POLSKA Spółka z o.o. za współorganizację Dnia Dziecka.



Przedszkolaki z Czech w Niepołomicach

Beata Witkowska, Danuta Gąska

PS w Podłężu

Od 4 do 6 czerwca Przedszkole Samorządowe z Podłęża odwiedzały goście z przedszkola z czeskiego Kurimia. To nie pierwsza taka wizyta w naszej gminie, mamy też nadzieję, że nie ostatnia

W dniu przyjazdu gości przywitali burmistrz Niepołomic Michał Hebda, dyrektor Wydziału Edukacji w Urzędzie Miasta i Gminy Wiesław Bobowski oraz dyrektor przedszkola Danuta Gąska.

Po zajęciach integracyjnych z naszymi przedszkolakami dzieci pojechały do Kopalni Soli w Bochni na zwiedzanie podziemnej trasy turystycznej z przejazdem kolejką górniczą i podziemnym pływaniami łodzią włącznie. Po powrocie

z kopalni i krótkim odpoczynkiem przedszkolaki odwiedziły Rynek i Zamek Królewski w Niepołomicach.

Drugi dzień podzielony był na dwie części – pierwszą przeznaczaliśmy na zabawę w parku rozrywki Rabkoland, a drugą na odwiedziny Stajni Pasymo w Woli Batorskiej. Tutaj dzieci mogły wziąć udział w warsztatach edukacyjnych połączonych z przejażdżką konną oraz przejażdżką meleksem po Puszczy

Niepołomickiej. W tym czasie nauczyciele mieli okazję do wymiany doświadczeń w pracy z dziećmi. Intensywny dzień zakończyła kolacja w Zamku Królewskim z udziałem burmistrza.

W ostatnim dniu pobytu dzieci wzięły udział w warsztatach edukacyjnych w MOA, a następnie w podlęskim przedszkolu obejrzały przedstawienie teatralne *Podróż po Polsce z historią i tradycją w tle* w wykonaniu rodziców dzieci. Wzięły też udział w zabawach ruchowych i muzycznych prowadzonych przez instruktorów – nauczycieli tańca polskiego i czeskiego.

Mamy nadzieję, że czas spędzony w Polsce przysporzył naszym przyjacielom z Czech wielu niezapomnianych wrażeń.



Tydzień z chemią

Tydzień Młodego Chemika pomyślany był, jako wsparcie rozwoju talentów, zainteresowań i kompetencji oraz rozwijanie ciekawości świata wśród dzieci i młodzieży szkolnej ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Niepołomicach

W maju uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 w Niepołomicach mieli okazję uczestniczyć w niezwykłym wydarzeniu – Tygodniu Młodego Chemika. Przedsięwzięcie to zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Nasza Szkoła Jazy, a dzięki pozyskaniu zewnętrznego finansowania było ono dla uczniów szkoły całkowicie bezpłatne. Stowarzyszenie poprzez to działanie chciało wesprzeć rozwój talentów, zainteresowań i kompetencji oraz rozwijanie ciekawości świata wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Przez cały tydzień (od 20 do 24 maja) uczniowie brali udział w 3 pokazach i 22 warsztatach chemicznych prowadzonych przez specjalistów z Chemical World, które dostarczyły im nie tylko wiedzy, ale także inspiracji do dalszej nauki.

Nauczanie chemii od najmłodszych lat przynosi wiele korzyści. Wprowadzenie uczniów do podstawowych pojęć chemicznych pozwala im lepiej zrozumieć, jak działa świat wokół nich. Dzięki temu dzieci zaczynają bardziej interesować się zjawiskami zachodzącymi na co dzień, co rozwija ich ciekawość świata. A gdy dodatkowo uczniowie przebiegają się w fartuchy laboratoryjne, zakładają okulary ochronne oraz rękawiczki i tak przygotowani przystępują do samodzielnego wykonywania eksperymentów chemicznych, to już jeden krok do tego, by rozbudzić zainteresowanie naukami ścisłymi. Liczymy, że to zaprocentuje i wpłynie na przyszłe wybory kierunków nauki oraz ścieżek zawodowych. Kto wie, może dzięki temu wydarzeniu Niepołomice zyskają w przyszłości kilku nowych chemików?

Dzieci z klas 1-3 oraz młodzież szkolna z klas 4-8 mogli przekonać się, że nauka może być ciekawa i pełna atrakcji.

Podczas warsztatów i pokazów chemicznych miało miejsce wiele interesujących zjawisk. Dzieci były zafascynowane pokazami i aktywnie odkrywały chemię na warsztatach, co wywoływało wiele pozytywnych emocji – radość, zdumienie, uśmiech i przede wszystkim satysfakcja z samodzielnie przeprowadzonych



eksperymentów były widoczne na każdym kroku. Nauka w praktycznej formie stała się dla nich niewątpliwie pełną niespodzianką przygodą.

Tydzień Młodego Chemika to nie tylko poszerzenie horyzontów wiedzy uczniów, ale także kształtowanie ich umiejętności poznawczych, rozwijanie ciekawości świata i otwieranie drzwi do przyszłych możliwości edukacyjnych i zawodowych. Realizacja tego projektu znacząco przyczyniła się do rozwoju potencjału indywidualnych talentów uczniów Szkoły Podstawowej nr 4 w Niepołomicach, wspierając ich na drodze do przyszłych sukcesów. Musimy to jeszcze powtórzyć!

Warsztaty chemiczne dla klas 4-8 odbyły się w dniach 21-22 maja 2024 r. na terenie Szkoły nr 4 w Niepołomicach. Zorganizowane zostały w ramach pozyskanej przez Stowarzyszenie Nasza Szkoła Jazy dotacji na realizację projektu pn. *Warsztaty chemiczne dla uczniów klas*

4-8 w Szkole Podstawowej nr 4 w Niepołomicach. Zadanie Warsztaty chemiczne dla uczniów klas 4-8 w Szkole Podstawowej nr 4 w Niepołomicach jest finansowane przy wsparciu finansowym gminy Niepołomice ze środków pochodzących z profilaktyki uzależnień.

Pokazy chemiczne i warsztaty dla klas 1-3 zorganizowane zostały w ramach pozyskanej przez Stowarzyszenie Nasza Szkoła Jazy dotacji na realizację projektu pn. *Tydzień Młodego Chemika – wsparcie rozwoju talentów, zainteresowań i kompetencji oraz rozwijanie ciekawości świata wśród dzieci i młodzieży szkolnej ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Niepołomicach.* Projekt realizowany przy wsparciu finansowym województwa małopolskiego.

**AGNIESZKA BACHÓRZ, KLAUDIA PICHÓR,
EWA PISKORSKA, ANNA ZAPIÓRKOWSKA**

Piknik szkolny: dzień pełen atrakcji i radości



W niedzielę 9 czerwca 2024 roku, na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Niepołomicach odbył się piknik szkolny, który przyciągnął tłumy uczniów, rodziców i nauczycieli. Pogoda dopisała, a na uczestników czekało mnóstwo atrakcji i niezapomnianych chwil

Piknik rozpoczął się o godzinie 11.00 a specjalnymi gośćmi byli pani Anna Topór, zastępca burmistrza, oraz Paweł Lasek, przewodniczący rady miejskiej.

Od samego rana na dzieci czekały dmuchańce, na których mogły się wyszaleć do woli. Dużym powodzeniem cieszyły się także tatuaże i malowanie twarzy. Kolorowe wzory i postacie z ulubionych bajek sprawiły, że uśmiech nie schodził im z twarzy przez cały dzień.

Ważnym punktem pikniku była sztafeta, w której rywalizowały drużyny złożone z dzieci, nauczycieli i rodziców. Ku uciesze wszystkich wyścig wygrali najmłodsi uczestnicy. Wywołało to burzę oklasków i gratulacji.

Równie emocjonujący był mecz piłki nożnej, gdzie drużyna uczniów zmierzyła się z zespołem dorosłych. Tutaj również triumfowały dzieci, pokazując swoją niesamowitą determinację i umiejętności.

W trakcie pikniku nie zabrakło elementów artystycznych. Uczniowie klas czwartych zaprezentowali poloneza, który zdobył tytuł finalisty w konkursie Piątka z Narodowych. Piękny taniec poruszył serca zgromadzonych.

Na scenie pojawili się także finaliści szkolnych oraz gminnych konkursów muzycznych. Ich występy dostarczyły wszystkim obecnym wielu wzruszeń i były dowodem na ogromne talenty, jakie kryją się w naszej szkole.

Podczas pikniku zorganizowana została również loteria fantowa, która cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Każdy los był wygrany, co sprawiło uczestnikom wiele radości.

Miłośnicy gier planszowych również znaleźli coś dla siebie. Chętni mogli wziąć udział w turnieju planszówkowym. Rywalizacja była zacięta, ale na szczęście też w dużej mierze przyjacielska.

Na przekąskę dla uczestników pikniku czekały domowe ciasta, lody oraz inne smakołyki.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty chemiczne, podczas których dzieci mogły poczuć się jak prawdziwi naukowcy. Fascynujące eksperymenty przyciągnęły wielu małych odkrywców, którzy z zapartym tchem obserwowali chemiczne reakcje.

Wydarzenie to było nie tylko okazją do dobrej zabawy, ale przede wszystkim do zacieśniania więzi między uczniami, rodzicami i nauczycielami. Dzięki zaangażowaniu i współpracy udało się stworzyć atmosferę pełną radości i integracji.

ANNA SZEWCZYK

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Niepołomicach



Mamo, tato, kochamy Was

Marzena Dziadoń, Jadwiga Śliwa

nauczycielki Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Woli Zabierzowskiej

25 maja odbył się piknik szkolny w Woli Zabierzowskiej. Uroczyste otworzyli go Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice, Michał Hebda, dyrektor oraz rada rodziców Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Woli Zabierzowskiej. Podczas tego otwarcia burmistrz Michał Hebda przekazał Zespołowi Szkolno-Przedszkolnemu w Woli Zabierzowskiej 40 tys. zł na mobilną pracownię komputerową, a anonimowy darczyńca ufundował nagłośnienie

Motywnym przewodnim spotkania było uczczenie Dnia Mamy i Taty. Dlatego tego dnia przyszkolny ogród w Woli Zabierzowskiej zamienił się nie do poznania. Wszędzie pojawiły się liczne, kolorowe atrakcje, o które zadbał orga-

nizatorzy. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Były stoiska z popcornem, watą cukrową, chemicznymi doświadczeniami oraz malowaniem twarzy. Panie z Koła Gospodyń Wiejskich prezentowały warsztaty decoupage.

Największym powodzeniem cieszyły się zabawy w dmuchanym zamku Dmuchańcowe Szaleństwo oraz zabawy na Piana Party. Dzieci z poszczególnych grup przedszkolnych oraz klas I-III prezentowały na scenie swoje umiejętności w programach artystycznych. Starsi uczniowie przedstawili swoje własne show „Mam Talent”.

Nie obyło się także bez pokazów tańca akrobatycznego, karate, zumbi oraz pokazu magika. Niesłabnącym zainteresowaniem cieszyła się loteria fantowa, w której na zwycięzców czekały atrakcyjne nagrody, między innymi lodówka, klimatyzacja, zestaw garnków oraz voucher na kurs językowy. Kolejny piknik już za rok!



Piknik w Zabierzowie Bocheńskim

Magdalena Kuźba

radna miejska, sołtys Zabierzowa Bocheńskiego

Jeśli świętować Dzień Mamy i Rodziny – to tylko na Pikniku Rodzinnym przy Szkole Podstawowej w Zabierzowie Bocheńskim

Jak co roku dzięki zaangażowaniu rodziców i nauczycieli mogliśmy wspólnie z dziećmi spędzić wspaniałe, ciekawe popołudnie. Wsparcie naszych nieocenionych przyjaciół z instytucji oraz firm pozwoliło na zapewnienie wielu różnorodnych atrakcji. Podczas pokazów Straży, warsztatów Koła Gospodyń Wiejskich i Biblioteki, występów uczniów i niepołomicznych mażorettek, przejażdżek konnych, zmagani sportowych – radości nie było końca. Dziękujemy wszystkim, którzy uczestniczyli w naszym pikniku, oraz

wszystkim, którzy poświęcili swój czas, żebyśmy mogli się wspaniale bawić. Jesteśmy wdzięczni wszystkim, dzięki którym to wydarzenie miało tak wspaniałą oprawę. Przede wszystkim burmistrzowi Michałowi Hebdzie, zastępcy burmistrza Annie Topór, Lokalnej Grupie Działania w Wieliczce, firmie Assa Abloy Opening Solutions Poland, Polu Kultury Niepołomice, Bibliotece im. T. Biernata w Niepołomicach, Ochotniczej Straży Pożarnej, Kołu Gospodyń Wiejskich, Klubowi Sportowemu Dąb z Zabierzowa

Bocheńskiego, Parafii Opieki NMP w Zabierzowie Bocheńskim, sklepowi Juhas, Kwaciarni Zabierzów Bocheński, firmie Perfect – Marii Machety, stajni Wisa Western Riding Stable, firmie Amerykański Garaż, Sali Zabaw KULKI, Bobrowemu Rozlewisku, firmie Pharma CF Niepołomice, Kopalni Soli w Wieliczce, księdzu proboszczowi dr. Piotrowi Studnickiemu, sołtysom – Genowefie Jasiak i Wiesławowi Garnarczowi, gabinetowi fryzjerskiemu Katarzyny Warian, firmie AJP Centrum Wentylacji, firmie kamieniarskiej Batko, Centrum Zdolnych Adeptów Zabierzów Bocheński, Young Stars – Klub Akrobatyczno-Taneczny i wielu, wielu innym prywatnym darczyńcom.

Bardzo dziękujemy za wsparcie.



SPOJRZENIE W NIEBO 2024

Lipiec

Tego lata w okresie urlopów i zaczynających się wakacji będziemy mogli korzystać z dobrodziejstw słonecznego nieba. Rzeczywiście, lipiec to okres długich dni, a krótkich nocy, które niezbyt sprzyjają obserwacjom astronomicznym. Tym niemniej wiele ciekawych zjawisk będziemy mogli zaobserwować na niebie właśnie w okresie wakacji

Postaramy się w tym celu wykorzystać wolny czas, a być może pogoda dostosuje się do naszych oczekiwań. Zatem z głową – mimo wszystko – podniesioną do góry, spójrzmy, co tam na naszej sferycznej scenie szykuje nam pogodne lipcowe niebo.

Na południowo-wschodnim niebie, gdy dobrze się ściemni, a w lipcu to dopiero około godz. 23.00, króluje tzw. Trójkąt letni. Tworzą go trzy gwiazdy pierwszej wielkości: Deneb, Wega i Altair. Należą one, w kolejności, do gwiazdozbiorów: Łabędzia, Liry i Orła. W trójkącie tym, najwyżej nad horyzontem, mieści się prawie w całości Łabędź (jego jasne gwiazdy tworzą krzyż), na prawo, nieco poniżej, Lira i u dołu Orzeł. Przez wszystkie te trzy gwiazdozbiory, w ich tle, przebiega Droga Mleczna, czyli nasza Galaktyka. Aby ją na niebie dostrzec, wystarczy tylko sprawne oko i poświęcenie paru chwil w bardzo późny, pogodny wieczór, ale z dala od miejskich świateł. W jej centrum, nisko nad horyzontem dostrzemy gwiazdozbiór Strzelca, w którym mieści się masywna czarna dziura, zarazem silne źródło promieniowania radiowego. Natomiast już 5 lipca rankiem Ziemia na orbicie okołosłonecznej znajdzie się najdalej od Słońca (w aphelium), w odległości ponad 152 mln km. Zaś Słońce w swej „wędrówce” po ekliptyce podąża powoli ku równikowi niebieskiemu, przez co jego deklinacja, czyli wysokość nad horyzontem, będzie systematycznie maleć, a w związku z tym dni staną się nieznacznie, ale coraz to krótsze.

W Małopolsce 1 lipca Słońce weszło o godz. 4.35, a zaszło o godz. 20.53, czyli dzień trwał 16 godzin i 18 minut. Był już krótszy od najdłuższego dnia w roku o 5 minut; natomiast 31 lipca Słońce wschodzi o 5.08, a zachodzi o 20.24, czyli będzie nam świeciło przez 15 godzin i 16 minut: zatem przez ten miesiąc ubędzie nam dnia o 62 minuty. W międzyczasie zaś Słońce w swej „wędrówce” wśród

znaków Zodiaku przejdzie 22 lipca ze znaku Raka w znak Lwa. Jeśli zaś chodzi o aktywność magnetyczną Słońca, to utrzymuje się ona na wysokim poziomie. Znacznie zwiększoną aktywność w jego 25 cyklu aktywności możemy obserwować pod koniec lipca, czego widomą oznaką będzie wielki wzrost ilości plam i rozbłysków w fotosferze Słońca oraz możliwość obserwacji zórz polarnych czy też srebrzystych obłoków. Natomiast zawsze należy się liczyć z różnymi niespodziankami.

Księżyc natomiast rozpocznie i zakończy ten miesiąc wakacyjny po nowiu. Kolejność jego faz w lipcu będzie następująca: now 6 VII o godz. 00.57, pierwsza kwadra 14 VII o godz. 00.49, pełnia 21 VII o godz. 12.17 i ostatnia kwadra 28 VII o godz. 04.51. W perygeum (najbliżej Ziemi) znajdzie się Księżyc 24 VII o godz. 00.08. Natomiast w apogeum (najdalej od Ziemi) będzie 12 VII o godz. 10. Warto też pamiętać, że 20 lipca minie już 55 lat, od kiedy to statek Apollo 11 wylądował na Księżycu, a dzień później stopy człowieka (Neil Armstrong i Buzz Aldrin) po raz pierwszy dotknęły powierzchni Srebrnego Globu. Wypada zatem spojrzeć bardziej sentymentalnie na naszego naturalnego satelitę, który będzie widoczny u nas w fazie przed pełnią. Księżyc jest aktualnie rezerwatem ścisłym, gdzie, jak głosi nasza legenda, wciąż na nowych śmiałków (dotychczas było ich tylko 12) czeka Mistrz Twardowski. Ponadto Księżyc zbliży się w lipcu na niewielką odległość kątową do planety Merkurego i Marsa. U nas będą widoczne te zblizenia Księżycyca 1 VII o godz. 20.27 i 7 VII o godz. 20.33 – odpowiednio.

Jeśli zaś chodzi o planety, to Merkurego będzie można obserwować na wieczornym niebie nisko nad zachodnim horyzontem przez cały miesiąc. Ponadto planeta zbliży się do Regulusa w konstelacji Lwa na odległość 1.7 stopnia.

Wenus kryje się w promieniach Słońca i dopiero pojawi się nad horyzontem w połowie lipca na zachodnim niebie. Będzie grała rolę Gwiazdy Wieczornej aż do wiosny 2025.

Mars, przebywający w gwiazdozbiorze Ryb, będzie widoczny na niebie w drugiej połowie nocy. Do planety zbliżył się Księżyc 1 VII, a Mars do Plejad 20 lipca.

Natomiast w gwiazdozbiorze Byka możemy praktycznie przez drugą część nocy obserwować Jowisza ze swoją gromadką galileuszowych księżyców. W ostatniej dekadzie lipca wschodzi już przed północą, co raduje miłośników jego obserwacji.

Saturn przystrojony w pierścienie, które możemy podziwiać już przez niewielką lunetę, gości w gwiazdozbiorze Wodnika. Wschodzi już przed północą, a 8 września będzie w opozycji, możemy go zatem obserwować na nocnym niebie prawie przez cały okres wakacji.

Natomiast Uran i Neptun widoczne będą w drugiej połowie nocy, odpowiednio w gwiazdozbiorach Barana i Ryb. Końcówka wakacji będzie szczególnie dobrym okresem do obserwacji tych planet w związku z ich przebywaniem bliżej opozycji: Neptun – 21 IX, a Uran – 17 XI. Aby te planety dostrzec, musimy się posłużyć chociażby lornetką, a najlepiej stosując do obserwacji lunetę.

W drugiej połowie lipca, z maksimum 28 VII, można obserwować powolne meteory z roju Akwarydów związanych z kometą Halleya, których radiant leży w gwiazdozbiorze Wodnika; w obserwacjach wieczornych nie będzie nam przeszkadzał Księżyc w ostatniej kwadrze.

Jeśli nie planujemy urlopu w wakacje, to pamiętajmy o staropolskiej prognozie pogody: *Czego lipiec i sierpień nie dowarzy, tego wrzesień nie usmaży.*

DR ADAM MICHAŁEC
MOA w Niepołomicach

ARISS

Przygotowania do łączności



W kwietniowym numerze „Gazety Niepołomickiej” przedstawiliśmy Państwu, czym jest program ARISS. Dowiedzieli się Państwo również, że Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne wraz z Niepołomickim Klubem Krótkofalowców SP9MOA z pozytywnym skutkiem zaaplikowało do programu, uzyskując niezwykłą możliwość nawiązania kontaktu radiowego na żywo z astronautami przebywającymi na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Uczniowie MOA zadadzą kilkanaście pytań astronautom podczas ich przelotu nad obszarem Europy

Do tej niezwykłej łączności konieczne jest wielomiesięczne przygotowanie, nie tylko sprzętowe, ale również szkoleniowe. Poza tym Szkolny Kontakt ARISS ma na celu rozbudzenie wśród młodych ludzi zainteresowań przedmiotami ścisłymi: technologią, inżynierią i matematyką, które są realizowane przez warsztaty, zajęcia tematyczne, pokazy, prelekcje i spotkania.

KALENDARIUM

Październik – listopad 2023

Przygotowania sprzętowe rozpoczęliśmy jeszcze w październiku ubiegłego roku. Na dachu MOA został posadowiony maszt teleskopowy, na którego szczycie znalazła się obrotnica sterowana komputerowo wraz z zespołem anten kierunkowych UHF/VHF. System został podłączony, skalibrowany i przetestowany, aby można było przeprowadzić pierwsze łączności.

Listopad 2023 – styczeń 2024

Miesiące zimowe minęły na testowaniu systemu antenowego, dobieraniu odpowiednich sterowników oraz oprogramowania zarządzającego obrotnicą i radiem. Wbrew pozorom nie było to takie proste. Należało spać ze sobą obrotnicę, sterownik anten, radiostację oraz komputer z oprogramowaniem, które będzie śledzić pędzącą po niebie Międzynarodową Stację Kosmiczną, korygując przy tym częstotliwość o efekt Dopplera. Gdy udało się to wszystko połączyć, rozpoczęliśmy testy radiowe na satelitach radioamatorskich oraz na przemienniku ISS U/V FM Mode Repeater Worldwide, znajdującym się na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Do tej pory nawiązano kilkadziesiąt łączności ze stacjami radioamatorów z obszaru Europy.



Luty 2024

Łączność poprzez radiostację różni się znacząco od prowadzenia rozmowy np. przez telefon, dlatego od lutego rozpoczęło się szkolenie uczniów MOA, którzy będą

rozmawiać z astronautą. Szkolenie ma ich nauczyć przede wszystkim zasad i procedur operatorskich obowiązujących w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, aby łączność była przeprowadzona sprawnie



i czytelnie. Jest to ważne, ponieważ prawie każdy astronauta przebywający na ISS to również krótkofalowiec, posiadający swój znak wywoławczy i pracujący w eterze według tych samych zasad. Czekają więc kilka miesięcy ćwiczeń literowania znaków oraz próbnych łączności z instruktorem, aby podczas właściwego kontaktu wszystko przebiegło poprawnie.

Marzec 2024

W Planetarium Śląskim miało miejsce niezwykle *Kosmiczne Spotkanie!*

W trakcie finału LXVII Olimpiady Astronomicznej 2024 w Chorzowskim

Planetarium gościł Sławosz Uznański – polski inżynier i astronauta projektu Europejskiej Agencji Kosmicznej. W 2023 roku ogłoszono, że został on wybrany kolejnym astronautą, który polecą na Międzynarodową Stację Kosmiczną (ISS). Czyli będzie drugim Polakiem w kosmosie. Po zakończonym finale Olimpiady Astronomicznej udało się z nim porozmawiać i opowiedzieć o naszym niepołomickim planie łączności z ISS w ramach projektu ARISS oraz o konkursie ogłoszonym dla uczniów MOA na fotografię przelotu ISS nad Polską.

Kwiecień 2024

Zorganizowano Misję Balonu Stratosferycznego we współpracy z:

- Szkolnym Klubem Łączności SP8K-DE przy Zespole Szkół Nr 2 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Dębicy
- Klubem Łączności Ratunkowej SP6ZWR
- Młodzieżowym Obserwatorium Astronomicznym w Niepołomicach
- Niepołomickim Klubem Krótkofalowców SP9MOA

Podczas lotu balonu zostały zgromadzone dane naukowe dotyczące zmiany temperatury, ciśnienia i wilgotności oraz prędkości i zmienności kierunku wiatrów na poszczególnych wysokościach.

Posłużą one do planowania przyszłych lotów i eksperymentów stratosferycznych.

Misja została zarejestrowana przy pomocy kamery podwieszanej w kapsule pod balonem.

Kwiecień 2024

Wizyta uczniów MOA w Planetarium Śląskim

W kwietniu najstarsi uczniowie MOA wraz z nauczycielami odwiedzili Śląski Park Nauki, gdzie zwiedzali wystawę astronomiczną, a następnie brali udział w seansie w Planetarium – EXPLORE. Wystawa i seans zdecydowanie pomogły każdemu z uczestników jeszcze lepiej zrozumieć nasze miejsce we wszechświecie. Chorzowskie Planetarium jest jednym z najstarszych w Polsce, gdzie pod 23 metrową kopułą można dostrzec około 100 milionów gwiazd. Wizyta w tym niesamowitym miejscu uświadomiła wielu uczniom biorącym udział w projekcie ARISS, jak wiele pracy musimy jeszcze wykonać, aby lepiej poznać i zrozumieć przestrzeń kosmiczną, szczególnie tę najbliższą naszej Ziemi.

Zapraszamy do śledzenia postępów w przygotowaniach do łączności z Międzynarodową Stacją Kosmiczną na oficjalnym kanale Projektu ARISS w MOA na Facebooku <https://www.facebook.com/arissmoa>.



MICHAŁ MATUSIK SQ9ZAY

Prezes Niepołomickiego Klubu Krótkofalowców SP9MOA

MONIKA MAŚLANIEC

Wicedyrektor Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach

Mandale Saby Dziedzic:

sztuka i terapia w jednym

13 czerwca w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach odbyło się otwarcie wystawy MANDALA krakowskiej artystki Saby Dziedzic. Wernisaż był okazją nie tylko do podziwiania stworzonych przez panią Sabinę mandali, ale również do poznania tej unikatowej sztuki i jej znaczenia

Mandala ma działać uspokajająco, relaksująco, energetyzująco, ale również ma wzmacniać cechy lub wybrane obszary naszego życia. Co więcej, mandala wycisza, jeśli tego potrzebujemy w danej chwili. Mandale mogą być umieszczone w domu, w biurze oraz w każdym innym miejscu, które chcemy upiększyć lub doenergetyzować.

Sabina Dziedzic to twórczyni marki Mandala Art Sabina Dziedzic. Z wykształcenia jest inżynierem, arteterapeutką z uprawnieniami pedagogicznymi i instruktorem terapii ekspresyjnych. Swoją pracę dyplomową pt. *Mandala jako działanie arteterapeutyczne* napisała pod kierunkiem prof. Wiesława Karolaka. Pani Sabina prowadzi autorskie warsztaty *Mandala – podróż w głąb siebie* oraz zajęcia arteterapeutyczne dla dzieci. Od lipca 2021 r. swoje prace eksponowała na ponad 30 wystawach, zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych wraz z Podgórskim Stowarzyszeniem Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. K. Wojtyły w Krakowie, którego jest wiceprezesem. Największy sukces, który ma na koncie, to wystawa 30 mandali w przestrzeni Filharmonii Krakowskiej, która była prezentowana od maja do lipca 2023 r.

Prowadząc po wystawie, nasz gość opowiadał o początkach swojej twórczości w 2016 r., o jej rozwoju i inspiracjach, dzięki którym każda tworzona przez nią mandala jest inna. Jej pasja narodziła się w momencie, kiedy przeżywała poważny kryzys zdrowotny. Malowanie mandali stało się wówczas dla niej formą autoterapii. Zapoczątkowało to nowy etap i wyznaczyło nowy cel życiowy. Z zawodu jest inżynierem i prawdopodobnie stąd wywodzi się jej zamiłowanie do kształtów geometrycznych, precyzji i symetrii. Ponadto dzięki ormiańskim korzeniom miłość do ornamentów ma we krwi. Tworzenie mandali wskazało pani Sabinie nową drogę – przede wszystkim do pracy z drugim człowiekiem. Na przestrzeni



ostatnich lat zrobiła kurs instruktora terapii ekspresyjnych, ukończyła studia z arteterapii i z przygotowania pedagogicznego oraz odbyła liczne kursy z dziedziny rozwoju osobistego. Oprócz mandali i arteterapii angażuje się w inne przedsięwzięcia artystyczne, np. w teatralne przedstawienia.

Wystawa w Bibliotece Publicznej jest wyjątkowa, bowiem prezentowane są na niej zarówno pierwsze mandale Saby Dziedzic (nigdzie dotąd nie wystawiane), jak i te najnowsze, powstałe w tym roku. Przybyli na wernisaż goście mogli podziwiać aż 90 prac artystki. Większość tworzona jest na okrągłych podobrazach lub drewnianych deskach. Wypracowana przez panią Sabinę technika opiera się głównie na akrylach i łączy ze sobą różne materiały, w szczególności

kamienie, kryształy czy wyroby ceramiczne. Jej mandale można znaleźć również na przedmiotach użytkowych takich jak stoliki, taborety, szkatułki czy podkładki pod kubki.

Inspiracje czerpie z własnych doświadczeń oraz ze świata zewnętrznego. Jej celem jest dawanie ludziom piękna, proponowanie rozwiązań oraz odpowiedzi na indywidualne potrzeby. Stąd dużo mandali tworzy na zamówienie z własną intencją zamawiającego. Na swoim koncie ma mandale o średnicy od 10 do 140 cm! Każda z nich jest inna, nigdy nie maluje takich samych, nie tworzy kopii.

Wystawa będzie czynna do 30 sierpnia. Zapraszamy do naszej biblioteki.

AGNIESZKA GRAB

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Spotkanie z Anną Czerwińską-Rydel

Małgorzata Turecka

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

24 maja mieliśmy ogromną przyjemność gościć w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach autorkę literatury dziecięco-młodzieżowej. Pani Anna, z wykształcenia muzyk i pedagog, od wielu lat pracuje z dziećmi i młodzieżą, prowadząc zajęcia muzyczne, pedagogiczne i terapeutyczne. Jest autorką 200 słuchowisk, które stworzyła dla najmłodszych i prowadziła na antenie Radia Eska-Nord

Jako autorka książek dla dzieci zadebiutowała w 2007 roku, pisząc *Tajemnice Matyldy*, za którą otrzymała I nagrodę w edycji książki pomorskiej – proza dla dzieci COSTERINA 2007. Obecnie ma już w swoim dorobku 54 książki i jest laureatką m.in.: Książki Roku IBBY, Bologna Ragazzi Award, Świat Przyjazny Dziecku, a także nosi tytuł Damy Orderu Uśmiechu. Została ponadto wyróżniona przez Rzecznika Praw Dziecka Medalem Infantis Dignitatis Defensori za Zasługi dla Ochrony Praw Dziecka.

Pani Anna na co dzień mieszka w Gdańsku, jest miłośniczką braci mniejszych, bez których nie wyobraża sobie życia tak jak bez czytania, pisanie czy ulubionej szarlotki. Jednego z podopiecznych autorki mogliśmy poznać na spotkaniu, ponieważ suczka Duszka towarzyszyła pisarce, czym sprawiła ogromną radość wszystkim dzieciom.

Na 3 spotkaniach ponad 200 uczniów mogło posłuchać, jak autorka opowiada o swoich książkach. Szczególną uwagę

poświęciła powieściom biograficznym, które napisała w taki sposób, aby młody czytelnik mógł spokojnie zanurzyć się w te historie, poznając życie bohaterów od dzieciństwa poprzez dorastanie aż po dorosłość. Dowiadując się jednocześnie, co ukształtowało ich charaktery i miało wpływ na ich życie, zanim stali się sławnymi pisarzami, naukowcami, muzykami, odkrywcami czy podróżnikami. Pani Anna w swoich książkach nie boi się podejmować tematów trudnych, ale także istotnych w przedstawieniu życiowych dróg swoich bohaterów. Z reakcji dzieci na opowieść o niełatwym dzieciństwie Stefana Banacha, genialnego matematyka, którego odkrycia stawiają wśród najlepszych matematyków świata, widać doskonale, że dobrze opowiedzia-

na historia, nawet jeśli dotyczy czasów sprzed 100 lat, jest fascynująca dla młodych słuchaczy. Można śmiało stwierdzić, że fenomenem tych książek jest przedstawienie młodym czytelnikom, zasłużonych postaci nie tylko jako genialnych ludzi, ale też jako dzieci, którymi przecież wszyscy kiedyś byli.

Zaciekawieni uczniowie chętnie zadawali pytania zawodowe, ale i prywatne, a na zakończenie ustawiali się w długich kolejkach, niecierpliwie czekając na autografy autorki.

Dziękujemy Pani Annie za te miłe spotkania i za podjęcie się trudu uchronienia od zapomnienia zasłużonych dla historii, nauki, muzyki, literatury Polaków i opowiedzenie ich losów w tak piękny sposób. Serdecznie polecamy wszystkim, małym i dużym czytelnikom serię książek „Nieprzeciętni”, która bawi, wzrusza i nie pozostawia obojętnym.



Czy można wyzwolić się ze stanu splątania?

Choć wtorkowa aura 4 czerwca zdecydowanie nie sprzyjała właściwie żadnej aktywności, to uczniowie klas siódmych i ósmych z aż czterech szkół podstawowych z całą pewnością nie pożałowali udziału w spotkaniu autorskim. Gościem Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Biernata w Niepołomicach była Pani Roksana Jędrzejewska-Wróbel

To znana i ceniona autorka przede wszystkim książek dla dzieci. Piśsze bajki terapeutyczne, scenariusze teatralne i filmowe, jej teksty wykorzystywane są w podręcznikach szkolnych. Któż z nas nie kojarzy opowieści o ryjówce Florce? Nawet jeśli nie czytaliśmy pamiętników tej maleńkiej bohaterki, to pewnie mieliśmy okazję obejrzeć choć kilka odcinków serialu animowanego, który powstał na ich podstawie.

Tym razem jednak pretekstem do spotkania z nastolatkami stała się stosunkowo nowa pozycja, adresowana właśnie do nieco starszych młodych ludzi. I chociaż *Stan splątania* – bo o nim tutaj mowa – sytuowany jest w nurcie young adult, to właściwie może po niego sięgnąć każdy czytelnik, zupełnie niezależnie od wieku, czy to metrykalnego, czy duchowego. Książka ukazała się w 2021 roku nakładem Wydawnictwa Literackiego. Szybko zyskała uznanie, bo jeszcze w tym

samym roku otrzymała nominację literacką w konkursie Polskiej Sekcji IBBY Książka Roku. Kolejny rok przyniósł jej nominację literacką blogerów książkowych w plebiscycie Lokomotywa oraz dwie nagrody: w konkursie Literacka Podróż Hestii i nagrodę główną w XIX edycji Konkursu Świat Przyjazny Dziecku Komitetu Ochrony Praw Dziecka.

Bohaterami książki są ósmoklasiści: Maria, Miłosz i Lena. Choć mieszkają na jednym osiedlu i chodzą do tej samej



szkoły, to początkowo niewiele o sobie wiedzą. Każde z nich musi stawić czoła wielu wyzwaniom, a jednocześnie skrywa jakąś tajemnicę. Maria – bardzo krytyczna perfekcjonistka, zaradna i zorganizowana, uczestniczy w wielu zajęciach dodatkowych. Stara się zrobić jak najlepsze zdjęcia na Instagram. I nikt nie ma świadomości, że długie rękawy bluzek, które nosi Maria, skrywają okaleczenia na rękach, a wypijane dla zdrowia smoothie tak naprawdę łąduje w ubikacji. Miłosz – chodzi do szkoły muzycznej, choć nie czuje się w niej dobrze. Dawno już stracił serce do muzyki, granie nie sprawia mu już przyjemności, więc włóczy za sobą wiolonczelę, która stanowi coraz większy ciężar. Ma uczyć się chińskiego, bo chiński to przyszłość. Chowa się przed światem w głębokim kapturze, najchętniej zniknąłby całkowicie... I Lena – wychowywana przez samotną matkę, która bardzo się stara, aby córka nie miała gorzej od innych. Sama mocno przemęczona, wieczorem trochę popija i pada, a wtedy to Lena wchodzi w jej rolę i się nią opiekuje. Dziewczyna bardzo lubi słuchać muzyki, dlatego nie rozstaje się ze słuchawkami. Cała trójka dużo się uczy, by dobrze wypaść na egzaminie ósmoklasisty i w konsekwencji dostać się do dobrego liceum. To właśnie presja zbierania jak największej liczby punktów, która ma pomóc w rekrutacji do szkoły średniej, skłania bohaterów do uczestnictwa w wolontariacie. Los kieruje ich do Zacisnej Przystani, czyli domu spokojnej starości, gdzie zaprzyjaźniają się z trójką sympatycznych starszych osób: Elodią, Jarminą i Bertramem.

Nie zdradzimy, jak to spotkanie wpłynie na bohaterów powieści. Czy te dwa – tak odległe światy – mogą okazać się bliskie? Pomocne? Co mogą zaoferować ci młodzi ludzie? Czy starsi mogą czegoś nauczyć młodych? Czy pojawi się jakaś szansa na

zmianę? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań odnaleźć można sięgając po *Stan splątania* Roksany Jędrzejewskiej-Wróbel.

Nie tylko sama lektura tej pozycji, ale i spotkanie z jej autorką było niezwykłym przeżyciem dla młodzieży. Stało się ono bowiem wyjątkową lekcją wychowawczą o dorastaniu, relacjach międzyludzkich i w ogóle – o życiu... W czasie jego trwania autorka próbowała przekonać młodych ludzi, że największą wolnością człowieka jest zdolność do samodzielnego, krytycznego myślenia, że nie ma czegoś takiego, jak „najpiękniejszy okres życia” (tak przecież zwykło się mówić o młodości), bo każdy czas w naszej ziemskiej wędrówce ma wiele barw i odcieni. Zmuszała do odpowiedzi na fundamentalne pytania: Czy wiecie, kim jesteście? Co chcecie robić? I nie oczekiwała żadnych jednoznacznych deklaracji, bo młody człowiek jest niczym „poczwarka w kokonie”. Tak naprawdę to jeszcze nie wiadomo, co z niej wyrosnie, jak i w co się przeobrazi... Wobec tego można źle się z tym czuć i czegoś nie wiedzieć... Młodzi ludzie mają do tego prawo!

Zarówno w książce, jak i na spotkaniu pojawiły się metafory „świata drabiny” i „świata pajęczyny”. Ten pierwszy związany jest z nieustannym wspinaniem się do góry. Trzeba się wspiąć po szczeblach, aby osiągnąć sukces, awans, lepsze możliwości... Trzeba dbać o rozwój, podejmować wyzwania, rozwijać umiejętności... Trzeba rywalizować, pędzić, wspinać się, dążyć... Trzeba... Ciągłe coś trzeba... To świat, w którym na co dzień funkcjonuje większość z nas. Niestety niezbyt przyjazny, wywołujący ciągłą presję, by być gotowym do wyścigu – po lepsze stopnie, więcej punktów, awans, sukces... A przecież z góry wiadomo, że w wyścigu zwyciężą tylko najlepsi, najsprawniejsi... Zdecydowanie większy komfort można osiągnąć w „świecie pajęczyny”, którego

podstawę stanowi krąg. Tak wyjaśnia zasadę jego funkcjonowania sama Roksana Jędrzejewska-Wróbel: (...), bo w kręgu wszyscy jesteśmy równi, nie ma hierarchii, nikt nie siedzi wyżej, bliżej, dalej. I wszyscy patrzą sobie w oczy, a jednocześnie w jednym kierunku – centrum kręgu, gdzie często pali się ogień. Myślę, że krąg to symbol dobrej wspólnoty. Taki świat może zbudować w nas poczucie przynależności, bliskości i bezpieczeństwa. Tym światem rządzi miłość, a nie strach i rywalizacja. W tym świecie wszyscy mogą się poczuć dostrzeżeni, wysłuchani i zrozumiani. A wszystko to zmierza ku poznaniu siebie samego.

I takiego świata wszyscy potrzebujemy...

Tytuł książki – *Stan splątania* – daje możliwość odczytania na wielu poziomach. Podstawowe, naukowe pojęcie wywodzi się z fizyki kwantowej. Najczęściej kojarzymy go z terminem medycznym określającym zaburzenia występujące u osób starszych, kiedy pojawiają się problemy z pamięcią i zdolnością kojarzenia faktów. Ale jak się okazuje, takiego stanu splątania doświadczają także ludzie dorośli – funkcjonujący w „świecie drabiny”, jak i nastolatki – stojący przed wyzwaniem i koniecznością samookreślenia. Czy nie jest tak, że każdy z nas doświadcza w swoim życiu takich właśnie momentów, które mógłby nazwać stanem splątania?

Wcześniejsze pozycje książkowe pani Roksany Jędrzejewskiej-Wróbel pt. *Królewna*, *Gębolud* i *Szurkowa historia* są proponowane jako lektury w klasach nauczania początkowego. Zdecydowanie i *Stan splątania* powinien znaleźć się na liście lektur nastolatków kończących edukację w szkole podstawowej. Być może ta właśnie powieść byłaby chętniej czytana przez młodzież, bo w jej kartach wielu z młodych ludzi może przejrzeć się niczym w lustrze i z całą pewnością odnaleźć jeśli nie siebie, to przynajmniej odpowiedzi na wiele nurtujących pytań.

To opowieść z wieloma przesłaniami, dotykająca głębokich prawd o życiu i człowieku oraz skłaniająca do refleksji, więc poprzez te bardzo przemyślane zabiegi autorki zyskująca uniwersalny, ponadczasowy charakter. Wobec tego to znakomita lektura dla nastolatków, młodzieży, dorosłych, a nawet i tych zupełnie dojrzałych... Jednym słowem każdy powinien ją przeczytać! Zachęcam bardzo gorąco!

ANNA SŁODKA

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Relacja ze spotkania

Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic

15 czerwca 2024 roku członkowie Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic zbrali się na kolejnym spotkaniu. Tym razem wyruszyliśmy trasą dawnej Drogi Królewskiej w głąb Puszczy Niepołomickiej, bowiem tematem przewodnim naszego spotkania było odtworzenie traktu królewskiego na podstawie *Lustracji królewskiej* z 1736 roku. Naszym przewodnikiem był Krzysztof Sojka, miłośnik i badacz historii Niepołomic

Wyprawę rozpoczęliśmy w Puszczy Niepołomickiej – przy Leśniczówce w Przyborowie, gdzie pan Krzysztof krótko nakreślił plan wyprawy i wprowadził w historyczne znaczenie drogi zwanej królewską. Wyjaśnił, że była to trasa, której przebieg nie pokrywał się z obecną drogą leśną. Z kierunku zachodniego od przysiółków Chysne i Przyborów do wschodnich granic głównego kompleksu Puszczy Niepołomickiej, tj. do miejscowości Gawłówek i Baczków, rozciągają się wydmy śródlądowe, które w naturalny sposób komunikowały przeciwnie krańce puszczy. Piaszczyste wyniesienia terenowe noszą ślady odległych prac związanych z przystosowaniem ich do roli szlaków komunikacyjnych pozwalających na przeprawę przez niebezpieczne w owych czasach bagienne tereny.

Puszcza Niepołomicka od czasów sięgających epoki kamienia była obszarem użytkowanym przez człowieka, co potwierdzają liczne zabytki odkryte przez naszego przewodnika podczas badań terenowych. Najciekawszym i wyjątkowo rzadkim artefaktem, który został odnaleziony w ciągu dawnego średniowiecznego szlaku, jest trzewik pochwy miecza datowany na X/XI w. Pierwsza informacja w źródłach pisanych o Puszczy Niepołomickiej pochodzi z dokumentu księcia krakowskiego i łęczyckiego Konrada z roku 1242, w którym potwierdził on klasztorowi w Miechowie granice wsi Mszczęcin i odnowił stare znaki na granicy z lasem książęcym Kłaj. W 1393 r. występuje ona pod nazwą Las Niepołomicki, a w 1441 r. po raz pierwszy użyto nazwy Puszcza Niepołomicza. W XIII–XVIII w. Puszcza była własnością kolejnych władców Polski, a położona nieopodal ówczesnej stolicy stała się ulubionym miejscem ich polowań. Zwarty kompleks leśny

dostarczał również drewna na potrzeby Wielkorządów Krakowskich, w skład których wchodziły m.in. żupy krakowskie, a opiekę nad nią sprawowali łowczy i leśniczy.

Droga Królewska prowadziła z niepołomiczkiego zamku do leśnej osady, która istniała już w 1365 r. – a więc jeszcze w czasach Kazimierza Wielkiego, choć nie można wykluczyć jej wcześniejszej proveniencji. W 1394 r. król Władysław Jagiełło zlecił cieśli Krupie budowę dworu i stajni dla koni królewskich w Posynie. Legenda głosi, że Posyna swą nazwę otrzymała po tragicznym w skutkach wypadku królowej Bony, co niestety stoi w sprzeczności z przytoczonymi faktami. Z czasem osada rozbudowała się. Poza drewnianym dworem była tam zagroda, pola uprawne, tartak i młyn na potoku Traczówka. W dwóch miejscach tej leśnej osady usypano sztuczne groble spiętrzające wody wspomnianego cieku, tworząc sztuczne jeziora. Usypiska te zachowały się w dobrym stanie do dzisiaj. Szczegółowy opis osady i budynków można znaleźć w *Lustracji królewskiej* z 1736 r. Przez blisko dwa stulecia traczami w Posynie była rodzina Bochenków, o czym również wspomina dokument. Według podań również niedaleko Poszyny znajdowało się miejsce zwane Na Zbójju, widoczne są tam ślady rowów, obwałowań i kopca. Zgodnie z podaniami usypane zostały przez bandę zbójcecką, która miała napadać i rabować kupców jadących śródleśną drogą. Na zakończenie naszej



wyprawy przewodnik zaprowadził nas do miejsca, gdzie niegdyś stała jedna z królewskich karczm. Chociaż dzisiaj nie pozostał po niej nawet najmniejszy ślad, pan Krzysztof odtworzył przed nami obraz tętniącego życiem miejsca, w którym podróżni mogli zjeść, napić się piwa „z ręki” i odpocząć przed dalszą drogą. Na mecie spaceru dowiedzieliśmy się, gdzie była pustelnia Michała Ruszkiewicza i „królewskie krzesło”, czyli królewska ambona myśliwska.

Spacer śladami dawnej Drogi Królewskiej był nie tylko niezwykle lekcją historii, ale także okazją do wspólnego spędzenia czasu w pięknej Niepołomiczkiej Puszczy. Poza tym, jak pan Krzysztof powiedział pół żartem, pół serio, był to wspaniały trening „kardio”, ponieważ przeszliśmy ponad 11 km. Dzięki wiedzy i pasji Krzysztofa Sojki mogliśmy przeżyć się w czasie i poczuć atmosferę dawnych wypraw królewskich.

Dziękujemy i już teraz zapraszamy na kolejne spotkanie Klubu Poszukiwaczy.

AGNIESZKA GRAB, EWA KORABIK
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach
Opracowanie historyczne: Krzysztof Sojka

Na usługach Gestapo.

Agenci, konfidentci, zdrajcy z okolic Niepołomic

15 maja 2024 roku w Laboratorium Aktywności Społecznej odbyło się kolejne spotkanie Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic. Tym razem omówiono temat mieszkańców Staniątek i okolic naszego miasta, którzy w czasie II wojny światowej współpracowali z Niemcami. Spotkanie zatytułowane *Na usługach Gestapo. Agenci, konfidentci, zdrajcy z okolic Niepołomic* przyciągnęło wielu zainteresowanych lokalną historią

Naszym gościem i prelegentem był Wojciech Wójcik – badacz lokalnej historii, który przybliżył zebranych mroczne strony okupacyjnej przeszłości regionu. Jego prezentacja obejmowała szczegółowe relacje oraz dokumenty dotyczące działalności osób zwerbowanych przez Gestapo (Geheime Staatspolizei).

Jednym z centralnych punktów spotkania była opowieść o Adeli Migas, agentce ze Staniątek. Po raz pierwszy uczestnicy spotkania mieli okazję zobaczyć jej zdjęcie. Pan Wójcik przedstawił biografię Adeli, która zaczęła współpracować z Gestapo w 1942 roku, opisując jej motywy oraz konsekwencje tych działań dla lokalnej społeczności. Znalazła się ona w grupie 15 osób, na które podziemie wydało wyrok śmierci. Więcej na ten temat można znaleźć na blogu prowadzonym przez Pana Wojciecha – <https://wojstan.blogspot.com/2021/09/>.

Ciekawostką jest to, że pomimo wielu akcji, obław i pułapek zastawianych na Adelę Migas, zawsze udawało jej się uciec. Ostatecznie zbiegła do Australii, gdzie zmarła 15 stycznia 1978 r.

W trakcie prelekcji dowiedzieliśmy się też o wielu przypadkach zdrady i donosicielstwa, które miały tragiczne skutki dla mieszkańców Staniątek i okolic. Wojciech Wójcik opowiedział o metodach, jakimi posługiwali się konfidentci, oraz o losach osób, które padły ofiarą ich poczynań. Adela Migas nie działała sama w naszym regionie. Wśród innych współpracowników Gestapo należy również wymienić Marię Galicównę z Wolicy koło Łapanowa – krakowską sąsiadkę i przyjaciółkę Adeli, Ryszarda Karolewskiego, Frydę (Fryderykę Schmeidler) – Żydówkę przesiedloną z rodziną do Niepołomic,



Wacława Ceulę ze Staniątek (znanego również jako Jan Środa lub Jan Grona). Więcej informacji o tych agentach Pan Wojciech zamieścił na swoim blogu: <https://wojstan.blogspot.com/2021/10/>, <https://wojstan.blogspot.com/2021/11/>.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za przybycie na spotkanie Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic. Szczególne podziękowania kierujemy do pana

Wojciecha Wójcika za ciekawy wykład, cenne informacje, a także za zaangażowanie w odkrywaniu trudnej przeszłości naszego regionu. Już teraz zapraszamy na kolejne spotkania KPHN, na których będziemy kontynuować naszą wspólną podróż przez historię.

AGNIESZKA GRAB, EWA KORABIK
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Szczęście po japońsku

Każdy człowiek pragnie być szczęśliwy. W Japonii opracowano pewnego rodzaju receptę na to, jak osiągnąć stan szczęścia. Może warto z niej skorzystać?

Słowo „szczęście” w języku japońskim brzmi „shiwase”, a wyrażenie „jestem szczęśliwy” to „watashi wa shiwase”. Natomiast japońska droga do szczęścia zyskała miano „IKIGAI” i opracowano ją mniej więcej tysiąc lat temu. Do dziś ma wielu zwolenników i jest dość powszechnie praktykowana, bo nie tylko daje szczęście, ale również przyczynia się do zdrowia fizycznego i psychicznego, a w końcowym efekcie skutkuje długowiecznością.

Japończycy znani są z pracowitości i solidności. Stwierdzili, że najważniejszym czynnikiem dającym szczęście jest praca, przy czym musi być to praca przynosząca satysfakcję w każdym sensie tego słowa. Podstawą IKIGAI jest uzyskanie szczerych odpowiedzi na cztery podstawowe pytania oraz na znalezieniu dla uzyskanych odpowiedzi punktów wspólnych, które stworzą harmonijną całość. Pytania brzmią następująco:

- jaki rodzaj pracy lubisz wykonywać?
- w jakich czynnościach osiągnąłeś wyróżniającą cię sprawność?
- co od ciebie jest potrzebne bliższemu lub dalszemu otoczeniu?
- za co możesz otrzymać zapłatę lub inny rodzaj nagrody?

Japończycy stosują IKIGAI zarówno dla osiągnięcia szczęścia w życiu prywatnym, jak i w działalności zawodowej. Omówmy to na przykładzie osoby, która interesuje się zdrowym sposobem odżywiania. Sama chce zdrowo jeść i od dawna dowiaduje się o walorach odżywczych różnych produktów oraz stosuje się do zasad piramidy żywieniowej. Jej życiową pasją jest dbanie o zdrowie własne i innych osób. Mamy więc odpowiedź na pierwsze pytanie: lubi zajmować się zdrową dietą. Ta osoba sama dba o kondycję fizyczną, nie ma nałogów, unika niezdrowych nawyków oraz przestrzega higieny snu i odpowiedniego czasu snu. Jej znajomi mówią, że jest przykładem osoby zadbanej oraz udziela im fachowych rad w zakresie zdrowego sposobu życia. Odpowiedź na drugie pytanie brzmi zatem: wyróżnia się wiedzą o zdrowym trybie życia.

Co ta osoba wie o potrzebach innych ludzi? Wie, że zarówno w jej otoczeniu, jak i w całym kraju wielu ludzi odżywia się niewłaściwie, a potem zamiast jeść warzywa i owoce, łyka jakieś syntetyczne tabletki w nadziei, że to da im zdrowie. A być może gdyby dowiedzieli się z Internetu lub z przystępnie napisanej książki o tym, że pierwszą zasadą zdrowego trybu życia jest jedzenie o właściwej porze odpowiednio przygotowanych potraw zawierających naturalne składniki, to ich zdrowie i samopoczucie ulegnie poprawie. Jest to odpowiedź na trzecie pytanie: ludzie potrzebują łatwo dostępnych informacji. Ale jak ta osoba może spieniężyć swoją wiedzę? Zakładam, że ma łatwość przekazywania myśli w mowie i w piśmie. Jeśli tak jest, to może w Internecie prowadzić podcast na temat zdrowego trybu życia. Jako autor może czerpać korzyści z reklam, może zaproponować słuchaczom sponsorowanie audycji przez system patronite.pl oraz może wydawać poradniki i zachęcać do ich kupowania. Czyli mamy odpowiedź na pytanie czwarte: za przekazywaną wiedzę można otrzymać realne pieniądze.

Czy życie osoby, którą opisałem będzie szczęśliwe? Przypuszczam, że tak. Połączy ona swoją życiową pasję z zarobkiem, będzie zmotywowana do ciągłego rozwoju i zdobywania najnowszych informacji do kolejnych audycji i nowych książek, nawiąże relacje ze słuchaczami przez co powiększy krąg znajomych i być może stanie się ekspertem udzielającym wywiadów do czasopism oraz występującym w radiu i telewizji. A zatem warto zgodnie z IKIGAI postawić sobie te cztery pytania o szczęśliwe życie i w razie potrzeby dokonać odpowiednich zmian.

Fraszka o IKIGAI

Jeśli robisz „jak najlepiej”
to, „co kochasz”, a do tego
ludzie „chcą to” i „to kupią”,
zaznasz szczęścia prawdziwego.

MARCIN URBAN

SZTUKA EUROPEJSKA

Ojcowie reformacji według warsztatu Cranachów

Ponad 500 lat temu augustiański zakonnik, doktor teologii Marcin Luter, pragnął uzdrowić łaciński Kościół. Oburzał go fakt, że wierni za pieniądze uzyskiwali odpuszczenie wszystkich występków, co nie miało nic wspólnego z prawdziwą pokutą i żalem za grzechy. Dochód ze sprzedaży odpustów papież: Juliusz II i Leon X przeznaczali między innymi na budowę nowej bazyliki św. Piotra w Rzymie. Luter zaproponował 95 tez przeciw płatnym odpustom z wezwaniem do teologicznej dyskusji. Tezy podziały jak zapalnik

Teologiczna debata przerodziła się w spory polityczne, Lutra obłożono papieską ekskomuniką i skazano na banicję. Złość na amoralność duchownych i zakonników doprowadziła do rozłamu w Kościele i podziału na ewangelicki, luterański i rzymskokatolicki. Ale wywołany ruch społeczny nazwany reformacją objął nie tylko sferę światopoglądową, także polityczną i ekonomiczną, dając początek przemianom mentalnym i cywilizacyjnym, między innymi torując drogę do rozwoju kapitalizmu.

Niewątpliwy sukces Lutra w propagowaniu nowych idei poległ na odkryciu

znaczenia popularności wykreowanej poprzez komunikowanie się z masowym odbiorcą. Swoje 95 tez wywiesił na drzwiach kościoła w Wittenberdze.

Reformacyjne poglądy rozpowszechniał w formie wydawanych w dużym nakładzie broszur i druków ulotnych.

Z nieznanego mnicha stał się najsłynniejszym człowiekiem w Europie, który rozpoczął protestancką reformację.

Prawdopodobnie ta właśnie rozpoznawalność ocaliła mu życie, gdy w 1521 r. stawał na sejmie w Wormacji przeciw cesarzowi, co wcześniej nie udało się skazanemu na stos innemu reformatorowi kościoła, Janowi Husowi.

Marcin Luter posiadał nie tylko umiejętność władania piórem, lecz także świadomość, że ważna jest zarówno treść, jak i forma graficzna przekazu, co odegrało istotną rolę w dziejach książki, a dokładniej Biblii – najważniejszej księgi chrześcijaństwa. Wcześniejsza edycja Pisma Świętego, nad którą Jan Gutenberg pracował w Moguncji w latach 1452-54, ukazała się w niespełna 200 egzemplarzach. Natomiast nakład Nowego Testamentu w przekładzie Lutra, opublikowanego we wrześniu 1522 r. (tzw. Septembertestament), szacuje się na około 3 tysiące egzemplarzy. To wydanie określane jest jako pierwszy bestseller



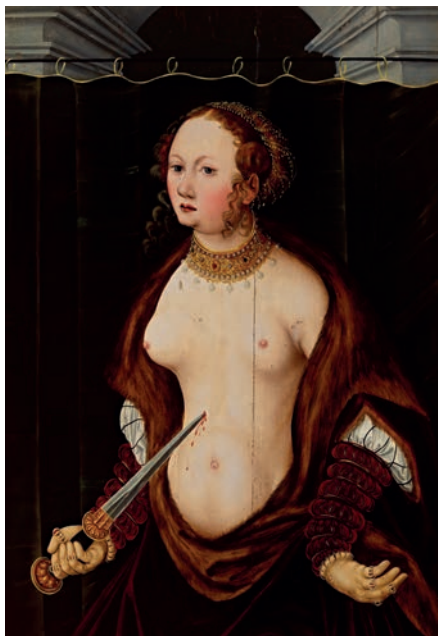
Lucas Cranach mł. – warsztat, „Portret Filipa Melanchtona”, koniec XVI w., ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Fot. MNK



Lucas Cranach mł. – warsztat, „Portret Marcina Lutra”, koniec XVI w., ze zbiorów MNK. Fot. MNK



Lucas Cranach mł., fragment obrazu Chrystus na krzyżu, Lucas Cranach st. (po lewej) na portrecie z Marcinem Lutrem, kościół ewangelicki św. Piotra i Pawła w Weimarze, Niemcy. Fot. domena publiczna



Niderlandzki naśladowca Lucasa Cranacha st., „Samobójstwo Lukrecji rzymskiej”, ok. 1550, ze zbiorów MNK. Fot. MNK

w dziejach książki, gdyż już w grudniu tego samego roku ukazał się jego dodruk. O powodzeniu Nowego Testamentu z 1522 r. zdecydowało wiele czynników, ale wyróżnić należy dwa najważniejsze. Kluczowe znaczenie miał język niemiecki przekładu, poszerzający grono potencjalnych odbiorców nieznających łaciny. Drugim elementem była atrakcyjna szata graficzna pojawiająca się pod postacią ilustracji. Drzeworyty w książkach występowały już wcześniej, jednak cechowały się przeciętnym lub słabym poziomem artystycznym i niewyszukaną treścią. Tym razem zostały oparte na starannie przemyślanych kompozycjach Lucasa Cranacha starszego (1472-1553) – najlepszego obok Albrechta Dürera i Hansa Holbeina młodszego niemieckiego artysty doby renesansu. Ilustracje Cranacha miały nie tylko wartość dekoracyjną, lecz zawierały także akcenty odwołujące się do bieżącej sytuacji wyznaniowej. Księgą najchętniej interpretowaną była Apokalipsa św. Jana, w której znalazł się wyjątkowo obszerny cykl ilustracji odznaczający się jednoznaczną antypapieską wymową.

Znajomość Lucasa Cranacha z Marcinem Lutrem pochodziła jeszcze z czasów kiedy Luter był augustiańskim mnichem. Odkąd reformator wrócił w 1522 r. do Wittenbergii, ich współpraca stała się bardzo intensywna, a o ich przyjaźni świadczy fakt, że Luter został ojcem chrzestnym jednej z córek artysty. Cranach z kolei był świadkiem na ślubie Lutra z Katarzyną von Bora, 26-letnią zbiegłą zakonnicą, która przez dłuższy czas mieszkała w jego

obszernym domu. Artysta był też odpowiedzialny za ikonografię reformatora. Malował wspaniałe portrety Lutra i jego współpracowników. Dostojne, pełne siły wyrazu, mające przekonać widza, że są to mężowie rozumni i godni zaufania. To także dzięki obrazom Cranacha znamy rudowłosą, o delikatnych rysach twarzy żonę Marcina Lutra – Katarzynę oraz jego rodziców.

Lucas Cranach starszy oprócz tego, że był genialnym twórcą, był też wyjątkowo zaradnym przedsiębiorcą. Kiedy w 1505 roku osiadł w Wittenberdze i został nadwornym malarzem księcia Fryderyka Mądrego, pospyły się zlecenia na portrety wielu saskich notabli. Stała pensja, którą otrzymywał od księcia oraz wynagrodzenia za liczne zlecenia pozwoliły mu kupić dwie sąsiadujące ze sobą kamienice w samym centrum miasta. Urządził w nich własny zakład malarski zatrudniający wielu pomocników, czeladników i uczniów. Warsztat ten dysponował introligatorami i drukarzami powielającymi jego liczne drzeworyty. Dodatkowo prowadził aptekę i tartak. Apteka była dla niego źródłem barwników, które nabywał po preferencyjnych cenach, zaś tartak dostarczał deski, na których malował obrazy. Dzięki swojej przedsiębiorczości stał się najbogatszym człowiekiem w mieście, co pozwoliło mu na angażowanie się w życie polityczne jako radnemu, a następnie burmistrzowi Wittenbergii.

Prace z warsztatu Cranacha stały się bardzo popularne w Europie. Szeroko rozchodziły się obrazy znaczone sygnaturą w postaci uskrzydłonego węża lub stojącymi skrzydłami nietoperza. Skrzydlaty wąż to herb, który otrzymał Cranach jako nadworny malarz w 1508 r. od księcia Fryderyka Mądrego. Cranachowska sygnatura na obrazie wcale nie oznacza, że sam mistrz go namalował. Przeciążony pracą artystyczną i urzędniczą zapewne często ograniczał się do zrobienia projektu lub wykonania najtrudniejszych partii, np. twarzy najważniejszych osób, resztę malowali pomocnicy i uczniowie. Twórczość warsztatu Cranachów zamyka się imponującą liczbą 10 tysięcy dzieł, na które składa się nie tylko malarstwo, ale również grafika i rysunek czy polichromia ścienna. Mistrz projektował także herby, medale, emblematy, dekoracje, kostiumy oraz meble. Pomimo masowej produkcji stale utrzymywał wysoką jakość swoich dzieł. Lucas Cranach starszy na malarzy wykształcił swoich dwóch synów Hansa i Lucasa. Hans zmarł w wieku 24 lat, dlatego jego młodszy brat Lucas po śmierci ojca przejął prowadzenie zakładu. Lucas

młodszy tak jak ojciec zasiadał w radzie miasta Wittenbergii i został wybrany na burmistrza miasta. W zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie (dawniej w zbiorach Muzeum XX. Czartoryskich) znajduje się powstały w 1556 r. niezwykle zestaw miniatur autorstwa Lucasa Cranacha młodszego przedstawiający portrety rodziny Jagiellonów. Lucas młodszy jest też autorem pary podobizn dwóch reformatorów Marcina Lutra i Filipa Melanchtona prezentowanych w Muzeum Niepołomickim. Takie portrety były popularnymi wytworami warsztatu Cranachów, często zamawianymi przez gminy wyznaniowe czy prywatnych odbiorców. Wizerunki reformatorów powtarzają najpóźniejszy typ portretów powielanych przez warsztat Cranacha jeszcze w latach 80. XVI wieku. Na portretach reformatorzy trzymają rozłożoną Biblię: Luter – z fragmentem Ewangelii według św. Jana w języku niemieckim, Melanchton – list św. Pawła do Rzymian po łacinie. Na samym dole obrazów znajduje się tekst w języku łacińskim zawierający krótkie życiorysy obu reformatorów. Na obrazie przedstawiającym Filipa Melanchtona (1497-1560) po lewej stronie na jasnozielonym tle widoczny jest skrzydlaty wąż – znak warsztatu Cranachów oraz data 1561 r. Melanchton był najbliższym współpracownikiem Marcina Lutra, współtwórcą reformacji, teologiem i pedagogiem, od 1518 r. wykładowcą greki na uniwersytecie w Wittenberdze. Jako reformator szkolnictwa przekształcił uczelnię na zgodną z duchem renesansu, stającą się wzorem dla szkół humanistycznych na Śląsku i Pomorzu. Dał też początek nowemu typowi szkół, dzielących uczniów według wieku i nabytej wiedzy na trzy klasy, które przez kolejne stulecia były pierwowzorem niemieckich gimnazjów.

W Muzeum Niepołomickim na wystawie malarstwa zachodnioeuropejskiego odnajdziemy również malarstwo inspirowane warsztatem Cranachów. Należy do niego obraz nieznanego malarza niderlandzkiego przedstawiający akt – Lukrecję popełniającą samobójstwo. Temat Lukrecji rzymskiej, kobiety pięknej i cnotliwej, należał do bardzo częstych w malarstwie renesansu i baroku. Wpisywał się w powszechnie malowane w warsztacie Cranachów nagie Ewy, Wenery i gracje tworzone przez mistrza obok obrazów religijnych – katolickich i protestanckich przez całe jego życie.

Zapraszamy!

MARTA PRZYBYLSKA

asystent muzealny w Muzeum Niepołomickim

Podróż w czasie

Historia i lokalne dziedzictwo to cenne wartości i im więcej o nich wiemy, tym lepiej możemy zrozumieć to, co dzieje się teraz czy przygotować się na przyszłość. Warto przypomnieć sobie fakt, że kiedyś byliśmy narodem wielokulturowymi i również w Niepołomicach, obok Polaków, mieszkała ludność żydowska ze swoim wyznaniem i tradycją. Uczyli się i pracowali, współtworząc ówczesną społeczność

W dniach 2-5 czerwca pojawiła się okazja do tego, aby sobie to wszystko przypomnieć i poznać kulturę żydowską z jej religią, kuchnią, zwyczajami, językiem, poszukać miejsc, gdzie mieszkali i spędzali czas.

Taką podróż w czasie umożliwiła nam realizacja projektu Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, które już ósmy raz wyrusza z Warszawy w trasę po Polsce z wystawą edukacyjną *Muzeum na kółkach*, opowiadając, pokazując i popularyzując historię polskich Żydów.

Wystarczyło aplikować do konkursu, zaproponować własne działania tematycznie spójne z ekspozycją i ostatecznie udało się zainstalować na trzy dni pawilon wystawienniczy w Niepołomicach, a z naszych propozycji stworzył się całkiem bogaty program, zgodnie z którym odbyły się dwa spacer historyczne, dwa warsztaty i zwiedzanie cmentarza żydowskiego oraz klimatyczny koncert Urszuli Makosz z zespołem Wieczorna Pieśń, podczas którego muzyka klezmerska przeplatała się z sefardyjskimi nutami. Dodatkowo na zajęciach ceramicznych można było wykonać samodzielnie naczynia sederowe związane z obchodami święta Pesach oraz poznać zasady koszerności i zmierzyć się z wyzwaniem upieczenia chałki lub ciasteczek purimowych na warsztatach kulinarnych.

Równoległe była możliwość zwiedzania pawilonu na kółkach z bogatą ekspozycją judaik, planszami i makietami pokazującymi codzienne życie Żydów oraz inte-

raktywną mapą Niepołomic, na której zaznaczono zidentyfikowane z różnych źródeł miejsca i informacje związane z lokalną ludnością żydowską. Te dane są na bieżąco aktualizowana, do tego stopnia,

że w dniu otwarcia pawilonu u nas już wiedzieliśmy, że pojawiły się nowe zapisy w dokumentach dotyczących spraw gospodarczych i przedwojennych map w Niepołomicach, co pozwala zmienić na przykład dotychczasowe założenia o liczbie domów modlitwy.

Dodatkową atrakcją była wystawa Fundacji ARTS *Mów mi Isza. Żeńska: żydowsko-polskie dziedzictwo kobiet* stworzona podczas projektu *Call me Isza* z fotografiami kobiet – Polek i Żydówek pochodzących z regionu Myślenic, Dobczyc i przeczytać ich historie.

Patrząc na statystyki – blisko 300 uczestników przygotowanych przez nas wydarzeń i 1000 odwiedzających pawilon – można pokusić się o wnioski, że wydarzenie spodobało się mieszkańcom naszej gminy, a młodzież, z dodatkowo jeszcze dla nich przygotowanych prelekcji historycznych czy warsztatów antydyskryminacyjnych, wychodziła z niedosytem i zainteresowaniem.



Za tak duże zainteresowanie serdecznie dziękujemy i cieszymy się.

Organizatorem projektu było Stowarzyszenie Propagujące Idee Kazimierzowskie, działające przy niepołomickiej dwójecze, a partnerami Przystań Niepołomice i Pole Kultury.

Realizacja wydarzenia nie byłaby możliwa bez wsparcia i współpracy z Jołą Bryk-Barczyk, Krzysztofem Sojką, Natalią Nowacką, Sabiną Mikołajewską oraz Jakubem Porąbką, Katarzyną Kanowską, Małgorzatą Kucharską i edukatorkami muzeum Polin. Przesyłamy podziękowania za wsparcie pomysłu dla Piekarni Sztuki, Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa, władz miasta i gminy Niepołomice oraz Izby Regionalnej.

Sfinansowanie projektu umożliwiły środki Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych pozyskiwane przez POLIN.

MAŁGORZATA JUSZCZYK

koordynatorka projektu Muzeum na kółkach

Muzeum na kółkach. Niepołomice (2024)

Historia społeczności żydowskiej

Początek osadnictwa Żydów w Niepołomicach przypada na połowę XVIII wieku, chociaż pierwsza osada żydowska istniała tutaj ponoć za panowania Kazimierza Wielkiego (II połowa XIV

wieku). Powodem tej przerwy w osadnictwie żydowskim mogło być długie obowiązywanie przywileju *de non tolerandis Judaeis* w części miast królewskich Małopolski Zachodniej (np. Pilzno, Bochnia, Ujście Solne).

W XIX w. społeczność żydowska Niepołomic nie była liczna, w okresie największego rozwoju na przełomie XIX i XX w. stanowiła 10-11% ogółu mieszkańców (400-500 osób). Dopóki na pocz. XX w. Żydzi niepołomiccy nie

założyli własnego cmentarza, swoich zmarłych chowali na cmentarzu w Kłaśnie koło Wieliczki. Pierwszym odnotowanym rabinem Niepołomic był dopiero Josef Teitelbaum, syn rabina Szmuela z Gorlic, zmarły w 1916 roku (po jego śmierci rabinem niepołomiczkiem został wnuk Nachum Teitelbaum).

Żydzi trudnili się tu głównie handlem. Istniało wiele sklepów różnych branż, które w większości należały do Żydów. Byli oni też właścicielami 5 karczm w mieście. W okresie międzywojennym w Niepołomicach działały składy (hurtownie): Polskiego Monopolu Tytoniowego, Polskiego Monopolu Spirytusowego (Pinkusa Blumenfruchta), skład mąki Warmanna, skład węgla i drzewa Efraima Mamesa, a także piekarnie Libana i Blondera oraz restauracja sióstr Gresslerówien. Do znanych lokalnych żydowskich rodzin kupieckich należeli: Mamesowie, Kalfussowie, Wolffowie, Mayerowie, Blumenfruchtowie, Wasserbergowie, Pinkesfeldowie.

Przed wybuchem II wojny światowej społeczność żydowska w Niepołomicach posiadała dwie synagogi, a także łaźnię i ubojnię drobiu koszerne. Żydzi mieli swoich reprezentantów w Radzie Miejskiej. Do szanowanych mieszkańców Niepołomic zaliczano m.in. adwokata Adolfa Baumfelda, lekarzy: Adolfa Pesela i Józefa Wittlina, aptekarza Jakuba Katza oraz utalentowanych skrzypków: Leibka Blumenfruchta i Dawidowicza.

Życie polityczne toczyło się natomiast dość ospale, choć stopniowo skłaniało się ku syjonizmowi. Istniały organizacje dobroczynne Bikur Cholim i Gemilut Chesed. Na początku lat 20. XX w. powstał Żydowski Klub Sportowy Puszcza Niepołomice z własną drużyną piłkarską. Dzieci żydowskie uczęszczały do chederu, ale również do polskich szkół podstawowych i szkoły handlowej. Na co dzień stosunki z ludnością chrześcijańską układały się poprawnie.

Rankiem 8 września 1939 r. Niemcy zajęli Niepołomice i od razu spalili synagogę, później, w 1941 r. zniszczyli cmentarz. W mieście powołana została Rada Żydowska (Judenrat), która przede wszystkim zajmowała się realizacją przymusu pracy dla Żydów, aprowizacją, pomocą społeczną dla przesiedleńców oraz biedoty, ściąganiem kontrybucji nałożonych przez władze niemieckie, organizacją przesiedleń do gett. W 1942 r. otrzymała najtrudniejsze zadanie, czyli dostarczenie kontyngentów Żydów do deportacji do obozów zagłady.

Do Niepołomic trafiali Żydzi przesiedleni z Krakowa oraz okolic, co spowodowało, że na początku 1942 r. przebywało tam ponad 2000 Żydów.

22 sierpnia 1942 r. Niemcy zgromadzili Żydów na rynku w Niepołomicach. Zostali oni przetransportowani do Wieliczki, a stamtąd większość z nich trafiła 27 sierpnia do obozu zagłady w Bełżcu. Osoby stare, niedołężne i chore zostały rozstrzelane w lesie na tzw. Kozich Górkach pod miastem.

Mamy informacje o kilku ocalałych Żydach z Niepołomic. Jeden z nich – Moniek Warmann – zdołał uciec z Wieliczki i ukrywał się do końca wojny na wsi. Inny – Adam Katz – syn niepołomiczkiego aptekarza Augusta Katza, został przyjęty na wychowanie i ocalony przez Elżbietę Mazurek.

Synagoga (ul. Bohaterów Getta)

Nieistniejąca współcześnie synagoga w Niepołomicach znajdowała się przy dzisiejszej ulicy Bohaterów Getta, była ona oddalona od ścisłego centrum miasta. Nie dysponujemy wieloma informacjami na jej temat. Wiadomo, że prawdopodobnie była murowana. Powstała w połowie XIX wieku w obrędku ortodoksyjnym. Niemcy po wkroczeniu do miasta spalili synagogę. Po wojnie nie została odbudowana.

Ze wspomnień mieszkańców, a także z mapy z 1939 r. wynika, że w Niepołomicach istniały prawdopodobnie dwie synagogi. Na mapie można odnaleźć synagogę umiejscowioną w ścisłym centrum miasta, w okolicach Zamku Królewskiego.

W niedalekiej odległości widnieje dom rabina. Dla poświadczenia wiarygodności mapy może służyć fakt, iż w swoich wspomnieniach pan E. Richter opowiada o istnieniu dwóch domów modlitwy (bejt ha-midrasy) zbudowanych przez ludność żydowską.

Cmentarz (ul. Bohaterów Getta)

Cmentarz żydowski w Niepołomicach znajduje się na końcu ul. Bohaterów Getta, po jej południowo-wschodniej stronie, między domami jednorodzinymi. Cmentarz powstał na samym początku XX wieku. Wcześniej miejscowi Żydzi chowali zmarłych w Kłaśnie, obecnie znajdującym się w granicach Wieliczki.

W czasie II wojny światowej cmentarz został zdewastowany przez Niemców. Po 1945 r. nastąpiło okrojenie jego powierzchni z 0,5 ha do obecnych 0,1925

ha. Na części terenu powstała współczesna zabudowa jednorodzinna.

Do dziś zachowało się ok. 30 macew oraz fragment muru. Na macewach widnieją inskrypcje hebrajskie, a na niektórych – także polskie, umieszczone już po wojnie. Niektóre zdobią bogate ornamenty, zawierające symbole koron, dzbanów, gałązek i świec (symbolizujących groby kobiece). Wśród pochowanych jest pierwszy rabin Niepołomic Józef Teitelbaum (zm. 1916). Na terenie cmentarza znajduje się mogiła z I wojny światowej Josefa Austerweila, żołnierza 32. pułku piechoty Landsturmu, oznaczona jako cmentarz wojenny nr 328.

Ostatni pochówek na cmentarzu miał miejsce w 1942 roku. Po II wojnie umieszczono tu również symboliczny nagrobek upamiętniający zamordowanych w Zagładzie mieszkańców Niepołomic.

Miejsce egzekucji – Kozie Górki (tablica)

W części Puszczy Niepołomiczkiej, zwanej Kozimi Górkami, leżącej na południe od centrum miasta, znajdują się zbiorowe mogiły Żydów, rozstrzelanych przez Niemców w dniach 26–27 sierpnia 1942 roku. Niemcy zamordowali tu wtedy ok. 700 Żydów z Krakowa i sąsiednich miejscowości. Wśród ofiar znajdował się cały personel oraz pacjenci szpitala żydowskiego z Wieliczki.

W 1948 r. w tym miejscu wzniesiono betonowy pomnik z tablicą, na której wyrzyto nazwiska zamordowanych. Na bokach pomnika umieszczono też tablice ufundowane przez rodziny pomordowanych. Z biegiem czasu pomnik niszczał. Obok wzniesiono nowy – w kształcie macewy, na którym widnie tablica z nazwiskami 80 zidentyfikowanych ofiar.

Niniejsze materiały towarzyszą wystawie *Muzeum na kółkach*, stworzonej przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Więcej o projekcie: <https://polin.pl/pl/wystawa-edukacyjna-muzeum-na-kolkach>

Realizacja projektu jest możliwa dzięki środkom Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych

ALEKSANDRA KRÓL

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

Niepołomicki Dzień Dziecka, czyli Festiwal Wiatru

1 czerwca to bez wątpienia jeden z najbardziej wyczekiwanych dni w całym roku. Oczywiście najmocniej wyczekują najmłodszy, bo to oni są głównymi „bohaterami” i adresatami tego święta, ale Dzień Dziecka wiele pozytywnych emocji budzi również wśród starszych. Dlaczego? Po pierwsze – przecież każdy z nas jest dzieckiem, po drugie – to doskonała okazja, aby cała rodzina mogła spędzić wspólnie czas

W tym roku Pole Kultury z okazji Dnia Dziecka zaprosiło do wspólnej zabawy podczas Festiwalu Wiatru. Wiatr był więc motywem przewodnim wydarzenia, które przyciągnęło w sobotnie popołudnie na Niepołomickie Błonia zarówno starszą, jak i młodszą publiczność. W programie znalazło się wiele atrakcji – takich, które kojarzyć mogą się z wiatrem lub wykorzystują jego siłę albo wręcz odwrotnie – wymagają zaledwie lekkich podmuchów bądź łagodnych powiewów – a wszystko po to, by pokazać wielkie znaczenie i możliwości tego żywiołu. Już na wstępie mieliśmy okazję przekonać się, że z wiatrem dosłownie nie ma żartów, ponieważ z uwagi na warunki atmosferyczne planowane loty balonem na uwięzi ograniczyły się do zwiedzania wnętrza kosza balonowego i wypróbowania mocy palnika z ciepłym powietrzem.

Wiatr i doświadczenie to dwa elementy, które ogromne znaczenie mają nie tylko przy lotach balonem, ale również w paralotniarstwie. Dzięki wizycie Małopolskiego Klubu Paralotniowego mogliśmy wysłuchać wielu fascynujących opowieści związanych z lataniem w powietrzu, a także dotknąć i obejrzeć z bliska sprzęty, które pozwalają paralotniarzom podziwiać świat z lotu ptaka. Pozostając w tematyce wznoszenia się w powietrze, koniecznie należy wspomnieć również modelarzy działających przy Domu Kultury w Zabierzowie Bocheńskim – w końcu modele samolotów do sklejania to jedna z najpopularniejszych form modelarstwa, a o tym jak wciągające jest to hobby, mógł przekonać się każdy, kto odwiedził ich stanowisko i spróbował samodzielnie wykonać swój model.

Dzieci uwielbiają zabawy na świeżym powietrzu i w tej kwestii nic się nie zmieniło od czasów dzieciństwa ich rodziców i dziadków. Wiemy o tym doskonale, dlatego wspólnie z Domami Kultury



zaprosiliśmy na kreatywne stanowisko z warsztatami plastycznymi. Najmłodszy mieli tutaj możliwość wykonania motylków, wiatraczków i kręciołków ze wstążki, czyli zabawek jak za dawnych lat, które również dzisiaj mogą sprawiać wiele radości. Bez troski i twórczej zarazem atmosfery dopełniały wszechobecne bańki mydlane i unosząca się w dziecięcych rękach niczym małe obłoczki wata cukrowa.

Z wiatrem i pod wiatr, czasem słońce, czasem deszcz – tak w największym skrócie opisać można tę część Festiwalu Wiatru, która rozgrywała się na plenerowej scenie. Z uwagi na zmienną pogodę występy i pokazy były co pewien czas przerwane, ale i tak w pierwszej kolejności rodziców wraz z dziećmi niczym wiatr do tańca porwał zespół Bobobrzmienia. Następnie pokaz swoich umiejętności

zaprezentowały Niepołomickie Mażoretki z Domów Kultury w Woli Batorskiej, Zabierzowie Bocheńskim i Zagórzcu oraz mali tancerze z Dance Monkey – szkoły tańca, która prowadzi swoje zajęcia w Piekarni Sztuki. Zwieńczeniem Festiwalu Wiatru był koncert warsztatowiczów Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa, który równocześnie stanowił muzyczne zakończenie kolejnego sezonu zajęć.

Serdecznie dziękujemy za wspaniałą zabawę i zaangażowanie wszystkich osób biorących udział w festiwalu. Niech wiatr Wam sprzyja i do zobaczenia za rok!

KLAUDIA WOJENKA

Główny Specjalista ds. Komunikacji
Zewnętrznej i Promocji POLE KULTURY
Samorządowa Instytucja Kultury Miasta
i Gminy Niepołomice

Warsztaty Ma-My na Dzień Mamy

Klaudia Wojenka

Główny Specjalista ds. Komunikacji Zewnętrznej i Promocji POLE KULTURY Samorządowa Instytucja Kultury Miasta i Gminy Niepołomice

Jak w nieszablonowy sposób okazać wdzięczność swojej mamie z okazji jej święta? A może jak sprawić sobie niezapomniany prezent, który oprócz mnóstwa radości zapewni również nowe umiejętności? Zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku Pole Kultury przygotowało w ubiegłym miesiącu specjalną ofertę dla świętujących Dzień Matki

26 maja w Piekarni Sztuki odbyły się warsztaty poświęcone mamom poszukującym artystycznych wrażeń i wewnętrznego rozwoju. W ramach warsztatu witrażowej biżuterii prowadzonego przez Renatę Krzysztofek uczestniczki miały możliwość zapoznania się z metodą Tiffany'ego, która pozwala na tworzenie oryginalnej biżuterii ze szkła. Z kolei panie uczestniczące w warsztatach z Pracownią Iskry przeniosły się do świata ziół, zapachów i kolorów, a każda z nich samodzielnie wykonała kosmetyk bazujący wyłącznie na naturalnych produktach i ich cudownych właściwościach. Dla pasjonatek fotografii nie lada gratkę

stanowiły światłoczułe opowieści metodą cyjanotypii, czyli zajęcia prowadzone przez Mr Chlorophyll Art – Kazka Biernata. Podczas tego spotkania uczestniczki poznały dawną i szlachetną metodę fotografii, umożliwiającą wykonywanie zdjęć bez aparatu. Zwieńczeniem dnia był natomiast warsztat wokalny z Agatą Bargiel, który w niepowtarzalny sposób pozwolił na poszukiwanie połączenia między głosem, ciałem i energią witalną.

Choć Dzień Matki już dawno za nami, po raz kolejny składamy życzenia wszystkim Mamom, jednocześnie przypominając, że w ofercie Pola Kultury znajdziecie wiele zajęć i warsztatów, któ-

re pozwolą Wam na co dzień realizować swoje marzenia i pasje – czy to podczas jogi, warsztatów ceramicznych, warsztatów witrażu i wielu innych. Pamiętajcie, że działamy zarówno w centrum Niepołomice – w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa i w Piekarni Sztuki, jak również w 11 domach kultury na terenie całej gminy – czekamy na Was od Chobotu po Słomiróg. Serdecznie zapraszamy!



37. Ulica Festival – teatr na wyciągnięcie ręki

Klaudia Wojenka

Główny Specjalista ds. Komunikacji Zewnętrznej i Promocji POLE KULTURY Samorządowa Instytucja Kultury Miasta i Gminy Niepołomice

Teatr uliczny powinien zaskakiwać, wchodzić w przestrzeń miejską, ale nieść też trochę delikatności, zadumy i wzruszenia. Spektakle uliczne cieszą się niesłabnącym powodzeniem. Metaforyczny sposób opowiadania poprzez obraz i muzykę ściśle związany jest z wykorzystaniem wszystkich atutów przestrzeni, w której spektakl się odbywa

Tym razem teatry uliczne gościły w Niepołomicach już w pierwszy weekend lipca. 5 lipca (piątek) o godzinie 20.00 na niepołomiczkim rynku zobaczyliśmy widowiskowy, inspirowany opowiadaniem Bruno Schulza, spektakl *Klasa* Teatru Snów z Gdańska. Dzień później, w różnych lokalizacjach naszego miasta, wystąpili:

- 16.00 – Icebreaking *Circus Caravana* (Rynek),
- 17.30 – Mr Mustache *Affeto d'amore* (Park Miejski),
- 19.00 – Surprise Effect *We Connect the World* (amfiteatr przed Piekarnią Sztuki).

18 sierpnia w przestrzeni rynku będziemy mogli doświadczyć niezwykłego spektaklu krakowskiego teatru

KTO *Ślepcy* w reżyserii dyrektora festiwalu Jerzego Zonia. Monumentalne widowisko plenerowe kilka lat po tym, gdy pandemia koronawirusa zatrzymała świat, jest jeszcze bardziej dotkliwą diagnozą współczesnych mechanizmów, nieracjonalnych wyborów, strachu, nieuczciwości i dezinformacji. Coś, co

wczoraj wydawało się fikcją, dzisiaj może okazać się rzeczywistością... Spektakl nominowany do nagrody Total Theatre Award 2012 w Edynburgu w kategorii Physical/Visual Theatre zaprezentowano dotychczas ponad 100 razy na 50 festiwalach na całym świecie, m.in. w Korei Południowej, Iranie, Meksyku, Kolumbii, Hiszpanii, Portugalii, Austrii, Niemczech, Szkocji, Belgii, Rosji, Czechach, Rumunii, Ukrainie i Kostaryce.

Godzina	Wykonawca / Tytuł	Termin
godz. 20.00	Rynek w Niepołomicach spektakl „Klasa” Teatr Snów z Gdańska	5.07 piątek
godz. 16.00	Rynek w Niepołomicach Icebreaking „Circus Caravana”	6.07 sobota
godz. 17.30	Park Miejski w Niepołomicach Mr Mustache „Affeto d'amore”	
godz. 19.00	Amfiteatr przed Piekarnią Sztuki Surprise Effect „We Connect the World”	
godz. 20.00	Rynek w Niepołomicach Teatr KTO „Ślepcy”	18.08 niedziela

Uroczyście i z humorem, czyli koncert *Muzyka Europy*

W sobotę 1 czerwca na Zamku Niepołomiczym odbył się koncert zespołu Pro Arte i ich zaproszonych gości. Motywem przewodnim było uczczenie 20. rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Koncert nosił tytuł *Muzyka Europy* i był muzyczną wędrówką po krajach Europy

Pro Arte zaprosiło dwóch wspaniałych śpiewaków operowych – Jana Migalę i Witolda Wronę. Przy fortepianie towarzyszył artystom Michał Tyczyński, na skrzypcach Jakub Bańdur. Kierownictwo artystyczne nad całością sprawował Zbigniew Huptyś. Połączyliśmy muzyczną kłamrą różne epoki i style. Koncert rozpoczął się Mazurkiem F-dur Szopena w wersji śpiewanej. Następnie wykonano angikański hymn religijny *Lead me, Lord*, Chorał A-mol Bacha oraz romantyczną *Polną różyczkę* Schuberta. Muzycznie odwiedziliśmy Norwegię, Estonię, Łotwę i Macedonię. Wykonano także ognistego węgierskiego czardasza *Dziewczę to* zaczerpniętego ze zbiorów nutowych naszej niezapomnianej założycielki, Aleksandry Polak, z polskim tekstem T. Urbana. Adrianna Fludzińska dała popis w dykcynie karkołomnej polce – *Ievan polkka*, Laura Rabiej zabrała nas do Portofino, Marta Szelağ-Kleśny, po raz pierwszy jako solistka, ze spokojem i elegancją wykonała *Lead me, Lord*. Zaproszeni goście – panowie Jan i Witold – wykonali kilka niezapomnianych operetkowych arii. Nasza solistka Izabela Król zachwyciła wykonaniem *Habanery*.

Jan Migala to nie tylko znakomity śpiewak, ale także gawędziarz. Przerwał w połowie wykonanie arii *Wielka stawa to żart* Johanna Straussa i opowiedział anegdotę o wielkim kompozytorze. Tworzył on i koncertował głównie na dworze wiedeńskim i miał nawet zaszczytny tytuł „dyrektora cesarskich bali”. Zachowały się jego wizerunki – gęste, czarne, kręcące się włosy, bujna broda. Potrafił równocześnie dyrygować i grać na skrzypcach. Było to bardzo wyczerpujące zajęcie, więc miał pilnie strzeżoną garderobę z bujanym fotelem, do której dostępu strzegł oddany lokaj. W garderobie tej przesiadywał też pies kompozytora, czarny, długowłosy nowofundland. Mistrz relaksował się na bujanym fotelu, głaszcząc ukochanego psa. Lokaj był niezbędny przede wszystkim do tego, aby odpętać tabuny dopraszających



się autografów pań. Pewnego dnia maestro zauważył znaczne ubytki w psiej sierści i poprosił lokaja o załatwienie wizyty weterynarza. Lokaj przez chwilę wiał się niepewnie, po czym powiedział całą prawdę. Okazało się, że jedynym sposobem pozbycia się natrętnych wielbicielek było rozdawanie im maleńkich kopert z puklem włosów Mistrza. Tyle, że to niezupełnie były włosy Mistrza...

Kiedy przystępowaliśmy do Unii, odbyło się wielkie wspólne śpiewanie *Ody do radości* na Rynku Krakowskim. Zjechały się chóry z całego Krakowa i okolic, kilkoro z nas też tam wtedy było. Skorzystaliśmy z nut przygotowanych wtedy dla nas. W nagłówku tychże nut napisano *Rynek Krakowski, 1 maja 2004, godz. 0.00*. Była to niezapomniana, historyczna chwila. Wspólnym wykonaniem tego utworu zakończył się koncert *Muzyka Europy*.

Tydzień później zespół Pro Arte odbył całodniowe warsztaty wokalne. Dziękujemy PTG Sokół za możliwość zorganizowania zajęć w ich budynku, bardzo wygodnym do tego celu. Głównym zadaniem zajęć było scalenie brzmienia zespołu, jako że jego skład znacznie się powiększył. Pracowali z nami zaproszeni specjaliści, a najbardziej jesteśmy wdzięczni prof. Monice Bachowskiej, która spędziła z nami cały dzień i nie szczędziła rad.

Następny tydzień to Dni Niepołomic. Organizatorzy poprosili nas o przygotowanie godzinnego programu, co nie stanowiło dla nas problemu, jako że po ponad roku pracy z naszym prowadzącym, Zbigniewem Huptysiem, repertuar naszej formacji osiągnął już ponad 60 pozycji. Znowu połączyliśmy siły z aktorami staniąteckiej formacji teatralnej ASA i wystąpiliśmy na dziedzińcu zamku jako ostatnia formacja, tuż przed gwiazdami wieczoru.

Teraz przed nami zasłużone wakacje. Od początku roku mieliśmy siedem koncertów plus warsztaty. Wokaliści Zespołu Kameralnego Pro Arte to: Adrianna Fludzińska, Izabela Król, Urszula Nowak, Justyna Przydatek, Laura Rabiej, Magdalena Stefanik, Paulina Sycz, Marta Szelağ-Kleśny, Paulina Szostak, Teresa Urban, Michał Walczyk – jedenaście osób. Od września swój powrót do składu zapowiedziała Marlena Czupryna, zaś Paulina Cichy i Tomasz Włodarski z ASA coraz częściej przychodzą na nasze próby, więc jest nadzieja, że sezon jesienny rozpoczniemy już w składzie czternastoposobowym. Wszystkim wokalistom bardzo dziękuję za pracę i pomysły artystyczne.

TERESA URBAN

Prezes Towarzystwa Miłośników Muzyki i Śpiewu

Taniec – to nie takie proste

Jak co roku największym wydarzeniem dla tancerek z Sekcji Tańca i Gimnastyki Artystycznej, działającej od wielu lat przy PTG Sokół w Niepołomicach, był pokaz grup tanecznych Sekcji podczas Dni Niepołomic

Jest to bardzo atrakcyjne widowisko ze względu na liczebność grup, wspaniałe stroje i zróżnicowany charakter poszczególnych tańców. Trudno sobie wyobrazić Dni Niepołomic bez tego akcentu, a osobiście najbardziej lubię widok tancerek biegających po dziedzińcu zamku i okolicy w tiulowych, powiewnych strojach, fryzurach, a nawet makijażach. Wyglądają jak piękne, egzotyczne motyle, które przysiadły na chwilę między nami, szarymi ludźmi.

Czym właściwie jest taniec? Na czym polega fenomen tej aktywności? Jest kilka ciekawych definicji, np. *Taniec jest kwintesencją życia, pokazuje całe bogactwo psychiki ludzkiej. Taniec to energia, która dodaje siłę, jest mową ciała, z pomocą której można przekazać wszystkie uczucia. Taniec daje moc, kształtuje duszę i ciało, daje poczucie wolności i relaksuje psychikę, sprawia, że czujemy głęboką radość.* I właśnie ta radość była widoczna zarówno na twarzach naszych tancerek, jak i licznie zgromadzonych widzów, w większości zapewne rodzin występujących dziewcząt.

Zajęcia od lat prowadzi niestrudzona Monika Pawlusiewicz-Zender, niegdyś zawodniczka klasy mistrzowskiej w gimnastyce, absolwentka Warszawskiej Szkoły Baletowej, później stypendystka szkoły baletowej w Petersburgu, choreografka gimnastyki artystycznej w Paryżu, a później primabalerina Państwowej Opery Śląskiej. Obecnie jest trenerką z ponad 30-letnim stażem, wciągającą w przygodę z baletem coraz to nowe pokolenia.

W Sokole obecnie prowadzonych jest pięć grup wiekowych od 3,5 do 15 lat; razem 65 uczennic, w tym aż 7 rodzeństw. Na scenie zaprezentowano 17 układów. Część z nich była wykonywana z przybarami typowymi dla gimnastyki artystycznej jak wstążki, piłki czy obręcze; inne z przedmiotami nadającymi układowi cechy tańca charakterystycznego jak girlandy kwiatów, maskotki, stukające laski, krzesła, pompony cheerleaderskie, a nawet miotełki do kurzu. Podziwiać należy umiejętność zapamiętania

wszystkich choreografii przez tancerki, a jeszcze bardziej to, że wszystkie układy musi zapamiętać pani Monika. Do tego na pewno pamięta te sprzed roku i dłużej. Od trzech lat w starszych grupach trenerka pozwala uczennicom układać tańce według ich własnego pomysłu co do charakteru, strojów i – oczywiście – układu. To bardzo mobilizuje tancerki i daje im poczucie tworzenia, a nie tylko odtwarzania.

Zadałam sobie trochę trudu i poszukałam informacji, w jaki sposób można zapisać taniec. Dziś to nie sztuka, robi się nagranie i można prześledzić krok po kroku. Ale kiedy powstawały niezapomniane balety, takiej techniki nie było, a jakoś do dziś wystawia się *Jeziro łabędzie* czy *Dziadka do orzechów* w oryginalnych choreografiach. Otóż istnieje taki język, stworzył go austro-węgierski choreograf Rudolf von Laban, którego wraz z próbką stworzonego przez niego zapisu widać na starej fotografii.

Tydzień po Dniach Niepołomic, w sobotę 21 czerwca, odbyło się, jak co roku w Sokole, uroczyste rozdanie dyplomów ukończenia kolejnego roku nauki tańca. Dziewczęta dostały nie tylko dyplomy, ale też zapis ostatniego występu oraz z niecierpliwością oczekiwane upominki od PTG Sokół wręczone przez panią Monikę.



Do sali baletowej powrócą we wrześniu. Najstarsze odfruną i zapewne znajdą sobie inne miejsce do kontynuowania przygody z tańcem – a na pewno będą ozdobą parkietów, gdziekolwiek będą miały okazję tańczyć. Pani Monika zaprasza najchętniej dziewczynki w wieku 8-9 lat, jakkolwiek w najmłodszej grupie jest tancerka w wieku 3,5 roku. Dziewczęta starsze, powyżej 10 lat, odnajdą się w grupach, tylko jeśli już gdzieś wcześniej tańczyły.

Wesołych i beztrudnych wakacji, drogie tancerki. Wróćcie do nas jak wielobarwne, zwiewne motyle za rok.

TERESA URBAN
wiceprezes PTG Sokół

Śpiewająco w drugie półrocze z Cantata

Mijające półrocze to okres obfitujący w twórczą pracę artystyczną Miejskiego Chóru Cantata z Niepołomic. Ciągłe wzbogacanie repertuaru, intensywne próby, oprawa uroczystości kościelnych, koncerty, warsztaty z emisji głosu, międzynarodowe spotkania chóralne – to część z wydarzeń, które miały miejsce zimą i wiosną tego roku. Warto wspomnieć, że w tym roku chór świętuje jubileusz trzydziestu lat istnienia. Oto przegląd wydarzeń z ostatnich miesięcy

Rok jubileuszowy rozpoczęliśmy od galowego koncertu kolęd i pastorałek w Zamku Królewskim w Niepołomicach. Jest to wydarzenie na stałe wpisane w kalendarz imprez kulturalnych naszego miasta, które co roku odbywa się w uroczystość Objawienia Pańskiego, czyli 6 stycznia. Gościnnie wystąpiła z nami schola z Podłęża.

Niedługo później wzięliśmy udział w XXII Małopolskim Przeglądzie Pieśni Chóralnej, Kolęd i Pastorałek w Miechowie, który miał miejsce 15 stycznia. To duże przedsięwzięcie zgromadziło na deskach miechowskiego Centrum Kultury i Sportu blisko 600 śpiewających. Cennym doświadczeniem było spotkanie i posłuchanie repertuaru 18 chórów z całego regionu – od Śląska po Zubrzyczę na Orawie.

W lutym codziennie spotykaliśmy się w gościnnych murach niepołomiczkiego zamku na warsztatach stacjonarnych, podczas których chórzyści skupili się na opracowaniu nowego repertuaru oraz brali udział w indywidualnych warsztatach z emisji głosu prowadzonych przez Maestro Maksymiliana Żelaznego. Intensywność spotkań zaowocowała opracowaniem stałych części *Mszy* Michaela Haydna. W szeregi Cantaty wstąpili także nowi śpiewający, którzy przypatrując się pracy zespołu, zapragnęli stać się jego częścią.

W okresie Wielkiego Postu zostaliśmy zaproszeni do oprawy mszy św. w Kaplicy św. Kingi w wielickiej Kopalni Soli. W tym roku ta piękna uroczystość była powiązana z nabożeństwem drogi krzyżowej górników. Tak się złożyło, że uczestnikami tych pięknych obrzędów byli uczniowie ze szkoły franciszkańskiej z Wieliczki, parafianie z niepołomiczkiej parafii Matki Bożej Różańcowej oraz z Bukowiny

Tatrzańskiej wraz z tamtejszym księdzem dziekanem. Obie wspólnoty są bardzo bliskie sercu naszego nowego tenora, ks. Piotra Kosakowskiego, który przewodniczył tej eucharystii.

Wraz z początkiem kwietnia świętowaliśmy podczas uroczystej mszy św. w kościele parafialnym pw. Dziesięciu Tysięcy Męczenników jubileusz 30-lecia Miejskiego Chóru Cantata. Po mszy św. chór zaśpiewał krótki koncert pod batutą dyrygenta Maksymiliana Żelaznego.

Wiosna to także wizyta w Tokaju na Węgrzech u zaprzyjaźnionego chóru tokajskiego, który zaprosił nas na obchody jubileuszu 35-lecia swojej działalności artystycznej. Podczas uroczystej gali zaśpiewały chóry ze Słowacji, Węgier, Rumunii. Polskę reprezentowała Cantata z Niepołomic. Mielśmy okazję doświadczyć prawdziwości starego powiedzenia: *Polak Węgier dwa bratanki*. Gościnność naszych sąsiadów była nieoceniona. Węgierski chór odpowiedział na nasze zaproszenie i rewizyta będzie miała miejsce w drugiej połowie sierpnia. Już dziś chór Cantata zaprasza mieszkańców Niepołomic na wspólny koncert w niepołomiczkim zamku w ostatnią sobotę sierpnia. Szczegóły pojawią się wkrótce.

Czerwiec kojarzy się mieszkańcom miasta i gminy Niepołomice z obchodzonym rokrocznie świętem miasta, czyli Dniami Niepołomic. Tradycją tych dni jest, że mieszkańcy oraz stowarzyszenia i instytucje działające na terenie miasta i gminy mogą prezentować swoje talenty oraz umiejętności. Tak też jest z chórem Cantata – jak co roku – wystąpiliśmy w parku miejskim ze swoim



nowym repertuarem.

Warto dodać, co na pewno nie umknieło uwadze miłośników chóru, że Cantata najczęściej występuje z zaprzyjaźnionym kwartetem smyczkowym. Kwartet był z nami podczas Dni Niepołomic i na koncertach w Tokaju. Ta współpraca sprawia, że odbiór śpiewu czterogłosowego chóru jest jeszcze miłszy dla ucha naszych drogich słuchaczy.

Co w planach? Z pewnością warsztaty wokalne w Świętej Lipce i wyjazd na Łotwę do tamtejszego chóru – to w sierpniu. W tym samym miesiącu podejmujemy gości z Węgier. Jesienią odbędzie się koncert jubileuszowy w niepołomiczkim zamku oraz przegląd pieśni patriotycznej w Kłaju. Przyszły rok ma zacieśnić naszą przyjaźń z Włochami, którzy przyjadą do nas w czerwcu 2025 roku i zapraszają do siebie w tymże roku w sierpniu.

W Cantacie dużo się dzieje. Zespół nieustannie się rozwija i nieustannie zaprasza do chórowej rodziny męskich i żeńskich przedstawicieli wszystkich głosów. Próby odbywały się w tym roku w środy i piątki w dogodnych dla pracujących godzinach – od 19.30 do 21.30. Podobno *śpiewać każdy może...*, tylko czy każdy chce?

ALICJA WŁODARCZYK
sopran

Kompost – złoto ogrodnika

Kompostowanie to przyjazny naturze sposób na przetwarzania odpadków kuchennych i ogrodowych, którego efektem jest darmowy naturalny nawóz

Kompostować można właściwie w każdym ogrodzie. Jako kompostownik mogą posłużyć samodzielnie zbudowane drewniane skrzynie lub gotowe kompostowniki. W niniejszym artykule podpowiemy, gdzie założyć kompostownik, co kompostować oraz jak sobie poradzić z najczęściej występującymi problemami.



Kompostownik plastikowy

Gdzie postawić kompostownik?

Najpierw wybór miejsca. Kompostownik nie jest zwykle zbyt dekoracyjnym elementem ogrodu, więc wielu ogrodników wybiera dla niego trudno dostępne i ukryte miejsce w ogrodzie. Nie ma w tym nic złego, należy jednak pamiętać, że potrzebny nam będzie dobry dostęp do kompostownika – najlepiej taki, żeby dało się do niego dojechać taczkami wypełnionymi na przykład odpadami ogrodowymi jak skoszona trawa, jednoroczne chwasty bez nasion czy gałęzie. Kompost potrzebuje przewracania. Warto więc zostawić dość miejsca na swobodne przierzucanie kompostu widłami. Poza tym ogólna zasada brzmi: kompostownik najlepiej założyć w miejscu osłoniętym od wiatru i słońca.

WAŻNE! Kompostownik najlepiej postawić wprost na ziemi. Ułatwi to

odpływ wody i umożliwi wszelkim żyjątkom (takim jak dżdżownice, bakterie i grzyby) dostęp do odpadków w celu ich przekompostowania. Jeśli nie ma takiej możliwości, dobrze jest rozsypać na dnie kompostownika około 30cm warstwę ziemi.



Kompost taczki

Co kompostować?

Zanim przejdziemy do szczegółów, warto przytoczyć zasadę ogólną, zalecane proporcje przy robieniu kompostu.

Między 25-50% tzw. „zielonych odpadów”, czyli skoszonej trawy, jednorocznych chwastów, obierki warzyw i owoców i innych nieugotowanych resztek takich jak skorupki jajek i torebki herbaty.

Resztę, czyli 50-75%, powinny stanowić tzw. „materiały brązowe”, to znaczy pocięte gałęzie, trociny, szary papier, karton, słoma i opadnięte liście

Tworząc taką kompozycję, dajemy bakteriom i innym mikroorganizmom idealne warunki życia, a tym samym przyczyniamy się do szybszego tworzenia zdrowego i bezproblemowego kompostu.

Przewracanie kompostu

Żeby odpadki zamieniły się w kompost potrzebne jest powietrze. Często zdarza się, szczególnie w przypadku, kiedy mamy dużo odpadków zielonych jak skoszona trawa, że nasz stos odpadów się zbija i proces kompostowania bardzo spowalnia. Właśnie dlatego zaleca się regularne, najlepiej comiesięczne, przewracanie kompostu. Idealnie byłoby mieć co najmniej dwie komory i przrzucać kompost z jednej do drugiej.

W przypadku braku dwóch osobnych skrzyń na kompost trzeba po prostu przewrócić kompost najlepiej jak to możliwe w danych warunkach. W czasie przewracania lub przierzucania trzeba też zwrócić uwagę na to, czy kompost nie jest za suchy i jeśli tak się dzieje, połać

CO KOMPOSTOWAĆ?

75% - 50% BRĄZOWE	25 - 50% ZIELONE
Gałęzie (pocięte)	Trawa
Zrębki	Liście warzyw
Opadnięte liście	Chwasty jednoroczne
Papier	Owoce
Karton	Warzywa
Słoma	Obierki
Łodygi roślin	Skorupki jaj
Troty	Skorupki orzechów
	Fusy
	Liście herbaty



Przewracanie kompostu



Gotowy kompost

go wodą. Jeśli nie mamy zamykanego kompostownika, należy przykryć kompost materiałem izolacyjnym. Pozwoli to na utrzymanie odpowiedniej temperatury, a tym samym przyspieszenie rozkładu materii organicznej, zniszczenie nasion chwastów oraz potencjalnych chorób.

Skąd wiadomo, że to już?

Najłatwiej poznać po teksturze i zapachu. Gotowy kompost powinien wyglądać i pachnieć jak wilgotna leśna próchnica.

Osiągnięcie takiego stanu zazwyczaj wymaga około roku. Jeśli zachowane są idealne proporcje między zielonymi i brązowymi składnikami, zadbamy o utrzymanie stałej wilgotności, a temperatura otoczenia będzie nam sprzyjać, możemy mieć kompost już po sześciu miesiącach.

Najczęstsze problemy

Bywa, że kompostowanie nie idzie tak, jakbyśmy sobie tego życzyli. Oto najczęstszej spotykane problemy.

Mokry, oślizły kompost o nieprzyjemnym zapachu. Przyczyną jest zazwyczaj

słaba przepuszczalność kompostownika i zbyt duża ilość wody. Aby poprawić ten stan, należy dodać więcej brązowej materii organicznej (np. drobno pocięte gałęzie, trociny, słoma lub szary papier) i przewrócić kompost. Jeśli kompost był odkryty, koniecznie należy go przykryć materiałem izolacyjnym.

Suchy kompost z nieprzekompostowanymi resztkami. Zazwyczaj wynika to



Podlewanie kompostu

ze zbyt małej ilości wody przy zbyt dużej ilości brązowej materii. Dodanie zielonych resztek takich jak skoszona trawa lub surowe resztki warzyw i owoców lub jednoroczne chwasty lub po prostu podlanie go wodą powinno pomóc.

Muchy lub inne owady latające nad przymą kompostu. Prawdopodobnie rozkładający się kompost nie powinien przyciągać much. Jeśli jednak tak się dzieje, przykrywaj odpadki kuchenne odpadami z ogrodu i sprawdź, czy kompost nie jest zbyt wilgotny. Jeśli tak, to tak jak opisano wyżej – przewróć kompost i przykryj go materiałem izolacyjnym.

Zachęcamy do prowadzenia własnych, przydomowych kompostowników. Przy niewielkim nakładzie pracy i wykorzystaniu odpadów możemy mieć w ogrodzie swój własny prawdziwy skarb będący doskonałym pożywieniem dla naszych roślin.

MONIKA HADAM
GardenWise

Pozyskaj kompostownik

Kinga Rzymek

Wydział Gospodarki Komunalnej

Gmina Niepołomice podpisała umowę i przystąpiła do programu wsparcia finansowego dla gmin z terenu województwa małopolskiego w zakresie zaopatrzenia w kompostowniki

Uzyskano dofinansowanie z Budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 33 000,00 zł, co pozwoli na zakup 165 szt. wolnostojących kompostowników o pojemności 850 l. Kompostowniki zostaną rozdysponowane nieodpłatnie wśród zainteresowanych mieszkańców. Mieszkaniec musi mieć złożoną deklarację z ulgą na kompostowanie bioodpadów. Nie zalegać z opłatami za

zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz deklarować, że corocznie do 31 stycznia roku następnego przez okres 3 lat będzie składał ankietę dotyczącą ilości bioodpadów umieszczonych w kompostowniku.

Decyduje kolejność złożenia wniosku.

Na każdym kompostowniku musi być umieszczona informacja, z jakich

środków zostały zakupione kompostowniki i każdy mieszkaniec odbierający kompostownik otrzyma etykietę do naklejenia na złożony kompostownik.

Obecnie na terenie gminy kompostują bioodpady 2122 gospodarstwa, korzystając z ulgi w wysokości 20 zł miesięcznie na gospodarstwo.

Wnioski można składać w Urzędzie Miasta i Gminy w Niepołomicach, ul. Zamkowa 5, pok. nr 6 na pierwszym piętrze w godzinach pracy urzędu.

Program wsparcia dla gmin z terenu województwa małopolskiego w zakresie zaopatrzenia w kompostowniki. Dofinansowanie z Budżetu Województwa Małopolskiego.

Niepołomice,

Urząd Miasta i Gminy
w Niepołomicach
Plac Zwycięstwa 13
32-005 Niepołomice

Wniosek o użyczenie przydomowego kompostownika

Dane wnioskodawcy:

Imię i Nazwisko	
Miejscowość i numer nieruchomości, numer działki ewidencyjny na której będzie umiejscowiony kompostownik	
Adres do korespondencji	
Numer telefonu	
Adres e-mail	

Wnoszę o użyczenie przydomowego kompostownika na okres 36 miesięcy i jednocześnie oświadczam, że:

1. W kompostowniku będę poddawać kompostowaniu bioodpady stanowiące odpady komunalne
2. Złożyłem/am deklarację o wysokości opłaty w której zobowiązałem/am się do posiadania kompostownika oraz do kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne powstające na nieruchomości
3. Nie zalegam z opłatami za zagospodarowanie odpadów komunalnych
4. Deklaruję, że corocznie do dnia 31 stycznia roku następnego przez cały okres obowiązywania umowy, o której mowa w § 4, zobowiązuje się złożyć do Urzędu Gminy wypełniona ankietę dotyczącą uzyskanego przeze mnie poziomu zagospodarowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne powstające na nieruchomości pod rygorem utraty wynikającej z tego tytułu ulgi od wysokości opłaty za wywóz odpadów komunalnych z mojego gospodarstwa domowego. Wzór ankiety stanowi integralny załącznik do umowy o której mowa w pkt. 6
5. Kompostownik odbiorę z siedziby Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach, ul. Zamkowa 5, I piętro, pokój nr 6, w godzinach pracy Urzędu, we wskazanym terminie.
6. Zobowiązuję się podpisać umowę użyczenia kompostownika najpóźniej w terminie 14 dni od uzyskania od pracownika Wydziału Gospodarki Komunalnej informacji o przygotowanej umowie. W przypadku



Program wsparcia dla gmin z terenu województwa małopolskiego w zakresie
zaopatrzenia w kompostowniki

MAŁOPOLSKA

Dofinansowanie z Budżetu Województwa Małopolskiego



NIEPOŁOMICE

nie podpisania umowy w wyżej wymienionym terminie wniosek o użyczenie
kompostownika pozostanie bez rozpoznania.

7. Wyrażam zgodę na wykonanie dokumentacji multimedialnej zamontowanego kompostownika oraz jej wykorzystanie na cele promocji gminy.

.....
(miejsowość i data)

.....
(podpis Wnioskodawcy)

INFORMACJA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Stosownie do przepisu art. 13 ust. 1-2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L z 04.05.2016 r., Nr 119, s. 1) – dalej: „RODO” - że:

ADMINISTRATOR DANYCH

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice będący kierownikiem Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach z siedzibą w Niepołomicach (Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice) tel. +48 12 250 94 04, faks +48 12 250 94 00, e-mail: magistrat@niepolomice.eu

INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym może się Pani/Pan skontaktować w sprawach związanych z ochroną danych osobowych, w następujący sposób:

- pod adresem poczty elektronicznej: iod@niepolomice.eu
- pisemnie na adres siedziby Administratora.

PODSTAWA PRAWNA I CELE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Przetwarzanie Pani/Pana danych odbywa się w związku z realizacją zadań z zakresu administracji publicznej.

Administrator przetwarza następujące kategorie Pani/Pana danych osobowych: imię i nazwisko, telefon, adres.

ODBIORCY DANYCH OSOBOWYCH

Dane nie będą przekazywane innym podmiotom, z wyjątkiem podmiotów uprawnionych do ich przetwarzania na podstawie przepisów prawa.

OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH OSOBOWYCH.

Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane jedynie w okresie niezbędnym do spełnienia celu, dla którego zostały zebrane lub w okresie wskazanym przepisami prawa. Po spełnieniu celu, dla którego Pani/Pana dane zostały zebrane, mogą one być przechowywane jedynie w celach archiwalnych, przez okres, który wyznaczony zostanie przede wszystkim na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

PRAWA OSÓB, KTÓRYCH DANE DOTYCZĄ, W TYM DOSTĘPU DO DANYCH OSOBOWYCH

Na zasadach określonych przepisami RODO, posiada Pani/Pan prawo do żądania od Administratora:

- dostępu do treści swoich danych osobowych,
- sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych,
- usunięcia swoich danych osobowych w zakresie danych przetwarzanych na podstawie wyrażonej zgody,
- ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych, gdy prawidłowość ich przetwarzania jest kwestionowana,
- przeniesienia swoich danych osobowych w zakresie danych przetwarzanych na podstawie zgody

- ponadto posiada Pani/Pan prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych.

PRAWO DO COFNIĘCIA ZGODY

Tam, gdzie do przetwarzania danych osobowych konieczne jest wyrażenie zgody, zawsze ma Pani/Pan prawo nie wyrazić zgody, a w przypadku jej wcześniejszego wyrażenia, do cofnięcia zgody. Wycofanie zgody nie ma wpływu na przetwarzanie Pani/Pana danych do momentu jej wycofania.

PRAWO WNIESIENIA SKARGI DO ORGANU NADZORCZEGO

Jeżeli uzna Pani/Pan, że przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy o ochronie danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

ŹRÓDŁA DANYCH

Pani/Pana dane pochodzą z następujących źródeł: zostały podane bezpośrednio przez Panią/Pana.

INFORMACJA O WYMOGU/DOBROWOLNOŚCI PODANIA DANYCH OSOBOWYCH ORAZ KONSEKWENCJACH ICH NIEPODANIA

Pozyskanie Pani/Pana danych osobowych jest wymogiem realizacji zadania.

ZAUTOMATYZOWANE PODEJMOWANIE DECYZJI, PROFILOWANIE.

Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą profilowane.

.....
(miejsowość i data)

.....
(podpis Wnioskodawcy)

Żołądek – dlaczego warto o niego dbać?

Żołądek stanowi część przewodu pokarmowego. Jest on workiem mięśniowym, wypełniony może mieć pojemność od 1000 do 3000 ml. Ściana żołądka zbudowana jest z trzech warstw: błony surowiczej, mięśniowej i śluzowej. Od wewnątrz żołądek powleczonej jest błoną śluzową, która jest chroniona przed kwasem solnym przez warstwę śluzu

Żołądek magazynuje spożyty pokarm. W żołądku pokarm zostaje wymieszany z kwasem solnym, dzięki czemu powstaje papkowata treść żołądka. Duże cząsteczki białka zostają rozbijane na mniejsze, a dzięki kwaśnemu środowisku żołądka inaktywowane są bakterie i inne szkodliwe substancje, mogące mieć wpływ na dalsze odcinki przewodu pokarmowego.

Żeby jednak tak mogło się stać, każda komórka żołądka musi spełniać swoje odpowiednie funkcje:

- komórki okładzinowe – wydzielają kwas solny oraz czynnik Castle’a (umożliwia on wchłanianie witaminy B12),
- komórki główne – wydzielają pepsynogen, który pod wpływem kwasu solnego zamienia się w pepsynę trawiającą białko,
- komórki śluzowe – wydzielają śluz, dzięki czemu pełnią rolę ochronną,
- komórki macierzyste – z nich powstają wszystkie komórki nabłonka śluzówki,
- komórki dokrewne – wydzielają serotoninę,
- komórki APUD – komórki G wydzielające gastrynę, która stymuluje wydzielanie kwasu solnego i pepsynogenu.

Żołądek pełni niesamowicie istotną rolę w trawieniu pokarmu. Od jego prawidłowego funkcjonowania zależy, jaka część składników odżywczych będzie mogła ulec wchłonięciu w dwunastnicy.

Skoro już wiemy, że kwaśne środowisko jest czynnikiem niezbędnym do uzyskania harmonijnej pracy układu trawiennego, to warto zadać sobie pytanie, czy zawsze takie warunki panują w żołądku. Niestety często pH żołądka jest zbyt wysokie. Spowodowane być to może wieloma czynnikami, m.in.:

- przewlekłym stosowaniem IPP,
- nadużywaniem leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych,
- aktywnym zakażeniem *Helicobacter*,
- zapaleniem żołądka,
- niedoborami cynku,
- zaburzoną pracą tarczycy,
- insulinoopornością lub niewyrównaną

cukrzyca,

- niewystarczającym nawodnieniem,
- nadużywaniem alkoholu,
- paleniem tytoniu,
- niezachowaniem odpowiedniej higieny spożywania posiłków (więcej na ten temat w poprzednim artykule),
- zbyt częstym jedzeniem lub zjadaniem zbyt dużych porcji,
- jedzeniem wysoko przetworzonej żywności,
- brakiem składników odżywczych i stosowaniem długofalowo „diet” eliminacyjnych,
- przewlekłym szeroko pojętym stresem.

Wszystkie te czynniki mogą zaburzyć homeostazę żołądka. Dlatego też czasem konieczne będzie wsparcie w odzyskaniu prawidłowego pH.

Warto dodać, że wszelkie ingerencje w prawidłowe jego funkcjonowanie powinny być tylko chwilowe i mające na celu wsparcie, aby żołądek sam mógł pracować w odpowiedni sposób.

Jak w naturalny sposób przywrócić odpowiednie pH żołądka?

Myśląc o dokwaszaniu żołądka, w pierwszej kolejności trzeba zadbać o podstawy higieny spożywania posiłków oraz o odpowiednie ich komponowanie (różnorodny sposób odżywiania, pełen witamin i składników mineralnych). To jest zdecydowanie pierwszy i najważniejszy krok.

Kolejnym jest stymulowanie nerwu błędnego. Nerw błędny jest najdłuższym nerwem w naszym organizmie. Zaczyna się w mózgu, a jego zakończenia są w jelicie cienkim i grubym. Przekazuje on sygnały z naszych jelit do mózgu. Nerw błędny sprawuje wiele funkcji w naszym organizmie, my skupimy się na tych, które wiążą się bezpośrednio z tematem trawienia. Odpowiednio działający nerw błędny hamuje stan zapalny i odpowiada za prawidłową funkcję jelit. Żeby pobudzić jego pracę, warto wypijać rano tuż po przebudzeniu szklankę ciepłej wody, wystawiać

się na światło słoneczne czy przemywać rano twarz zimną wodą.

Nie nadużywaj leków przeciwbólowych, IPP i antybiotyków.

Regularność posiłków! Przerwy pomiędzy nimi są szalenie istotne. W tym czasie przewód pokarmowy ma czas na regenerację i przygotowanie się do kolejnego posiłku.

Przed posiłkami możesz stosować coś gorzkiego lub kwaśnego, np. wodę z odrobiną soli, wodę z cytryną, gorzkie zioła, napar z imbiru. Jeśli dobrze tolerujesz, przed posiłkiem możesz wypić zakwas lub zacząć posiłek od porcji kiszzonek.

Jeśli te zabiegi nie będą wystarczające, możesz sięgnąć po ocet jabłkowy w celu obniżenia pH. Wybierz ocet niepasteryzowany i niefiltrowany ze sprawdzonego źródła. Zacznij od 1 łyżeczki na szklankę wody przed obiadem (lub innym posiłkiem zawierającym większą ilość białka). Jeśli będzie dobrze tolerowany, można stosować łyżkę stołową na szklankę wody. Stosować można przez okres miesiąca.

W ostateczności można wybrać betainę HCl z pepsyną. Wprowadzać ją można stopniowo, stosując w trakcie posiłku, który bogaty jest w białko. Stosować ją można przez 3 miesiące.

Przeciwskazaniem do zakwaszania żołądka którąkolwiek z powyższych metod jest:

- zapalenie żołądka,
- wrzody,
- nadżerki,
- aktywne zapalenie dwunastnicy,
- bardzo silny refluks,
- metaplaszja jelitowa,
- aktywne choroby jelit i początkowy etap leczenia *Helicobacter*.

Pamiętaj jednak, że zawsze każde problemy zdrowotne należy zdiagnozować i skonsultować z lekarzem.

WERONIKA KUBAS

dietetyk, Centrum Dietetyczne Balans

Błonia Dobrej Energii

1 czerwca od samego rana Niepołomickie Błonia opanowały dzieciaki. Wszystko za sprawą organizowanych po raz drugi biegów dla dzieci, które z roku na rok przyciągają coraz więcej małych biegaczy

W Błoniach Dobrej Energii – biegach dla dzieci wystartowało ponad 300 uczestników. Już od 9.00, jak w profesjonalnych zawodach biegowych, mali sportowcy ze swoimi opiekunami odbierali pakiety startowe. W tym roku organizatorzy – Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach oraz Fundacja Tres Companeros – zadbał o bogate zestawy. W pakiecie znalazła się koszulka, numer startowy i pasek do niego oraz prezent od firmy Cartamundi – producenta gier karcianych. MKS Puszcza zadbał o napoje dla wszystkich uczestników spotkania. Warto podkreślić, że wydarzenie mogło się odbyć również dzięki finansowemu wsparciu z powiatu wielickiego i LGD Powiatu Wielickiego.

Niepołomickie Błonia już na godzinę przed startami zamieniły się w plac zabaw. Wolontariusze zgromadzeni wokół Młodzieży z Pasją – Inicjatywy Działaj w Potrzebie Niepołomice i Przystani zapraszali dzieci na malowanie twarzy. Przy trasie biegów stanęły ogromne dmuchańce. Firma Salco zorganizowała zabawę z poszukiwaniem skarbów, a na wszystkich, którzy się w nią bawili, czekały nagrody. Tradycyjnie każdy posiadający numer startowy mógł poczęstować się lodami. Educatto bawiło się z dziećmi i misiem Teddy.

Trasa zawodów biegła przez największą zieloną łąkę Niepołomickich Błoni. Niezawodni jak zawsze na trasie i w biurze zawodów okazali się biegacze z Niepołomice Biegają. Rozgrzewkę tuż przed startem poprowadziły dziewczyny z Fit&Well. Zawody podzielone były na kategorie wiekowe i w każdej wyłaniani byli najszybsi biegacze i najszybsze biegaczki. O profesjonalną obstawę mety zadbał zawodnicy z Niepołomickiej Szkoły Futbolu Puszcza. Podczas wszystkich biegów dzieciom towarzyszył Michał Satała – Simply Runner, którego zadaniem było „zajacowanie” i wskazywanie małym biegaczom kierunku biegu.

To już trzecia edycja biegów Błonia Dobrej Energii (pierwsza edycja była z okazji otwarcia Błoni) organizowana przez Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach z Fundacją Tres Companeros, a my, patrząc na coraz większe zainteresowanie wśród najmłodszych, mamy nadzieję, że nie ostatnia.

Jeszcze raz dziękujemy wszystkim za wsparcie Błoni Dobrej Energii – biegów dla dzieci. Dzięki Waszemu zaangażowaniu to wydarzenie, przygotowywane przez długie tygodnie przed samym startem, było kolorowe, radosne, pełne zabawy z nutką sportowej rywalizacji.

MARTA MAKOWSKA

Referat Promocji i Kultury



Półmaraton i Gravel w Puszczy za nami!

19 maja 2024 roku niemal 800 osób rywalizowało w zawodach biegowych i rowerowych w Puszczy Niepołomickiej. Okazją był Bieg po Puszczy oraz kolarski Gravel w Puszczy – zawody po najpiękniejszych szlakach Puszczy Niepołomickiej

Tradycyjnie rywalizację rozpoczęli kolarze startujący w ósmej edycji wyścigu Gravel w Puszczy, którzy po raz pierwszy ścigali się po wydłużonej trasie liczącej 40 km.

Zmagania były niezwykle dynamiczne, z widowiskowym finiszem sprinterskim. Triumfował Mateusz Karkula z KS Luboń Skomielna Biała z czasem 1:05:48,44, o błysk szprychy wyprzedzając Łukasza Kofina i reprezentującego Niepołomice Krzysztofa Sendora. Wśród pań najlepsza okazała się Katarzyna Polakowska z Krakowa, która ukończyła zmagania w 1:12:53,73.

W samo południe wyruszyły biegaczki i biegacze, rywalizując na trasie XI Półmaratonu po Puszczy oraz jednym z dwóch nowych dystansów: Leśnej Siódemki i Leśnej Piętnastki.

Wyniki

W półmaratonie zwyciężyli: Emil Drabik z Mszany Dolnej z czasem 1:15:53 wśród mężczyzn oraz Anna Kawalec z Krakowa z czasem 1:33:36 wśród kobiet.

Na dystansie Leśnej Piętnastki najlepsi byli: Mirosław Sroka z Węgrzec Wielkich z czasem 59:45 i Magdalena Potocka z Tarnowa z czasem 1:14:51.

Dystans Leśnej Siódemki najszybciej pokonali Piotr Broniszewski ze Starego Sącza z wynikiem 26:39 oraz Katarzyna Bodzioch z Krakowa przecinając linię mety w 30 minut i 32 sekundy.

Goście wydarzenia

W wydarzeniu uczestniczyła Anna Topór, Wiceburmistrz Miasta i Gminy Niepołomice, oraz pani Nadleśnicza Nadleśnictwa Niepołomice – Anna Święcicka-Kujawiak. Dla obu pań był to debiut na naszych zawodach w swoich nowych rolach.

Pani wiceburmistrz serdecznie powitała uczestników, życząc im symbolicznego „połamania nóg” i podkreślając znaczenie takich wydarzeń dla promocji zdrowego trybu życia i bliskości z naturą.



Jako ciekawostkę należy odnotować, że po starcie na ochotnika zgłosiła się do obsługi jednego z bufetów z napojami.

Pani nadleśnicza, jako gospodarz miejsca, podkreśliła piękno Puszczy Niepołomickiej oraz zaangażowanie nadleśnictwa w organizację takich uroczystości oraz nakreśliła plany na poprawę infrastruktury wolnego czasu w Puszczy i jej okolicach.

Atmosfera zawodów

Start i meta zlokalizowane były na Drozdzie Królewskiej, a baza zawodów – na pobliskiej Polanie Sitowiec. Tam czekało wiele atrakcji, w tym strefa dla dzieci, serwowane przez Koło Gospodyń Wiejskich z Woli Zabierzowskiej przysmaki oraz lody, wata cukrowa i lemoniada.

Całe wydarzenie było nie tylko okazją do sportowej rywalizacji o Puchar Burmistrza, ale również do spędzenia czasu z rodzinami, spotkań ze znajomym i wspólnego cieszenia się pięknem Puszczy Niepołomickiej.

Podziękowania

Dziękujemy za tak liczną obecność i już dziś zapraszamy na kolejną edycję naszych zawodów. Z każdym rokiem chcemy się poprawiać i organizować dla Was zawody na jeszcze lepszym poziomie!

Wielkie ukłony dla Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe

Nadleśnictwo Niepołomice, w tym szczególnie pani nadleśniczej Anny Święcickiej-Kujawiak, Michała Wieciecha oraz wszystkich zaangażowanych leśników.

Słowa uznania należą się także Urzędowi Miasta i Gminy w Niepołomicach za nieustanne wsparcie od samego początku. Bez tej pomocy zawody nie mogłyby się odbyć.

Dziękujemy Miejskiemu Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej w Krakowie za wsparcie i uczestnictwo w zawodach.

Wyrazy wdzięczności składamy również sieci aptek Apteka Zdrowe Ceny i Zdrowe Ceny Racing Team, których zaangażowanie są dla nas niezwykle cenne.

Podziękowania dla firmy Krak-Steel, Ekofront, Quell Polska i dystrybutorowi bagażników Taurus.

Wielkie podziękowania należą się również Gosi Juszczyk oraz uczniom niepołomickiej dwójeczki, harcerzom z Niepołomice, wolontariuszom z Niepołomice Biegają i klubu Dystans, Ochotniczej Straży Pożarnej z Woli Batorskiej, Łucji, Marcie, Markowi, Jankowi i wszystkim za zaangażowanie i poświęcony czas. Bez Waszego wsparcia i zaangażowania tegoroczne zawody nie byłyby możliwe.

SZYMON URBAN I KRYSZTOF IGNATOWICZ
organizatorzy Biegu po puszczy

Hwa Rang Do: starożytna sztuka walki

Czy starożytna sztuka walki może nadal inspirować i przemawiać do ludzi w dzisiejszych czasach? Hwa Rang Do, koreańska sztuka walki o korzeniach sięgających VII wieku n.e., udowadnia, że jest to możliwe. Nie tylko przetrwała próbę czasu, ale dzięki nowoczesnym interpretacjom i zastosowaniom staje się niezwykle wartościową ścieżką rozwoju osobistego i fizycznego. W tym artykule przybliżymy historię Hwa Rang Do, jej filozofię oraz jakie znaczenie ma dla społeczności, szczególnie w kontekście nowo otwartej szkoły w Niepołomicach

Hwa Rang Do wywodzi się z czasów starożytnego królestwa Silla, gdzie młodzi wojownicy, zwani Hwa Rang, nie tylko doskonalili techniki walki, ale również rozwijali się duchowo i intelektualnie. To nie było jedynie szkolenie militarne, lecz kompleksowy program, który kształtował charakter i moralność. Fundamentalne wartości takie jak honor, lojalność, odwaga i sprawiedliwość były nieodłączną częścią ich treningu mającą na celu wychowanie nie tylko wojowników, lecz przede wszystkim przyszłych przywódców i autorytetów.

Współczesna forma Hwa Rang Do została usystematyzowana przez Wielkiego Mistrza Dr. Joo Bang Lee w latach 60. XX wieku. Dr Lee w wieku 4 lat trafił wraz z bratem do klasztoru Sogwang-sa w północnej Korei pod opiekę mnicha Suahm Dosa, spadkobiercy wiedzy Hwa Rang i mistrza sztuk walki.

Po latach intensywnego treningu, całkowitemu oddaniu się nauce i doskonaleniu Hwa Rang Do, Suahm Dosa, będąc na łożu śmierci, nadał dr. Joo Bang Lee tytuł Do Ju, czyniąc go spadkobiercą w 58. pokoleniu tradycji Hwa Rang.

Hwa Rang Do ma swoją szkołę w Niepołomicach, gdzie prowadzone są profesjonalne szkolenia z zakresu sztuk walki. Inspirujemy do rozwoju osobistego i moralnego.

Jak powiedział Wielki Mistrz Taejoon Lee: *Hwa Rang Do to nie tylko sztuka walki, ale droga do odkrywania i rozwijania prawdziwej siły, która wynika z harmonii między ciałem, umysłem i duchem.*

SZYMON MIROCHA

Instruktor Hwa Rang Do & Tae Soo Do



Udany start w Pucharze Świata

Za nami III Open Traditional Karate-Do World Cup. 8 i 9 czerwca w Puławach wystartowało ponad 600 zawodników. Puławska hala sportowa zgromadziła pod swoim dachem przedstawicieli Argentyny, Armenii, Macedonii, Litwy, Rumunii, Niemiec, Norwegii, Szwajcarii oraz Polski



Zawodnicy Akademii Karate Tradycyjnego Niepołomice-Kraków stoczyli wiele zwycięskich pojedynków, zdobywając w sumie 76 medali (22 złote, 20 srebrnych, 34 brązowe). Akademia po raz kolejny wywalczyła też tytuł najlepszego klubu zawodów! W klasyfikacji generalnej zgromadziliśmy aż 140 punktów, wyprzedzając ekipę z Armenii (47 punktów) i Klub Karate Tradycyjnego Chidori z Lublina (45 punktów).

Ponadto Paweł Tomasiak został najlepszym zawodnikiem turnieju! Serdecznie gratulujemy!

Na zawodach gościli m.in.: sensei Włodzimierz Kwieciński – Prezydent Światowej Federacji Karate – World Traditional Karate-Do Federation, sensei Justo Gomez z Argentyny, sensei Vencislav Nedev z Macedonii, sensei Dejan Nedev, prezydent macedońskiej federacji karate, Suren Matevosyan, prezydent federacji z Armenii, Rytis Bublevičius, prezydent Litewskiej Federacji Karate Tradycyjnego, płk Krzysztof Jewgiejuk – Przewodniczący Konwentu Dziekanów Korpusu Oficerów Zawodowych.

Pierwszego dnia rywalizowali kadeci, juniorzy, młodzieżowcy i seniorzy, natomiast drugi dzień należał do najmłodszych zawodników w czterech kategoriach wiekowych. Poziom zawodów był niezwykle wysoki, a walki bardzo zacięte.

Organizatorzy zadbali o każdy szczegół, aby zapewnić zawodnikom i kibicom niezapomniane wrażenia. System PUKT umożliwił sprawne i profesjonalne przeprowadzenie Pucharu Świata, a na stronie live.pukt.pl można było śledzić na bieżąco harmonogram i wyniki konkurencji.

Gratulujemy świetnego wyniku!

Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółowymi wynikami zawodników AKT na stronie www.karate.niepolomice.pl.

Wyjazd na zawody wsparło miasto i gmina Niepołomice.

JOANNA MUSIAŁ
AKT Niepołomice-Kraków



5 Medali na turnieju Kyokushin

Justyna Krosta

Klubu Kyokushin-Boxing

11 kwietnia w Rzeszowie odbył się prestiżowy Międzynarodowy Turniej Karate Kyokushin, który zgromadził aż 500 zawodników z prawie 10 państw. Wśród uczestników nie mogło zabraknąć siedmioosobowej reprezentacji z Niepołomic: Mikołaj Kluba, Maja Skwara, Arkadiusz Łyżwiński, Jakub Łyżwiński, Zlatomir Kopiov, Karol Rybaczuk, Franciszek Gurgul. Zawodnicy niepołomickiego klubu Kyokushin-Boxing stanęli na wysokości zadania i wywalczyli 5 medali, w tym trzy złote i dwa brązowe

Tym razem najlepszym zawodnikiem okazał się Karol Rybaczuk, który zdobył dwa złote medale, wygrywając zarówno w kata dzieci 7-8 lat, jak i kumite – 25 kg. Karol stoczył trzy niełatwe pojedynki, gdyż każdy z rywali postawił wysoką poprzeczkę. Jednakże naszemu zawodnikowi udało się zwyciężyć wszystkie walki jednogłośnie decyzją sędziów.

Złoty medal wywalczył także Mikołaj Kluba w konkurencji kumite dzieci 9-10 lat, zwyciężając w świetnym stylu trzy walki, w tym bardzo mocny i zacięty finał.

Brązowy medal zdobył Franciszek Gurgul w kategorii kumite dzieci 7-8 lat.

Franek wygrał w pięknym stylu dwie walki. Jego zacięcie i determinacja zrobiły ogromne wrażenie na widzach oraz sędziach, gdyż jak na swój wiek zawalczył bardzo mądrze.

Świetnie spisała się również Maja Skwara, która zdobyła brązowy medal w kategorii kumite dziewcząt 13-14 lat do 40 kg. Maja stoczyła bardzo mocne walki. Jedną z nich wygrała z zawodniczką z Litwy przez KO techniką nożną na brzuch. Walkę o wejście do finału przegrała

przez nieuwagę, gdyż w ostatniej sekundzie nasza reprezentantka dostała w głowę, przez co przeciwniczka zdobyła punkt, a czasu na nadrobienie zabrakło.

Gratulacje należą się nie tylko medalistom, ale wszystkim zawodnikom z Niepołomic, którzy godnie zaprezentowali nasz klub na arenie międzynarodowej. Gratulacje również dla trenerów, którzy dokładają cegiełkę do rozwoju młodego pokolenia. Międzynarodowy turniej to okazja nie tylko do zdobycia medali, ale również do wymiany doświadczeń.

Zadanie *Ciało-umysł-siła* jest realizowane przy wsparciu finansowym miasta i gminy Niepołomice.



Wystrzałowy Dzień Dziecka

Leon Pitucha

Prezes Ogniska TKKF Wiarus

W sobotę 1 czerwca Ognisko TKKF Wiarus przeprowadziło na terenie rekreacyjno-sportowym firmy Juka zawody strzeleckie dla dzieci i młodzieży w dniu ich święta

Zawody pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice przeprowadzono z karabinka pneumatycznego 4,5 mm w kategoriach dziewcząt, chłopców 10/12 lat, 13/14 lat, 15/18 lat oraz w kategorii rodzinnej do tarczy sportowej z odległości 10 m w postawie strzeleckiej według wskazań prowadzącego strzelanie: 3 strzały próbne plus 7 strzałów ocenianych, czas 10 min. Do klasyfikacji zalicza się 7 przestrzelin.

W przeprowadzonych zawodach strzeleckich wzięło udział 17 uczniów oraz 14 opiekunów, w tym 8 kobiet. Za zajęcie 1-2-3 miejsca zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy i medale. Wszystkie nagrody zostały ufundowane przez gminę Niepołomice z Budżetu Profilaktyki. Organizatorami zawodów byli: Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niepołomicach, Właściciel firmy Juka, Ognisko TKKF Wiarus w Niepołomicach.

Zawody przeprowadzili instruktorzy i sędziowie Ogniska TKKF Wiarus: inst. Albert Szkutnik, inst. Marian Broda, inst. Mieczysław Stępowski, inst. Mieczysław Terczyński, Leon Pitucha, Zygfryd Rudnik, Adam Piech, Andrzej Górski oraz jako wolontariusz Jakub Szkutnik. Wyniki w poniższych konkurencjach wiekowych:

Kategoria dziewcząt:

1. Zuzanna Ryż – 64 pkt.
2. Alicja Ryż – 61 pkt.
3. Zoja Drózd – 53 pkt.
4. Monika Wójcik – 22 pkt.

Kategoria chłopców 10/12 lat:

1. Karol Czajkowski – 60 pkt.
2. Ethaniel Kątniak – 56 pkt.
3. Filip Szkutnik – 53 pkt.
4. Franciszek Zalewski – 22 pkt.

Kategoria chłopców 13/14 lat:

1. Bartosz Klich – 65 pkt.
2. Krzysztof Kuźba – 53 pkt.
3. Igor Strzelec – 49 pkt.

Kategoria chłopców 15/18 lat:

1. Jakub Ryż – 54 pkt.
2. Maciej Banach – 53 pkt.
3. Radosław Kolbusz – 44 pkt.

Kategoria rodzinna:

1. Zuzanna i Anna Ryż – 126 pkt.
2. Karol i Mariusz Czajkowski – 121 pkt.
3. Filip i Katarzyna Szkutnik – 117 pkt.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za wspólnie spędzony czas, zwycięzcom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów sportowych.



32. Dni Niepołomic po strzelecku

Leon Pitucha

Prezes Ogniska TKKF Wiarus

W piątek 14 czerwca Ognisko TKKF Wiarus w Niepołomicach przeprowadziło zawody strzeleckie z okazji 32. Dni Niepołomic

Zawody przeprowadzono w godz. 16.00 do 18.00 na terenie rekreacyjnym firmy Juka, z karabinka pneumatycznego 4,5 mm w kategoriach młodzieżowych dziewcząt i chłopców oraz z pistoletu sportowego w kategorii powyżej 18 lat dla kobiet i mężczyzn, do tarczy sportowej z odległości 10 m, w postawie strzeleckiej według wskazań prowadzącego strzelanie.

W przeprowadzonych zawodach strzeleckich wzięło udział: 43 zawodników, w tym 9 uczniów oraz 9 kobiet. Za zajęcie 1., 2. i 3. miejsca zwycięzcy otrzymali pamiątkowe puchary, dyplomy oraz medale ufundowane przez gminę Niepołomice z Budżetu Profilaktyki. Nagrody i wyróżnienia wręczyli Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice Michał Hebda oraz Magdalena Kuźba, radna Rady Miejskiej.

Wyniki w n/w konkurencjach wiekowych:

Kategoria dziewcząt 10-12 lat:

Alicja Ryż – 20 pkt.
Małgorzata Ściborek – 17 pkt.
Ola Mis – 15 pkt.

Kategoria dziewcząt 13-14 lat:

Monika Wójcik – 60 pkt.
Zuzanna Ryż – 55 pkt.
Zoja Drózdź – 47 pkt.

Kategoria chłopców do 12 lat:

Filip Szkutnik – 62 pkt.
Marian Kot – 41 pkt.

Kategoria chłopców od 13 lat:

Radosław Kolbusz – 62 pkt.

Kategoria kobiet:

Magdalena Kuźba – 62 pkt.

Patrycja Wiater-Kulasiak – 53 pkt.

Ewa Pałkowska – 44 pkt.

Kategoria mężczyzn:

Kacper Szkutnik – 62 pkt.
Albert Szkutnik – 59 pkt.
Robert Kolbusz – 59 pkt.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za wspólnie spędzony czas. Zwycięzcom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów sportowych.

Wydarzenie dofinansowane ze środków gminy Niepołomice



III Memoriał Olega Badałowa

Adam Klimczyk

KJK Pod Żubrem

W dniach 24-26 maja br. odbyły się, organizowane przez Klub Jazdy Konnej Pod Żubrem w Niepołomicach, zawody regionalne i towarzyskie w skokach przez przeszkody – III Memoriał Olega Badałowa.

Zawody cieszyły się dużym zainteresowaniem zawodników i publiczności. Zgłoszono do udziału ponad 200 koni, a na trybunach podzamkowego parkuru podczas niedzielnych konkursów finałowych zasiadło ponad 500 miłośników i sympatyków tej pięknej dyscypliny.

Memoriał Olega Badałowa rozgrywany jest dla upamiętnienia wybitnego zawodnika i cenionego trenera, ściśle związanego z KJK Pod Żubrem i Niepołomicami przez wiele lat, a zmarłego w 2021 r. Oleg Badałow był osobą znaną i lubianą w środowisku jeździeckim; między innymi z tego powodu Memoriał staje się stałym punktem kalendarza startów w sezonie dla wielu zawodników.

W tym roku, w memoriałowym konkursie Grand Prix rozgrywanym na wysokości 130 cm (klasa C), zwyciężyła para Damian Ostręga na koniu [] z klubu [] – w przeszłości zawodnik trenowany przez Olega Badałowa, startujący regularnie w kolejnych Memoriałach.



Kolejne miejsca czołowej, nagradzanej szóstki tego konkursu to: []. Pomiędzy kapryśnej pogody podczas dwóch pierwszych dni zawodów, niedzielne finały rozgrywane były w pięknej majowej aurze, przy udziale licznej i żywo reagującej publiczności.

Zawody w skokach przez przeszkody na trwale wpisały się już w kolorową panoramę naszego miasta.

Niepołomska Liga Podwórkowa

Małgorzata Juszczyk
radna miejska

Niepołomska Liga Podwórkowa, projekt, który udowodnił, że warto wspierać pasje i marzenia młodych ludzi, zakończył się uroczystym finałem

Kilka miesięcy temu grupa młodzieży, zapalonych piłkarzy z Jędrkiem Gruszką i Szymonem Kugielem na czele, wpadła na pomysł stworzenia ligi rozgrywek. Zaczęło się od dwóch drużyn, utworzonych spontanicznie zarówno z piłkarzy trenujących w klubach, jak i amatorsko na podwórku. Dołączyli również ci, którzy przestali grać, myśląc, że nie dorównają kolegom trenującym regularnie.

W październiku rozegrali pierwszy mecz, gdzie najważniejsza była radość z gry, a także profesjonalizm. Liczba kibiców, głównie rówieśników, przerosła

najśmielsze oczekiwania. Początkowo wypożyczanie boiska opłacali z własnego kieszonekowego, jednak szybko zgłosiły się kolejne drużyny chętne do sparingów, co przerosło ich możliwości finansowe. Wtedy na pomoc przyszli dorośli.

Dzięki wsparciu i inspiracji rodziców oraz życzliwości władz gminy, udało się uzyskać dofinansowanie na korzystanie z boiska i zaplecza Gminnego Centrum Sportu w Staniątkach. Wsparcie to pokrywało również koszty wynajęcia opieki medycznej, sędziego i fotografa.

Ostatecznie, w ramach Niepołomickiego Związku Piłki Nożnej, w rozgrywkach ligi wzięło udział 14 drużyn. Młodzi piłkarze sami dbali o porządek i spokój na spotkaniach, ucząc się, jak organizować i zabezpieczać takie wydarzenia.

Chłopaki – gratuluję i cieszę się razem z Wami. Podarowany Wam puchar cieszy mnie tak, jakbyśmy otrzymali go razem.

Dziękujemy za wsparcie, życzliwość oraz finałowe niespodzianki:

- Burmistrzom Michałowi Hebdzie i Romanowi Ptakowi,
- Miastu i Gminie Niepołomice,
- Szkole Futbolu Staniątki,
- MKS Puszcza Niepołomice,
- LGD Powiatu Wielickiego,
- Gminnemu Centrum Sportu,
- Drukarni Biuromix.



Finałowy Turniej Szmierczy dla Dzieci

Szczepan Kuźmiński
UKS Kazimierz Niepołomice

W dniach 22-23 czerwca 2024 roku w Niepołomicach odbył się finałowy turniej szmierczy dla dzieci w ramach cyklu Pucharu Żubrów 2024. Współorganizatorem wydarzenia był UKS Kazimierz Niepołomice, a dofinansowanie zapewnił Urząd Gminy Niepołomice, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz Polski Związek Szmierczy



Turniej w Niepołomicach miał rangę Masters, co oznacza, że w każdej kategorii wiekowej startowało tylko ośmiu najlepszych zawodników wyłonionych po wcześniejszych trzech turniejach, które odbyły się w Skawinie, Krzeszowicach i Krakowie. W zawodach uczestniczyły dzieci z całej Polski oraz z zagranicy. Finały w każdej kategorii wiekowej odbyły się na scenie w parku w Niepołomicach, co przyciągnęło wielu mieszkańców jako widzów.

Równolegle z zawodami dzieci, odbywał się turniej szmierczy w ramach Grand Prix Polskich Weteranów Szmierki, który również zgromadził uczestników z całej Polski oraz z zagranicy.

Łącznie w zawodach wzięło udział 128 dzieci oraz 110 weteranów i amatorów szmierki.

Zmagania Młodzieżowych Grup Pożarniczych

Leszek Łach

8 czerwca odbyły się Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych pod patronatem burmistrza Michała Hebdy

Po czterech latach przerwy w szranki stanęło siedem drużyn reprezentujących Ochotnicze Straże Pożarne z: Niepołomic, Niepołomic Podgrabia, Podłęża, Staniątek, Woli Zabierzowskiej, Zabierzowa Bocheńskiego i z Zakrzowa.

Na gościnnym stadionie Czarnych Staniątki dziesięcioosobowe drużyny młodych strażaków rywalizowały w dwóch konkurencjach. Pierwszą była sztafeta na 400 m, w której każdy

z zawodników miał inne zadanie do wykonania. Sędziowie oceniali precyzję oraz czas ukończenia zadania. Kolejną konkurencją były ćwiczenia bojowe, w których oprócz czasu liczyła się dobra współpraca całego zespołu.

Młodzież z naszej gminy nie tylko pokazała niezwykłą wolę walki, ale również hart ducha i pracę drużynową. Nagrody ufundowane przez Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice wręczył zastępca

burmistrza Piotr Krupa. Nagrody dla wszystkich biorących udział drużyn zasponsorowała Fundacja Rodziny Maj im. Piotra Maja.

Pierwsze miejsce zdobyła drużyna z Podłęża, drugie drużyna ze Staniątek, trzecie drużyna z Niepołomic Podgrabia. Kolejne miejsca zajęły w kolejności: MDP Zabierzów Bocheński, MDP Niepołomice, MDP Wola Zabierzowska oraz MDP Zakrzów. Pierwsze trzy drużyny będą reprezentowały gminę na zawodach powiatowych w Wieliczce.

Dziękujemy za energię, zaangażowanie i ogrom pracy członków drużyn i ich opiekunów. Wierzę, że to dzięki nim drużyny pokazały tak wysoki poziom.



Zagrali dla Kosmy

Maciej Maderak

Referat Ochrony Środowiska i Rolnictwa

Drużyna Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice w Turnieju Charytatywnym Woodward Cup 2024

W niedzielę 26 maja 2024 roku drużyna Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice wzięła udział w charytatywnym Turnieju Piłki Nożnej Woodward Cup 2024 *Gramy dla Kosmy*, który odbył się w Nowym Brzesku. W skład drużyny wchodził: Weronika Lasek, Wojciech Malarz, Piotr

Szewczyk, Paweł Nowak, Paweł Frankiewicz, Arkadiusz Gliński oraz Maciej Maderak.

W turnieju rywalizowało osiem drużyn, a zespół z Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice zajął po zaciętej walce trzecie miejsce. Weronika Lasek została uznana

za MVP drużyny, a Maciej Maderak zdobył najwięcej bramek, strzelając aż 12 razy.

Podczas zawodów zbierane były fundusze na leczenie czteroletniego Kosmy, mieszkańca Niepołomic, u którego zdiagnozowano nowotwór złośliwy – siatkówczak obuoczny. Całe rodziny brały udział w wydarzeniu, a udało się zebrać 16 550 zł.

Dodatkowo zespół Puszczy Niepołomic przekazał na licytację koszulkę Oliwiera Zycha, co wzbogaciło akcję charytatywną.



CUDZE
CHWALICIE
SWEGO
NIE ZNACIE

TRZOSEK

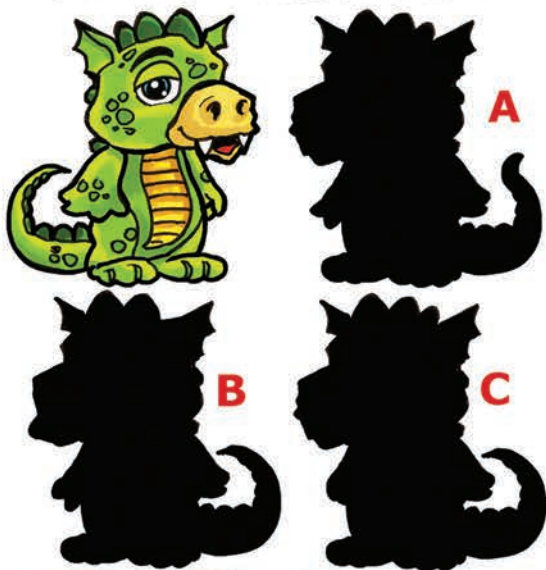
Tekst i rysunki
Łukasz Zabdyr
zabdyrmiks.blogspot.com



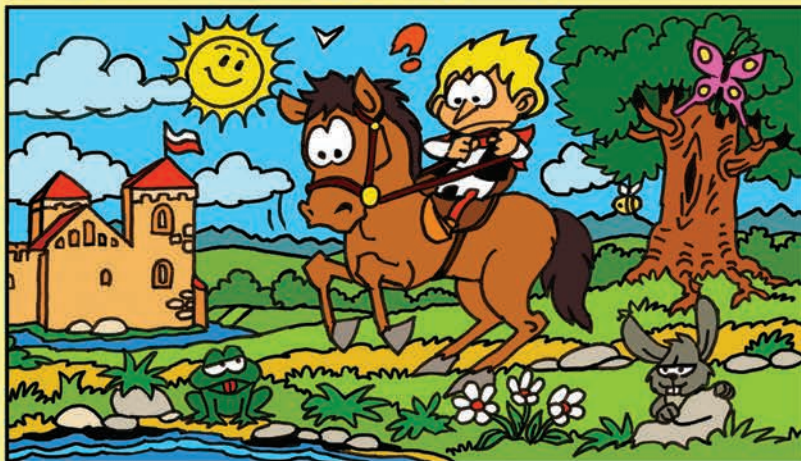
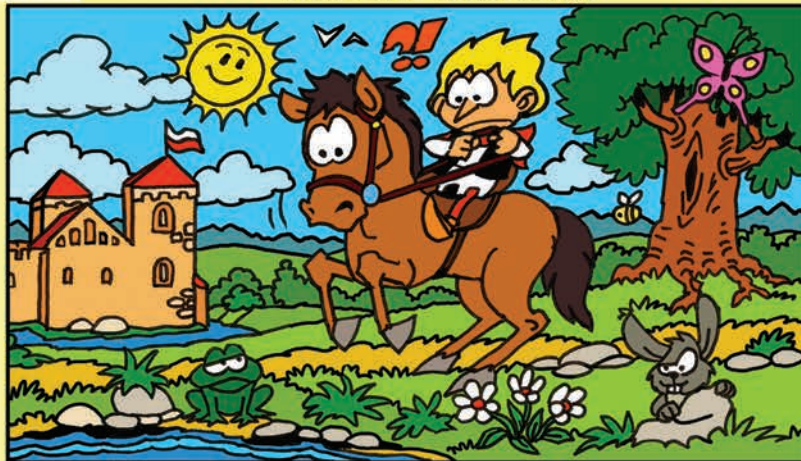
RUSZ makówką z Trzoskiem

ZNAJDŹ 20 SZCZEGÓŁÓW RÓŻNIACYCH PONIŻSZE ILUSTRACJE.

KTÓRY CIEN PASUJE DO SMOKA?



PRZEŁÓŻ DWIE ZAPAŁKI W TAKI SPOSÓB ABY POWSTAŁY CZTERY TRÓJKĄTY.





WIELKA LETNIA WYMIANA KSIĄŻEK

4 sierpnia 2024 r. godz. 15:00 - 17:00
Park Miejski
(w razie niepogody
Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa)

ZAPRASZAJĄ:
Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach



Szczegóły:
www.biblioteka-niepolomice.pl
BibliotekaPublicznawNiepołomicach
biblioteka.niepolomice



ZARZĄD
OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ
W NIEPOŁOMICACH ORAZ
STRAŻACKA REPREZENTACYJNA ORKIESTRA DĘTA
MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE „LIRA”



ZAPRASZAJĄ NA PRZEGLĄD MAŁOPOLSKICH ORKIESTR DĘTYCH
„WAKACJE Z ORKIESTRĄ PO KRÓLEWSKU”



LIPIEC - SIERPIEŃ 2024
PARK MIEJSKI W NIEPOŁOMICACH

WYSTĄPIĄ ORKIESTRY:

7 LIPCA STRAŻACKA REPREZENTACYJNA ORKIESTRA DĘTA
MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE „LIRA”
14 LIPCA ORKIESTRA DĘTA OSP WĘGLÓWKA
21 LIPCA ORKIESTRA DĘTA OSP LESZCZYŃNA
28 LIPCA ORKIESTRA DĘTA KOPALNI SOLI BOCHNIA
4 SIERPNIA ORKIESTRA DĘTA „HEJNAŁ” Z BYSZYC
11 SIERPNIA ORKIESTRA DĘTA PODSTOLICE
18 SIERPNIA ORKIESTRA DĘTA OSP STARY WIŚNIEC
25 SIERPNIA STRAŻACKA REPREZENTACYJNA ORKIESTRA DĘTA
MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE „LIRA”



POCZĄTEK KONCERTÓW GODZINA 17:00



STRAŻACKA REPREZENTACYJNA ORKIESTRA DĘTA MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE „LIRA”



ORKIESTRA DĘTA OSP WĘGLÓWKA



ORKIESTRA DĘTA OSP LESZCZYŃNA



ORKIESTRA DĘTA KOPALNI SOLI BOCHNIA



ORKIESTRA DĘTA „HEJNAŁ” Z BYSZYC



ORKIESTRA DĘTA PODSTOLICE



ORKIESTRA DĘTA OSP STARY WIŚNIEC

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego,
Pole Kultury w Niepołomicach, Gminy Niepołomice
oraz OSP Niepołomice
Patronat Honorowy Starosty Wielickiego



Joga w lipcu

w MCDiS

prowadzenie: Gonia Markow

Poniedziałki i środy: 18.00-19.00 oraz 19.15-20.30
Wtorki i czwartki (dla seniorów): 9.00-10.00
Nowa grupa dla początkujących
we środy o godzinie 16.30-17.30

Sobotnie sesje tematyczne: 9.00-11.00
(2 godziny praktyki, dwa skreślenia z karnetu)
6 lipca: Pozycje stojące
13 lipca: Siady, skłony i skręty
20 lipca: Warsztat otwarcia
27 lipca: Pozycje odwrócone i relaksacja



Stowarzyszenie Niepołomice
Biegają zaprasza na jubileuszową
10-tą edycję biegu 4Rest Run po
przepięknych ścieżkach Puszczy
Niepołomickiej



15.09.2024 r., godz. 12:00 / Dystans: 5 lub 10 km / Miejsce: Polana
z akcesoriami gimnastycznymi przy drodze nr 75 z Niepołomice
do Szarowa / www.4restrun.pl / Facebook: 4RestRun /
Instagram: bieg4restrun



ZJEDNOCZENI
FOLKLOREM

10

JUBILEUSZOWE
MIĘDZYNARODOWE MAŁOPOLSKIE SPOTKANIA Z
FOLKLOREM

NIEPOŁOMICE
MYŚLENICE | KRAKÓW | MIECHÓW

18 LIPCA
CZWARTEK
2024

godz. 15.00
start przed
Małopolskim Centrum
Dźwięku i Słowa -
PARADA ZESPOŁÓW
folklorystycznych
z różnych stron świata

godz. 16.00-19:30
scena na dziedzińcu
Zamku Królewskiego
w Niepołomicach -
występy zespołów
folklorystycznych
wraz z gospodarzami -
Zespołem Pieśni i Tańca
Zagórzanie

19 LIPCA
PIĄTEK
2024

godz. 19.00
amfiteatr przed Piekarnią Sztuki
OTWARTA POTANÓCZKA
z zespołem Hajda Banda / Гайда Банда

MAŁOPOLSKA

MYŚLENICKI OŚRODEK
KULTURY I SPORTU

Myślenice.pl



HR
NaviGator

Projekt realizowany przy wsparciu
Świętokrzyskiego Województwa
Małopolskiego



ZAMEK
KRÓLEWSKI
NIEPOŁOMICE

POLE KULTURY
SAMORZĄDOWA INSTYTUCJA KULTURY MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE

НАДДА ГАРБА
БАНДА ГАРБА



Muzeum
Etnograficzne
w Krakowie



Centrum
Inicjatyw
Społeczności



DEKADA



Aluchan



GALERIA
Myślenicka



TVP3
KRAKÓW



Radio
Kraków



DZIENNIK
POLSKI



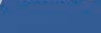
MYŚLENICKA



TV Łańcut



Myślenice
TVP



Miastoforo



SEDNO

BULGARIA | CHIŃSKIE TAJPEJ | GRUZJA | HAWAJE | IRAK | IRLANDIA | JAPONIA | KENIA | KOLUMBIA | KOMORY | KOREA PŁD. | Meksyk | SERBIA | TAJLANDIA | TURCJA | USA/HAWAJE | WĘGRY | POLSKA